

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

UYUŞTURUCU MADDE BAĞIMLILIĞI VE YENİ BAĞIMLILIK TÜRLERİNİN ARAŞTIRILARAK BAĞIMLILIĞIN NEDENLERİNİN VE ALINACAK TEDBİRLERİN TESPİT EDİLMESİ MAKSADIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU TUTANAK DERGİSİ

4'üncü Toplantı 7 Şubat 2018 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tutanak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- SUNUMLAR

1.- Ankara Cumhuriyet Savcısı Bülent Yüçetürk'ün, uyuşturucu madde kullanıcılarına uygulanan yasal süreç ile bağımlılığın önlenmesi için alınması gereken yasal tedbirler hakkında sunumu

2.- Gazeteci Meltem Yılmaz'ın, uyuşturucu madde bağımlısı kişiler ve aileleriyle yaptığı görüşmelerden edindiği izlenimler, yeni nesil uyuşturucuların yaygınlaşma nedenleri ve STK'ların uyuşturucuyla mücadeleye katılımları hakkında sunumu

Sayfa

3.- Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanı İbrahim H. Seydioğulları'nın, teşkilat yapısı, yürütülen faaliyetler, projeler ve suç istatistikleri hakkında sunumu

4.- Jandarma Genel Komutanlığı Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanı Albay Veyssel Yanık'ın, Emniyet Genel Müdürlüğü ile Jandarma Genel Komutanlığının teşkilat yapısı ve istihbarat konusunda aralarındaki farklar hakkında sunumu

5.- Jandarma Genel Komutanlığı KOM Daire Başkanlığı Uyuşturucuyla Mücadele Şube Müdürü Yarbay Erdoğan Söyleyen'in, teşkilat yapısı, uyuşturucuyla mücadele kapsamında icra ettikleri faaliyetler ve bu alanda mücadelede etkinliğin artırılması için alınması gereken tedbirler hakkında sunumu

6.- Sahil Güvenlik Komutanlığı KOM Daire Başkan Vekili Binbaşı Sadun Özdemir'in, Sahil Güvenlik Komutanlığının teşkilat yapısı ve uyuşturucuyla mücadele faaliyetleri hakkında sunumu

III.- ARAŞTIRMA KOMİSYONLARI

A)GÖRÜŞMELER

1- Sunumlara ilişkin görüşmeler

**UYUŞTURUCU MADDE BAĞIMLILIĞI VE YENİ BAĞIMLILIK TÜRLERİNİN
ARAŞTIRILARAK BAĞIMLILIĞIN NEDENLERİNİN VE ALINACAK TEDBİRLERİN
TESPİT EDİLMESİ MAKSADIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU**

**4'üncü Toplantı
7 Şubat 2018 Çarşamba**

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Uyuşturucu Madde Bağımlılığı ve Yeni Bağımlılık Türlerinin Araştırılarak Bağımlılığın Nedenlerinin ve Alınacak Tedbirlerin Tespit Edilmesi Maksadıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu saat 11.01'de açılarak iki oturum yaptı.

Ankara Cumhuriyet Savcısı Bülent Yücetürk tarafından, uyuşturucu madde kullanıcılarına uygulanan yasal süreç ile bağımlılığın önlenmesi için alınması gereken yasal tedbirler,

Gazeteci Meltem Yılmaz tarafından, uyuşturucu madde bağımlısı kişiler ve aileleriyle yaptığı görüşmelerden edindiği izlenimler, yeni nesil uyuşturucuların yaygınlaşma nedenleri ve STK'ların uyuşturucuyla mücadeleye katılımları,

Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanı İbrahim H. Seydioğulları tarafından, teşkilat yapısı, yürütülen faaliyetler, projeler ve suç istatistikleri,

Jandarma Genel Komutanlığı Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanı Albay Veysel Yanık tarafından, Emniyet Genel Müdürlüğü ile Jandarma Genel Komutanlığının teşkilat yapısı ve istihbarat konusunda aralarındaki farklar,

Jandarma Genel Komutanlığı KOM Daire Başkanlığı Uyuşturucuyla Mücadele Şube Müdürü Yarbay Erdoğan Söyleyen tarafından, teşkilat yapısı, uyuşturucuyla mücadele kapsamında icra ettikleri faaliyetler ve bu alanda mücadelede etkinliğin artırılması için alınması gereken tedbirler,

Sahil Güvenlik Komutanlığı KOM Daire Başkan Vekili Binbaşı Sadun Özdemir tarafından, Sahil Güvenlik Komutanlığının teşkilat yapısı ve uyuşturucuyla mücadele faaliyetleri

Hakkında birer sunum yapıldı.

Sunumlara ilişkin bir görüşme yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 17.26'da toplantıya son verildi.

7 Şubat 2018 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.01

BAŞKAN: Yılmaz TEZCAN (Mersin)

BAŞKAN VEKİLİ: Kerem Ali SÜREKLİ (İzmir)

SÖZCÜ: Gökçen ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya)

KÂTİP: Lütfiye İlksen CERİTOĞLU KURT (Çorum)

(Oturum, Başkan Vekili Kerem Ali Sürekli tarafından açıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Bugün sabahki oturumumuzda Ankara Cumhuriyet Savcısı Sayın Bülent Yücetürk ve Gazeteci Meltem Yılmaz sunumlarını yapacaklar.

Bülent Bey hoş geldiniz, Meltem Hanım hoş geldiniz.

İlk önce Bülent Bey’den başlıyoruz.

Buyurun.

II.- SUNUMLAR

1.- Ankara Cumhuriyet Savcısı Bülent Yücetürk’ün, uyuşturucu madde kullanıcılarına uygulanan yasal süreç ile bağımlılığın önlenmesi için alınması gereken yasal tedbirler hakkında sunumu

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Öncelikle hepinize “Günaydın.” diyorum. Ankara Cumhuriyet Savcısıyım, Çocuk Suçları Soruşturma Bürosunda görevliyim.

Çocuk Suçları Soruşturma Bürosu, 18 yaş altındaki çocukların işlemiş oldukları tüm suçlar ve cinsel suç mağduru olan çocuklarla ilgili soruşturmaları yürütmekle görevli. Bize gelen suç türleri itibarıyla ağırlıklı olarak uyuşturucu madde bağımlılığı bizim iş yükümüzün yaklaşık yüzde 20’sini oluşturuyor. Bu anlamda, madde bağımlılığı çocuklar açısından, tabii, çok önemli bir suç hâline geldi ve giderek artan bir yoğunlukta da bu devam ediyor. Özellikle 2014 yılında yapılan değişiklikle, bu kamu davasının açılmasının ertelenmesi düzenlemesiyle beraber yerleşik bir algı olarak yerleşmeye başladı. İşte, uyuşturucu madde kullanmak artık suç değil, buna ceza verilmiyor algısıyla beraber 2014’ten sonra uyuşturucu madde kullanımında özellikle çocuklarda artan bir yoğunluk var, öncesinde bu kadar büyük bir kullanım yoğunluğu yoktu. Biz, 2014 yılı değişikliğinden sonra, ilk defa uyuşturucu madde kullanan kişilerle ilgili şöyle bir uygulama yapılıyor: Eğer kişi bağımlılık düzeyinde uyuşturucu madde kullanıyorsa yani ilk defa veya bir iki defa kullanan bir kişi değilse üç yıllık bir denetim süresi uygulayarak bir yıllık bir tedavi ve denetim tedbiri uyguluyoruz. Bu tedbir süresince denetimli serbestlik merkezi tarafından yürütülen işlemlerde çocuklar AMATEM ve ÇEMATEM merkezlerine yönlendirilerek burada tedavileri yapılıyor. Burada yapılan işlem, genellikle çocuklara on beşer günlük periyotlarla uyuşturucu maddesinin kullanılmasıyla ilgili seminer çalışmaları ve yine hastanede uyuşturucu madde kullanımını engellemeye dönük tedavi tedbirleri uygulanıyor.

Burada, tabii, sosyolojik bir köken olarak baktığımız zaman, uyuşturucu madde kullanan çocukların büyük bir kısmının gelir olarak düşük seviyede olan ailelerden gelen çocuklar olduğu veya sokakta kalan, daha çok, eğitimden uzak olan ve göreceli olarak da Ankara’nın varoşlarında, gecekondularında yaşayan çocuklar arasında uyuşturucu madde kullanımının çok yaygın olduğunu görüyoruz. Ankara’yı

bir demir yolu hattı geçen bir sınır olarak çizerseniz demir yolu hattının kuzeyindeki kalan kesimde uyuşturucu madde bağımlılığının çok yüksek olduğunu, oysa güneyde kalan Çankaya, Çayyolu tarafında uyuşturucu madde kullanımının çok az olduğunu görüyoruz. Bu da bize uyuşturucu madde bağımlılığında çocukların gelir seviyesinin, eğitim durumunun, sokakta kalıp kalmadıklarıyla çok ciddi bir orantısal bağlılığı var.

Uyuşturucu madde kullanan, kullanmaya başlayan çocuklar bir süre sonra uyuşturucu maddenin satıcısı hâline geliyorlar çünkü sonuçta uyuşturucu madde kullanmak için belli bir maddi güç gerekiyor. Bu maddi gücün sağlanması için de bir süre sonra, işte, çocuk 10 paket uyuşturucu maddeyi alıyor, 1 tanesini kendisi kullanıyor, 9'unu satıyor. O 10 tanenin 9'undan elde ettiği kârla 1 tanesini de finanse etmiş oluyor. Bu anlamda bizim savcılık olarak uygulamada gördüğümüz en büyük, ciddi sorun tedavi merkezlerinin yetersizliği çünkü aileler bizi geldikleri zaman genellikle “Benim çocuğum uyuşturucu madde kullanıyor, bize yardımcı olur musunuz?” dediklerinde biz tabii onlara çok fazla yardımcı olamıyoruz. Şundan dolayı: Eğer savcılık işin içine girerse bir soruşturma yürütmesi lazım. Biz önce çocuk hakkında bir soruşturma açıyoruz uyuşturucu madde kullanmaktan. Anne baba geliyor şikâyetçi oluyor, ihbarcı oluyor, çocukla ilgili bir ihbardan sonra biz çocuğu soruşturmaya kaydettikten sonra çocukla ilgili bir karar veriyoruz ve onun üzerine, çocuk hakkında bir tedavi ve denetim tedbiri uygulanmaya başlıyor. Bu, tabii, bir hukuksal süreç olduğu için çok uzun bir süreç oysaki çocuk uyuşturucu madde kullanmaya devam ediyor ve sıkıntılar devam ediyor, anında bir çözüm bulunması gerekiyor. Burada, tabii, özellikle bu konuda belki Türkiye’deki en önemli, en gelişmiş merkezlerden birisi Ankara, ona rağmen Ankara’da da yetersizlik var. Daha çok, çocukların, ailelerinin gidip başvurabilecekleri ve onlara doğrudan, herhangi bir engel koymadan tedavi hizmeti verecek sağlık merkezinde sıkıntı var. Bunu Ankara Numune Hastanesindeki AMATEM karşılamaya çalışıyor, diğer hastanelerde çok az merkezler var. Bu, tabii, yetersiz, bunun artırılması lazım.

Ve, tabii, bu yapılırken çocukların da mutlaka büyüklerden ayrı bir tedavi merkezinde, ÇEMATEM dediğimiz merkezlerde tedavi edilmeleri lazım. Çocuk ve yetişkinlerin aynı ortamda bulunmaması lazım. Şöyle bir eleştiriyse bazen karşılaşıyoruz ve aileler bunu söylüyorlar: İşte, benim çocuğum AMATEM’e tedavi olmaya gitti ama orada işte uyuşturucu satmayı da öğrendi geldi ya da çok az bağımlılığı vardı ama oradaki diğer kullanıcılardan daha fazla, farklı şeyleri de öğrenmeye başladı. Ama burada, tabii, okullardaki eğitim, uyuşturucu madde kullanılmasına ilişkin ortaya konulacak farklılaşma, bunlar çok önemli. Ancak uyuşturucu madde kullanımındaki rantın büyüklüğünü göz önüne aldığımızda ve bununla mücadelenin de o kadar kolay olmadığını görüyoruz.

Cezai tedbir açısından baktığınızda uyuşturucu madde satışına, ihracına verilen cezalar çok ağır cezalar, öyle az cezalar falan değil ama buna rağmen bu cezaların caydırıcı olmadığını görüyoruz. Burada önleyici kolluğun belki üzerine çok fazla görev düşüyor çünkü uyuşturucu madde satışı sonuçta salt bireysel bir suç olarak işlenen bir suç değil, daha çok örgütlü işlenen bir suç. Bu örgütlü suçlarla ilgili mücadelenin de daha organize ve daha komplike bir şekilde yapılması gerekiyor. Yoksa Ankara’da her gün uyuşturucu maddeyle ilgili uygulama yapılıyor, her gün adliye, belki 10 kişi, uyuşturucu madde kullanmaktan ve satışından insanlar getiriliyor ama bu yeterli değil.

Ben uyuşturucu maddeyle ilgili 2014’te yapılan düzenlemenin uyuşturucu madde kullanımını engelleme açısından bir caydırıcılığı olduğunu düşünmüyorum. Bu, halk içerisinde, uyuşturucu madde kullanmaya artık ceza verilmiyor, bir cezasızlık hâli varmış gibi algılanarak uyuşturucu madde kullanımının kolaylaştırdığını düşünüyorum. Bu düzenleme yerine daha etkin bir düzenleme getirmek lazım.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Öneriniz?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Yani erteleme, cezayı ertelemek ve üç yıllık denetim süresine tabi tutmak bunun çözümü değil, cezai yaptırımla beraber tedavi tedbirini de birlikte uygulamak lazım. Eğer mükerrer şekilde uyuşturucu madde kullanıyorsa bence kişinin cezaevine de girmesi lazım yani bu alının yerleşmesi lazım toplumda. Uyuşturucu madde kullanmak aynı zamanda bir suçtur, bunu kullandığım zaman karşılığında bir cezai müeyyideyle karşı karşıya geleceğim diye bilmesi lazım.

BAŞKAN – Bitti mi?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Sorular varsa alabilirim.

BAŞKAN – Tamam.

Buyurun.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Herkese günaydın, hayırlı sabahlar.

Şimdi, Sayın Başsavcım, şey söylediniz siz, hani bir yıl tedavi, bir de bu üç yıl denetimli serbestlik olayı kullanımı artırdı mı, rahatlatı mı?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Artırdı.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Şimdi, 2014'teki bu düzenlemedeki amaç tabii ki farklıydı ama sahadaki uygulaması anladığım kadarıyla çok olumlu değil. Bu minvalde ben şunu öğrenmek istiyorum: İfadenizde dediniz ki AMATEM, ÇEMATEM, bu tedaviler de çok istenilen çapta değil, on beş günlük periyotlarla alınıyor, işte kimisi bir ay kalıyor, kimisi üç ay kalıyor vesaire. Hani, burada şunu sormaya çalışıyorum: Eğer bu tedavi merkezlerindeki süreç yetersizse bu 2014'te çıkarttığımız... Hani biraz önce ifade ettiniz ya, cezanın yanında tedavi de etmek gerekiyor, bizim AMATEM'lerimiz eğer bu noktada işlevsizse buna başka nasıl bir çerçeve çizmemiz gerekiyor? Yani cezai anlamda söylüyorum, bir kere yakalandı mesela, bunu denetimli serbestlikle bırakıyoruz, doğru mu? Orayı biraz bize açabilir misiniz? Mesela bir kere yakalandı, "İçiciyim." dedi, serbest kaldı.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Şimdi, şöyle: Çocuğun uyuşturucu madde kullanımından dolayı hakkında bir soruşturma yapıldı, bize geldi, biz onunla ilgili adli süreç başladıktan sonra eğer üzerinde uyuşturucu madde yakalanmışsa onun uyuşturucu madde olup olmadığını; uyuşturucu maddeyi kullanmış olabilir, üzerinde herhangi bir madde yakalanmamış olabilir, o zaman da uyuşturucu maddeyi kullanıp kullanmadığının tespiti açısından adli tıp kurumuna sevk ediyoruz. İşte, kan, kıl, benzeri, idrar örnekleri aldıktan sonra...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Kaç gün sürüyor bu süreç?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK - Bu, soruşturmanın başladığı gün yapılan bir işlem ama bu alınan numuneler üzerindeki örneklerin, bunların Adli Tiptan cevabının gelmesi yaklaşık üç ayı bulan bir zamanı alabiliyor yani yakalanan maddenin uyuşturucu madde olup olmadığının tespiti gerekiyor. Kanında uyuşturucu madde var mı, yok mu; bu, tespit edildikten sonra onunla ilgili bir erteleme kararı veriyoruz, erteleme kararında diyoruz ki: "Senin hakkında -çocuklar için üç yıl, büyükler için beş yıl- beş yıl süresi boyunca denetimli serbestlik tedbiri uygulayacağız, bu beş yıl içerisinde uyuşturucu madde kullanmazsan veya uyuşturucu bulundurmazsan, satmazsan hakkındaki bu soruşturma açılmamış olacak ve bu süre içerisinde seninle ilgili bir yıl tedavi tedbirine hükmediyoruz. Eğer bu bir yıllık tedavi tedbiri sonucunda tedavi gerçekleşmezse üçer aylık dönemler hâlinde bu uzatılabilir, en fazla bir yıl daha uzatılabilir, iki yıla çıkabilir..." Tabii, bu süreç uzun bir süreç yani bu uyuşturucu madde kullanımıyla ilgili gelmiş olan çocukla ilgili sorunu çözmiyor. Tabii, burada başka bir tedbir devreye giriyor, ilk gelen çocuğa biz direkt çocuk mahkemesinden veya büyüklerle ilgili sulh ceza hâkimliklerinden tedbir kararları alabiliyoruz yani çocuklarla ilgili koruma

tedbiri alabiliyoruz, koruma tedbirinde tedavi tedbiri bunlardan birisi. Bu tedavi tedbirinden sonra bununla ilgili süreç hemen başlatılabilir. Buradaki sorun şu: Siz tedavi tedbirini aldınız, çocuğun bir yere başvurmaması lazım. Bu başvuracağı yer işte, Ankara'daki bu konuyla yetkili olan hastanelerden birisi. Bunlarda genellikle işte, kapasite sorunu, tedavinin önündeki başka birtakım sıkıntılarla birlikte o çocuğu direkt olarak tedaviye alamıyorsunuz ve bu çocuk uyuşturucu madde tedavisine hemen başlamadığı için bir süre daha uyuşturucu madde kullanmaya devam ediyor. Burada bir sıkıntı var. İkinci sıkıntı şu: Biz bu kişiyle ilgili tedbir kararını verdik, tedbir kararı içerisinde bu kişinin tekrar uyuşturucu madde kullanmasından dolayı bize geldiğini düşünelim; bize geldi, bu kez daha önce verdiğiniz denetim kararını kaldırıyoruz yani kamu davasının açılması kararını kaldırıyoruz, kendisine dava açıyoruz. Mahkeme yargılama sonunda direkt hapis cezası vermiyor, bu kez hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar veriyor. Hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildikten sonra, bu kararın o kesinleşme sürecinden sonra ikinci bir daha uyuşturucu madde kullanırsa bu kez mahkeme ona hapis cezası veriyor. Dolayısıyla dördüncü kullanımında adli süreçte hapis cezası alabiliyor. Bu o kadar uzun bir süreç ki bunun dışarıdaki algısı, uyuşturucu madde kullanmaktan ceza almıyorsunuz, herhangi bir yaptırım yok. Mesela vatandaş geliyor, soruyorsunuz “Bu suçtan ceza aldın mı?” diyorsunuz, “Almadım.” diyor oysa sabıkasında gözüküyor, eğer hakkında bir erteleme kararı verilmişse, bir hükmün açıklanmasının geri bırakılması gibi bir karar verilmişse vatandaş ondan ceza almadığını düşünüyor, o işten beraat ettiğini düşünüyor, “Ben bu işten ceza almadım.” diyor. Yani bunun bir suç olduğunu ve bunun karşılığında bir yaptırım olduğunu... Üç ay hapis de olabilir, şimdiki Ceza Kanunu'muzda iki yıldan başlıyor, belki bu ceza miktarı azaltılabilir ancak ilk kullanıcıya daha az miktarda bir hapis cezası verilebilir, bunun infazı ertelenebilir ama ikinci kullanımında mutlaka daha yüksek cezalar vererek bunun bir cezai yaptırım karşılığı olduğunun da gösterilmesi lazım.

BAŞKAN – İlhan Bey, buyurun.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Yücecürk.

Ben bir iki şey soracağım: Şimdi, bu özellikle bazı ailelerin ÇEMATEM'e ya da AMATEM'e gidip gelen çocukları için oraya gidip aslında daha da vahim duruma düştüklerine dair iddiaları var. Bununla ilgili açılmış soruşturmalar var mı? Bir, bunu sormak istiyorum.

İki: Bu denetimli serbestlik tedbirinde tedavi dışında başka herhangi bir tedbir uygulanıyor mu?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Tedavi tedbiri dışında eğitim olarak bir tedbir uygulanıyor; uyuşturucu maddenin zararları, onunla ilgili haftalık, on beşer günlük seminer çalışmaları yapılıyor. Bununla ilgili AMATEM merkezlerinde, denetimli serbestlik merkezinde veya bununla ilgilenen diğer STK'lerdeki eğitim programlarına çocukların veya yetişkinlerin devam etmesi isteniyor. Buralarda bununla ilgili eğitim veriliyor yani bunun dışında başka bir eğitim yok.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Yani bu soruşturmalarla ilgili bir bilginiz var mı? Yani bu AMATEM ve ÇEMATEM'lerle ilgili olarak böyle efsane olarak anlatılıyor, “Asıl oralarda bu işler oluyor, ticaretini yapıyorlar oradaki birtakım görevlerini kötüye kullanalar.” falan diye. Bu konuda sizin bilginiz dâhilinde bir soruşturma -belki sizin alanınız değil ama- var mı?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – AMATEM ve ÇEMATEM'deki uyuşturucu madde kullanımının kolaylaştırılmasıyla ilgili oradaki görevlilerle ilgili açılmış herhangi bir soruşturma yok. Buradaki zaten şikâyetin ana ekseninde oradaki görevlilerin bunu yaptıkları veya kolaylaştırdıklarından ziyade oraya zaten uyuşturucu madde kullanımı ile satıcılığın iç içe geçtiği bazı kişiler geliyor. Yani kişi hem uyuşturucu madde satıcısı hem de kullanıcısı aynı zamanda. Kullanıcısı

olduğu için onunla ilgili bir tedavi tedbiri de uyguluyorsunuz. Şimdi, o tedavi tedbirini alan kişi ile ilk defa veya üç beş defa uyuşturucu madde kullanmış kişiyi aynı yere alıyorsunuz. Şimdi, uyuşturucu maddeyi diğer adam satıyor, onun nasıl satacağını, uyuşturucu maddeye erişiminin nasıl olduğunu orada... Çünkü bugün buradan birisi kalkıp “Ben uyuşturucu madde alayım.” dese alamayacaktır yani öyle kolay değildir, sonuçta bunun bir pratiği lazım. Orada bu pratik kolaylaşıyor. Bu konuda tabii ailelerden çok ciddi şikâyetler geliyor. Bunun sebebi de oradaki yoğunluk ve yoğunlukta da yani hayatının büyük bir kısmını uyuşturucu madde bağımlılığıyla geçiren ile üç beş defa kullanmış bir kişiyi ayırt edemiyorsunuz yani ayrı bir hastane gibi düşünürseniz onların servisi ayrı, onların servisi ayrı, birbirleri arasında bağlantının olmadığı noktalara yerleştiremiyorsunuz. Oysa bunun olması lazım yani üç beş defa kullanmış bir kişi ile sürekli olarak her gün uyuşturucuyla yaşayan bir kişinin ve aynı zamanda uyuşturucu satan bir kişinin kesinlikle kontak kurmaması gerekiyor.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Peki, bu denetimli serbestlik sürecinde adli birimlerin mesela sizlerin o süreçte bir belirleyiciliği oluyor mu? Mesela şunu söyleyebiliyor musunuz, yoksa sizden çıktıktan sonra o artık tamamen başka böyle bir organizasyonu ortaklaştırma gibi... Mesela sürekli geliyor diyelim bir çocuk -muhtemeldir ki böyle vakalar vardır- onun niye öyle olduğunu siz -mesela biraz önce verdiğiniz örnekteki gibi diyelim satıcılarla aynı ortamda kaldığı için tedavi olmak yerine tam tersi daha fazla sıkıntılı hâle gelmiş- bunu gözlemleyip sizin bu gözlemimizin pratiğe yansıtılması gibi bir mekanizma var mı?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Şöyle: Mesela çocuğa soruyorum “Bağımlılığın var mı, arıyor musun?” diye, diyor ki: “Aramıyorum.” “Kendiliğinden bırakabilir misin?” “Yok, ben bir daha kullanmayacağım.” diyor. Böyle durumlarda o çocuğa tedavi tedbirine hükmetmiyoruz, sadece denetim tedbirine hükmediyoruz ve diyoruz ki: “Sen periyodik olarak git, numunelerini ver, uyuşturucu madde kullanıyor musun, kullanmıyor musun bunu biz takip edeceğiz ama sana bir tedavi tedbirine hükmetmiyoruz.”

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Bu, bir uzman görüşüyle mi yoksa doğrudan cumhuriyet savcısının şeyi mi?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Daha çok çocukla olan diyalogdan böyle bir sonuca ulaşırsak bunu yapıyoruz.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Peki, mesela aile mahkemelerindeki gibi bunu bir uzmanla yapsak, mesela öyle bir uzman ihdası bu sorunda da faydalı olur mu?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Olabilir ama uyuşturucu maddeyle ilgili böyle bir birim yok, böyle bir altyapı yok.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – İşte kurulursa...

BAŞKAN – Öneri olarak söylüyor yani.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Tabii, öneri olarak olabilir yani uyuşturucu madde bağımlıları...

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Yani size söylediğinin başka indikatörlerle öyle olmadığını görebilecek uzmanlar vardır muhtemelen; doktorlar, uzmanlar...

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Olabilir yani uyuşturucu madde bağımlısı adliyeyle ilk geldiğinde belki bizden önce uyuşturucu konusunda uzman bir psikiyatrist, psikolog veya bununla ilgili bir hekimle görüşmesiyle olabilir tabii.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Mesela o rapor verse, tedavi önerse denetimli serbestlik...

BAŞKAN – Aile mahkemeleri gibi aynı.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Yani bu olabilir tabii. “Tedavi gerekmiyor buna, direkt denetim verelim.” denilebilir, bizim işimizi de kolaylaştırır. Bazen de şöyle oluyor: Çocuk tedavi ve denetim aldıktan sonra bir aksaklık oluyor, mesela tedaviye uymuyor. Uymayınca tekrar evrak, soruşturma, dava açılmak üzere geldiğinde bazen geliyor, işte diyor ki: “Ben çalışmaya gittim, Ankara dışındaydım, çalıştığım için uyamadım buna.” Biz tekrar yazı yazıyoruz, diyoruz ki: “Tedaviye ve denetime devam edin.” Mahkeme aşamasındayken de mahkemeler durma kararı veriyorlar, diyorlar ki: “Bu çocuğun durumunda bir özellik var, biz yargılamayı durdurduk, siz tedaviye ve denetime devam edin, üç yıllık süreci bir takip edelim.” Hemen ceza verme yanlısı değiller ama yine başta söylediğim şeye geliyorum, bir yaptırım olması gerekiyor. Bu, tabii, uyuşturucu maddenin önlenmesiyle ilgili koruyucu tedbirler çok başka bir sorun yani bunun eğitim boyutu, kolluğun üzerine düşen görevler, bunları o uzmanlar, o birimler daha ayrıntılı bir şekilde anlatabilirler. Ama mesela şunu söyleyeyim: Bu bonzai maddesinin ölümcül bir madde olduğuyla ilgili medyada çok önemli haberler çıktı bir dönem. İşte, bonzai kullanan her kişi sanki ölüyor yani bir süre sonra bu madde alımından dolayı çok ciddi bir ölüm riskiyle karşı karşıyasınız. Bizim -ben onlara “müşteriler” diyorum- müşterimiz olan çocuklar bir süre sonra bonzai maddesi kullanmayı bıraktılar. “Niye bonzai kullanmıyorsun?” diyorum, “O öldürüyor.” diyor. O, bir farkındalık yaratıyor yani o medyada çıkan haberler bir farkındalık yaratıyor, çocuk ondan sonra bonzai kullanmıyor. Mesela eroin kullanıyor, işte, eroini genellikle bizim kullanıcılarımız folyoyla alıyorlar, oysa daha profesyonel olanlar bunu damardan doz vererek alıyorlar. Mesela bizim çocuklara bunu sorduğumuz da işte “O ölümcül olabilir, o şey tehlikeli olabilir; bizimkinde tehlike yok.” diyor. Yani bu algıyı verdiğiniz zaman bu işler değişiyor. Eğitimin buradaki önemi, medyanın önemi çok büyük tabii.

BAŞKAN – Bu Komisyonun sonraki bölümlerinde medya zaten epey... Gerçi Meltem Hanım da belki değinir o boyutuna.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Mesela şunu söyleyeyim ben: İşte, benim kendi uygulamam, belki çok yasal olarak dayanağı olmayabilir, dayanağı var da çok uygulamada olan bir şey değil, mesela uyuşturucu madde kullanımında polis beni aradığında işte, “Şurada uyuşturucu madde kullanılmasından dolayı çocukları yakaladık, bununla ilgili talimatınız nedir?” dediklerinde ben o çocukların mutlaka bir gün çocuk merkezinde gözetiminde tutuyorum yani o çocuk uyuşturucu madde kullanmanın karşılığında bir şey olduğunu öğrensin ve genellikle ilk defa kullanan çocuklar uyuşturucu madde bağımlısı olan çocuklarla aynı ortamda kalıyor, orada -ki hemen hemen her gün olan bir şey- uyuşturucu madde bağımlısı olan çocuk krize giriyor, gözetimindeyken krize giriyor, diğer çocuk bunu görüyor ve ona en büyük ders bu oluyor. Geliyor, soruyorum ben “Bir daha kullanacak mısın?” “Asla, dün gördüğüm manzaradan sonra bir daha kullanmam.” diyor. Bu bir günlük gözetim bile bazen o çocuklar üzerinde çok daha büyük yani sizin söyleyeceğiniz, vereceğiniz eğitimden çok daha önemli sonuçlara yol açıyor ama genel uygulamayı söyleyeyim: Uyuşturucu madde kullanımından dolayı polis savcıcı aradığında ceza itibarıyla savcılar o kişileri gözetimine aldırıyorlar, direkt olarak “Serbest bırakın.” diyorlar. Bir süre sonra zaten diyorsun ki “Uyuşturucu madde kullanıyorum, işte bir şey olmadı yani işte bir şey olmuyor.” Yaptırımı yok oysa bir yaptırımın olması lazım. Tabii, suç açısından baktığınız zaman hiçbir suçlu suç işlerken alacağı cezayı düşünmez ama öncesinde yaptığı eylemin, davranışların bir suç oluşturabileceğini bilmesi lazım, bunun bir yaptırımın olduğunu bilmesi lazım, özellikle çocuklar açısından bu çok önemli çünkü çocuklar bunun farkında değiller, oysa bilmeleri lazım.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Başkanım, son sorum eğer müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Şimdi, bu gelen şimdiye kadar dinlediğimiz bu konuyla ilgili kişilerin hepsi kabaca şunu söylüyorlar: İşte, sosyoekonomik durumu yükseldikçe uyuşturucu kullanımı azalıyor.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Kesinlikle.

İLHAN CİHANER (İstanbul) - Burada bir boşluk var bence çünkü Türkiye’ye daha pahalı olan uyuşturucular da giriyor, giriyorsa bu da kullanılıyor. Yani acaba hukuka ilişkin şu standart, işte, büyük sinekler ağı delip geçer, küçükler yakalanır mı yani burada bir şey oturmuyor yani orada kullanılan uyuşturucunun niteliği değiştiği gibi aynı zamanda mekanizmanın radarına da mı takılmıyor? Yani Türkiye’ye daha pahalı, işte, kokain, metamfetamin, belki eroin -eroïn de nihayetinde bonzaiye göre daha- bunlar giriyor, tüketiliyor da bir şekilde. Buna dair gördünüz...

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Şimdi, tabii, dışarıda şöyle bir algı var: İşte, bu sanat camiasında, zevkte artık bir tatmin noktasını aşmış ama hayatta yeni heyecanlar arayan insanların daha fazla uyuşturucu madde kullandığı veya işte, bu akşamları daha çok dışarı çıkan, bu gece hayatında, barlarda, şurada burada maddi olarak daha fazla para harcayan insanların uyuşturucu madde kullanımına daha yatkın olabileceği gibi bir izlenim var ama bize yansıyan sonuçlara baktığınız zaman böyle bir veri yok. Şimdi, polis orada uygulama yapmıyor değil, polis Ankara’nın her tarafında uygulama yapıyor. Belki o mekânlardaki uygulama miktarı daha da fazla yani o tür lüks yerlerdeki uygulama miktarı daha fazla. Ama sonuçta, ekonomik durumu iyi olan, eğitim durumu iyi olan kişiler uyuşturucuyla ilgili daha fazla bilgiye sahipler. Yani sigara kullanımını da araştırırsanız belki o eğitim seviyesindeki, gelir seviyesindeki kişiler ile diğerleri arasındaki sigara kullanımında da çok ciddi farklılıklar olacaktır, burada da aynı farklılıklar var. Aslında uyuşturucu kullanımı açısından kokain ile eroin arasında çok bir fark yok yani esrar maddesini çocuk 10 liraya alıyor, eroini 15 liraya alıyor, kokaini de 25 liraya alıyor. Belki sürekli kullanan açısından bir fiyat farkı oluşabilir ama baktığınız zaman çok büyük bir fiyat farkı da yok. Burada tabii, yaygınlık olarak kokain kullanımının yaygınlığı çok az ama esrar ve eroin kullanımı çok daha yaygın bir kullanım.

Ben tabii, bu sosyolojik verileri bana gelen çocuklar üzerinden değerlendiriyorum yani şöyle söyleyeyim: Altındağ’daki bir okuldan gelen uyuşturucu madde kullanımı ile Çankaya bölgesindeki bir okuldan gelen uyuşturucu madde bağımlısı oranını kıyasladığımızda Çankaya bölgesinden hemen hemen okullarda uyuşturucu madde gelmiyor ama diğer tarafa gittiğiniz zaman orada öğretmenlerin yakaladığı, polisin dışarıda uyuşturucu madde verirken yakaladığı okullarımız var ama bu tarafta yok, bu tarafta uygulama yok anlamında değil bu, buradaki farkındalık daha fazla, buradaki veli, buradaki çevre buna daha çok duyarlı. Yani okulun çevresinde böyle ne idiği belirsiz tipler dolaştığı zaman belki Çankaya tarafındaki veli buna daha farklı tepki gösteriyor ve bunun belki takipçisi oluyor ama Altındağ’daki okulun etrafında dolaşanlarla ilgili oradaki velinin öyle bir kaygısı olmuyor, o veli bunu sorun hâline getirmiyor, o yüzden de oradaki çocuğun uyuşturucuya erişimi daha kolay hâle geliyor. Bir de zaten bölgesel olarak o bölgede yolda yürüdüğünüz zaman uyuşturucu satan kişilerin arasından geçip gidiyorsunuz yani çocuk “Bir gün de ben deneyeyim.” diyebiliyor ve gerçekten de öyle oluyor, yanında arkadaşı kullanıyor, “Bir de ben deneyeyim.” diyor, öyle öyle başlıyor. Bunun kesinlikle... Yani şey açısından da bu böyle, sadece uyuşturucu madde bağımlılığı açısından bu değil, diğer suçlar açısından da baktığımızda da Ankara Adliyesinde çocuk suçlu olarak adliyeye gelen çocukların geldikleri yere baktığımız zaman bunların yüzde 90’ının ekonomik olarak daha düşük gelir seviyesindeki ailelerden

veya anne babanın ayrı olduğu veya eğitimsiz, ekonomik durumu kötü olan ailelerden geldiğini görüyorsunuz. Bu uyuşturucu madde bağımlısında da aynı şey geçerli. Bu değişmiyor, standart eğitim seviyesi yükseldikçe, yaşam standardı yükseldikçe suçluluk oranı azalıyor.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Başkanım, sondan bir önceki soruymuş ama bu çok önemli.

BAŞKAN – Tamam, tabii, tabii, İlhan Bey, buyurun.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Şimdi, bazı odaklar var yani herkes biliyor aslında bunu -semtleri vererek ilgisiz insanların da hassasiyetlerini de celbetmek istemiyorum- belli semtler var bu uyuşturucu işinin ticaretinin yapıldığı, Ankara’da bir iki mahalle, semt, İstanbul’da öyle, Antalya’da öyle, Adana’da öyle. Şimdi, bunlar adli olarak niye dağıtılamıyor yani adli olarak bu şey niye durdurulamıyor ya da onun önündeki şeyler ne?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Rant çok büyük tabii. Yani şimdi, bunun sebebi şu: Altındağ’daki işsizlik oranıyla...

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Ben söylemedim, siz söylediniz.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Ben söylüyorum, yok.

Yani Altındağ’daki, Çiçin’deki işsizlik oranıyla, oradaki işsiz vatandaş ile Çankaya’daki bir değil. Çankaya’da siz...

İLHAN CİHANER (İstanbul) – O, kaynağı. Peki, adli önlemler, polisiye önlemler...

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Oradaki çocuk buna ihtiyaç duyuyor yani gelir getirici bir iş bulması lazım. En kolay iş ve en fazla para getiren iş bu çünkü uyuşturucu maddeyi alıyorsunuz, köşede duruyorsunuz, 5 liraya aldığınız şeyi 10 liraya satmaya başlıyorsunuz.

Şimdi, mesela, çok daha büyük bir tehlike bizi bekliyor, özellikle bu Suriyeliler ve Afganlar bu işte çok ciddi şekilde kullanılmaya başladılar. Afgan ve Suriyeli çocuklar ne yaptıklarını da bilmiyorlar yani yaptıkları işin anlamını da bilmiyorlar çünkü böyle bir dil bilmiyor, ne sattığını bilmiyor, köşede duruyor, diyorlar ki: “Bunu satacağsın, günlük 50 lira vereceğim.” Türkler daha çok parayla yapıyorlar yani bizim Türklerin, torbacıların bu işten günlük kazancı 500 liraysa, Suriyeliler 100 liraya yapıyorsa Afganlar da 50 liraya yapıyorlar.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Orada da haksız rekabet başlamış.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Şimdi, bu, tabii, ciddi bir sıkıntı, artık sokakta daha çok onlar olmaya başladılar, onları kontrol etmek de zorlaşıyor çünkü bir dönem Altındağ’daki, Çiçin’deki gecekondulaşma, bir şekilde orası kentsel dönüşümle halledildi, oralar boşaltıldı ama o gecekonduların bırakıldığı yerlere Suriyeli, Afgan mülteciler gelip yerleşmeye başladılar. Bu oradaki bu sorunun devam etmesini sağlıyor ve bu da ciddi bir sorun ve biz aylık nöbet tutuyoruz, her nöbetimizde mutlaka Suriyeli ve Afgan geliyor bize, ciddi bir sıkıntı bu da.

Ama sorunun başına dönersek, polis denetim yapmıyor değil yani Altındağ’da uyuşturucu satışının yapıldığı yerlere gidin, belki yirmi dört saat polis duruyor orada, sürekli olarak kontrol var ve her gün adliyede müracaat savcılığının önüne gidin, en az 10 tane uyuşturucu satıcısı, 20 tane uyuşturucu kullanıcısı dosyası var. Bu, Ankara gibi bir il için aslında büyük bir rakam ama buna rağmen bununla mücadelede başarısız olunuyor çünkü rant çok büyük, çok büyük bir rant var.

Tabii, bunu ekonomik boyutlarıyla karşılaştırdığınız zaman da işsiz olan ya da eğitimsiz olan ya da sokakta olan birisinin buraya gitmesi çok kolay. Zaten uyuşturucu satıcıları da önce bağımlılığı artırıyorlar, o bağımlı olan kişinin bir süre sonra kendilerine torbacı olarak, eleman olarak geleceğini biliyorlar, bu da onların bilinçli olarak yaptıkları bir şey.

Ancak, belki polisin burada eleştirilecek tek şeyi cezaevlerine gönderilen uyuşturucu satıcılarının büyük bir kısmının “torbacı” dediğimiz daha, en dip seviyedeki satıcılar. Oysa işin tepesinde duranlar var, belki onlara ulaşmak lazım. Toplumu rahatsız eden şey de toplum içerisinde konuşuluyor, deniyor ki: “Şu kişi bütün gelirini uyuşturucudan elde etmiştir, bu adam uyuşturucu kaçakçısıdır ama hiçbir şey yapılmıyor.” Belki uyuşturucudan almış olduğu parayla müteahhitlik yapıyor, büyük restoranları, şunları bunları işletiyor, saygın bir kimliği de var, herkes onun kaynağını biliyor ama hiçbir şey yapılmıyor; bu, tabii, toplumda bir rahatsızlık yaratabiliyor.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Peki, Batı’daki gibi bu uyuşturucu ticareti belli ailelerin, belli kesimlerin şeyinde diyebilir miyiz?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Değil.

İLHAN CİHANER (İstanbul) - Yani böyle, bu kadar bilinen ve yoğunlaşmış mı, daha dağınık bir ağ mı satıcılar ve ticaretini yapanlar? Yani yukarıya doğru çıktıkça böyle bir piramit oluşuyor mu?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Aileler değil ama kişiler var tabii, bununla ilgili kişiler var, zaman zaman bunlar...

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Yani biliniyor mu, mesela “Ankara’nın şu işi şu adamdadır, hep buradan çıkar.”

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Tabii, mesela son üç ayda bunlara yönelik bir operasyon yapıldı, büyük bir kısmı alındı bunların yani zaman zaman bu tür operasyonlar yapılıyor ve Ankara’da sorduğunuz zaman herkes bilir bunların kim olduğunu. Bütün illerde böyledir yani sadece Ankara için demiyorum, İstanbul’a da gittiğinizde, piramit yukarı doğru çıktığında bellidir yani herkes bilir onların kim olduğunu, onların uyuşturucu satıcısı olduğunu herkes bilir yani.

BAŞKAN – Buyurun Akif Bey.

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Teşekkür ederim.

İlhan Bey gerçekten sordu soruları, çok fazla bir şey kalmadı ama.

Şimdi, Sayın Savcı Yücetürk önemli açıklamalar yaptı ama son cümlesi çok önemliydi tabii, her şey, bütün gizem burada, tepeye ulaşmak. Bu okulların önünde, hastanelerin önünde veya AMATEM’lerde torbanın içindeki o uyuşturucuları satanlar tabii, kendileri imal etmiyorlar, kendileri bir yerden temin etmiyorlar, bunların eline tutuşturuluyor ve “Götür, sat.” deniyor, tüm mesele burada. Şimdi, biz de Komisyon olarak eğer bunun üzerine gidebilecek bir öneriyle çıkabilirsek... İki bölüm var: Birincisi, bu işe, bataklığa batırtmamak. İkincisi, bataklığı kurutmak. Bataklığı kurutmanın da bir tek yolu da tepeye ulaşmak. Türkiye’nin her tarafında bu işi yapanları ben bilemem ama bu işi bilenler çok fazla var. Hangi mahallede, hangi semtte, hangi şehirde kim yapar, o işin en tepesindeki kimdir, hangi ailedir, hangi isimdir, adı başka yerlerde anılır ama bu işleri yapanları polis de bilir, istihbarat da bilir, MİT de bilir, bilemiyorlarsa zaten bu görevi yapsınlar. Savcı Bey de bu cümleyle her şeyi özetlemiş oldu yani üzerine gidilmesi gereken konu bu.

Bunu kim getiriyor, kim bunların eline tutuşturup sattırıyor, bu rantı, bu geniş piyasaya, geniş pazara kim hâkim olmaya çalışıyor, bunu bilmek de devletin görevidir ve biliniyor da, bilinmiyor değil. Hangi şehirlerde, hangi bölgelerde kimler getiriyor, kimlere verilip dağıtılıyor, herkes biliyor, ben de

biliyorum, sizler de biliyorsunuz ama maalesef üzerine gidilmiyor. Neden? Bu pazardan pay alanlar var. Ne demek yoksa, AMATEM tedavi merkezi, AMATEM’de uyuşturucu satılıyor veya aile diyor ki: “Çocuğum buraya gitti, gittikten sonra satıcılığa alıştı. Az tiryakiydi, çok müptela oldu.” diyor, böyle bir şey olur mu? Yani o zaman ne bu komisyonlara gerek var gerçekten, herkes bildiğini yapsın, zaten çoğu şeyde herkes bildiğini yapıyor, kural tanımıyor, kanun tanımıyor, hukuk tanımıyor. Hastaneye çocuğunu götüreceksin tedavi olsun diye az tiryakiyken çok tiryaki olup çıkacak, satıcılığı öğrenecek, o piyasayla tanışacak, böyle bir felaket olabilir mi? Bu hastaneler özel hastaneler değil, klinikler, devletin açmış olduğu yerler, doğru mu? Devlet eğer hastanesine gelen hastasına sahip çıkamıyorsa, çıkamayacak duruma düşmüşse burada bir felaket vardır her konuda olduğu gibi, esas görülmesi konu bu. Son cümlemin üzerine gidilmeli, eğer gideceksek tepeye ulaşmanın yöntemi nedir, hangi kararlılıkla, hangi cesaretle adım atılabilir, Komisyon olarak bizim bu önerileri getirmemiz gerekir diye düşünüyorum.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Başkanım, izninizle bir cümle eklemek istiyorum.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK - O da şu: Bu 15 Temmuz sonrasında tabii, Türkiye’nin o süreçten sonra yaşadığı çok önemli olaylar oldu. Bu tabii, özellikle Emniyet teşkilatı açısından baktığımız zaman da orada bir ters yüz olma durumu da oldu yani her şey herkesin malumu. Ama Emniyetin içerisinde kalan birimler de enerjisinin büyük bir kısmını FETÖ’yle olan soruşturmalara verdi. Şöyle söyleyeyim: Ankara’daki Emniyetin içindeki uyuşturucu madde bürosu doğrudan FETÖ soruşturmalarında hâkim ve savcıların soruşturmalarıyla ilgilendiler yani kendi uzmanlık alanlarının dışına çıktılar ve bu tabii, ciddi anlamda bir zafiyet oluşturdu. Şimdi, yavaş yavaş bu tabii, giderilmeye başlandı. Bu kadar uyuşturucu maddenin bu dönem içerisinde bu kadar öne çıkmasında, işte sokakta, her yerde satılır hâle gelmesinde çok ciddi anlamda bir payı var. Yani mesela geçenlerde karşılaştım, markette uyuşturucu satıyorlar. Çocuklar geldi “Nereden aldınız?” dedim, marketin ismini verdiler. Yani marketten uyuşturucu satılıyor. Bu, işin geldiği noktayı gösteriyor ama burada, tabii, kolluğun bir zafiyeti var. Kolluğun zafiyeti kolluk bu işle ilgilenmiyor diye değil, bu dönemde öncelikler değişti, öncelikler değişince, burada bir alanda polis çekilince burayı, tabii, o gayrimeşru, daha organize olan, rantı büyük olan uyuşturucu kaçakçıları doldurdu, o anlamda da bir sıkıntısı var yani.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Tabii, yeni başladık Komisyon çalışmalarına. İlk başta gözüken şuydu: Arz konusunda... Bu konuştuğumuz konular arz konusu. Son iki yıldır yapılan mücadele çok başarılı gidiyor. Tabii, aksaklıklar vardır sizin de tespit ettiğiniz gibi. 15 Temmuz sonrası tabii ki Emniyette bazı aksaklıklar oldu ama ondan sonra bir hızlanma var, siz de tespit ettiniz. Benim şu ana kadar gördüğüm, talep konusundaki, talebi önleme konusundaki çalışmalarda sıkıntı var gibi. İşte, tedavilerde sıkıntı var, eğitim boyutunda, bilinçlendirme boyutunda sıkıntı var; bunları konuşacağız ama şu andaki ham bilgilerde arzla ilgili mücadele özellikle son bir yıldır çok başarılı gidiyor, onun da altını çizmeden yapamayacağım, onu da ilave edeceğim.

Mehmet Emin Bey, buyurun.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Teşekkür ederim Başkanım.

Doğrusu öncelikle ben de, piramidin üst kademesinden başlayarak ciddi bir yönelimin olması gerektiğini düşünüyorum çünkü aslında hepimiz üç aşağı beş yukarı biliyoruz, Türkiye’de -hatta sadece Türkiye’de değil, transit olarak kullanıldığında bile Türkiye- Asya’dan Avrupa trafiğini yöneten, belki sınırlı sayıda kişi veya ailelerin olduğu bilinir. Türkiye’de belki bunun sayısı 100’ü geçmez, 150’yi geçmez, bilemem ama yani piramidin tepesine doğru gidildikçe bu sınırlı sayıdaki kişi veya aileler aslında bilinir. İfade edildiği gibi kamuoyunca da bilinir aslında. İşte, sermayeyi nereden elde etti, oteller zinciri, bilmem o kara parayı nasıl akladığı vesaire. Bunlar aslında bilinen şeyler ama bir şekilde Türkiye’de bu bahsettiğimiz sınırlı sayıda kişi ya da yapılar üzerine bir türlü gidilemiyor. Ya da gidildiğinde çok ucuz kurtarabiliyorlar. Burada nasıl bir hukuki eksiklik veya yargı, kolluğun ne gibi şeyleri var bilemiyorum, onu belki şey yapabiliriz. Öncelikle bu çok önemli bir konu yani bu dediğimiz, bu işin odak noktasını oluşturan yani arzı gerçekleştiren sınırlı sayıdaki yapılar dağıtılmadığı sürece piramitte aşağıya doğru inildikçe doğal olarak yaygınlaşıyor. Yani belki -örnek veriyorum- birinci kademede bütün işi organize eden eğer Türkiye’de 150-200 kişiye piramitte bir kademe aşağıya inildiğinde bu 500’e çıkar, bir kademe daha inildiğinde işte bin, 2 bine çıkar ve aşağıya doğru binleri buluyor, işte, o torbacılara kadar filan, bu pazarlama süreci. Bu konuda, belki Komisyonun en önemli şeyi bu konuda bir sonuca ulaşabilmek ama ben birkaç soru sormak istiyorum tabii.

Şimdi, Sayın Savcım, örnek anlamında söylüyorum, ilk kullanıcıdan başladınız ve bu anladığım kadarıyla üç aşamadan geçiyor. Bir yaptırıma, cezai yaptırıma ya da genel anlamda bir yaptırıma tabii tutulması için üç aşamadan geçiyor. Birincisi, işte, ilk etap adli kontrol ve denetimli serbestlik. E sonra, bir süre sonra bunu tekrar kullandığı tespit edilecek, kamu davası açılacak, ikinci aşama diyelim. E, bir de yargılama süreci, muhtemelen tutuksuz yargılanıyor çünkü çocuk, yargılama süreci de uzun bir süre alıyor. Bir de bu süreç var yani netice itibarıyla ceza veriliyor, o da hükmün açıklanmasının geri bırakılması kapsamında yine yaptırım yok ve bütün bu süreci düşündüğümüzde örneğin 15 yaşındaki çocuk bu arada 20 yaşına girmiş oluyor, dört beş yıl alıyor.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – O kadar oluyor mu?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Uzun tabii.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Uzun, alıyor tabii.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Dört, beş yıl alıyor mu?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Dört beş yıl alması bile üç yıl alıyor.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Üç yıl alıyor, iki yıl alıyor; mahkemeye göre değişiyor yani onu pratikte biliyoruz.

Ve hükmün açıklanmasının geri bırakılması sürecinde de, eğer tespit edilirse tabii, hasbelkader tespit edilirse yeniden bir kamu davası açılacak, yeni kamu davasında ceza alacak, hükmün açıklanmasının geri bırakılması o şekilde bozulup yani birinci suçtan hüküm açıklanacak. Şimdi, bütün bunları hesaba kattığımızda uzun bir süreç alıyor. Beş, hatta bence altı, yedi yılı alan süreçler de var. Şimdi, bu süreçler içerisinde zaten kişi hem çocuk olmaktan çıkıyor hem profesyonelleşiyor hem yaş itibarıyla 22, 23, 24 yaşına geliyor. Bu anlamda, daha pratik, somut sonuçlara nasıl ulaşabiliriz, bu konuda özellikle önerilerinizi, düşüncenizi almak isteriz.

İkinci öğrenmek istediğim şey: Özellikle iki hususu vurguladınız; eğitim, yaptırım ikilemini. Yani AMATEM örneklerini verdiniz ama bunun yeterli olmadığını söylediniz çünkü çocuğa bir yaptırım uygulamadığınız sürece “Ben gittim, işte, cezası yok, bir şeyi yok, çıktım geldim.” duygusu... Burada yaptırım işlemi ne kadar caydırıcı olabilir? Mesela pratikte şunu da görüyoruz: Evet, yaptırım

uyguluyorsunuz, örneğin, varsayalım üç ay cezaevine gönderdik ama cezaevinde de bu sefer -cezaevleri elverişli değil- daha profesyonel olanlarla tanıyor, bu işin profesyonel olan içicileriyle tanıyor. O grup ilişkisi içerisinde üç ay cezaevinde bir ilişki geliştiriyor ve çıkar çıkmaz yeni ilişkiler bulmaya başlıyor. Bir de böyle bir sıkıntısı var, bir de böyle olumsuz tarafı var yani yaptırım olayının.

Bir de, hakikaten, cezaevlerinde uyuşturucuya erişim noktasında ne durumdayız? Yani hakikaten ne ölçüde ulaşılabilir? Yani çokça bilinen şey, işte, cezaevlerine de bir şekilde uyuşturucunun yani profesyonel içicilerin ulaştığı falan yani bu konuda pratikte size yansıyan bir soruşturma, bir şey var mı?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Zor bir soru.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Şimdi biz tartışacağız yani çözüm bizde, başka yerde yok.

Bir de bunu öğrenmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Bülent Bey.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Şimdi, tabii, bu bir efsane, işte, cezaevlerinde uyuşturucu baronları orada uyuşturucu kullanmaya devam ediyorlar. Vallaha, ben cezaevlerinde uyuşturucu kullanımının bu kadar yaygın olduğunu falan düşünmüyorum, olması da mümkün değil yani şu anda Türkiye’deki cezaevi sistemi içerisinde bir şeyin içeri girmesi çok kolay değil. Orada görevliler sokabilirler ama bu çok basit bir şey değil yani bunun verisinin olması lazım. Yani böyle bir kullanım olsa bununla ilgili açılmış soruşturmaların olması lazım. Bu konuda, en büyük cezaevi yerleşkelerinden birisine Ankara sahip, işte, İstanbul Silivri aynı şekilde. Cezaevine uyuşturucu madde sokulduğu, işte, uyuşturucu madde kullanıldığıyla ilgili bir veri yok. Bu eski cezaevleriyle ilgili olabilir. İlhan Bey de cezaevi savcılığı yapmıştır, ben de yaptım, işte, Haymana’da savcılık yaparken Haymana Cezaevine uyuşturucu maddeyi sokabilirsiniz çünkü o zamanlar kapıdaki kontrol elle yapılıyor. İşte, kadınlarla ilgili aramayı çok rahat yapamıyorsunuz, elemanınız yok, kadın polis çağırıyorsunuz, gardiyanınız yok. Yani o zamanlar olabilir ama şimdi şu anki sistem içerisinde mümkün değil. Olabilir, istisnalar olabilir ama, işte “Çocuk cezaevine girdi, yetişkin uyuşturucu madde kullanıcısı cezaevine girdi, orada çok daha şey öğrendi.”, bu, uyuşturucu madde kullanımı açısından doğru bir tespit olmaz. Diğer suçlar açısından olabilir, yani dolandırıcıyı cezaevine sokarsanız diğer dolandırıcıların yanında diğer dolandırıcı tekniklerini öğrenebilir, kendini geliştirebilir orada ama uyuşturucu madde konusunda, kullanım konusunda kendisini geliştirecek bir şeyi yok çünkü sonuçta bir bağımlılık var. Cezaevine girdiği zaman özellikle... Bize aile geliyor, çocuk uyuşturucu madde kullanıyor, sürekli hırsızlık yapıyor. Aile yalvarıyor, diyor ki: “Savcı Bey, benim çocuğumu tutuklayın, cezaevine atın.” Şimdi, bu çocuk cezaevine girdiği zaman orada cezaevinde de tedavi tedbiri devam ediyor, denetim devam ediyor. O cezaevindeyken bu tedavi tedbiri falan daha sonuç veriyor çünkü orada maddeye erişimi falan mümkün değil ve bu sonuç veriyor ama diğer suçlar açısından dediğiniz olabilir. Uyuşturucuyu satan kişiler açısından bakarsanız evet, işte, Ankara’da yapılan son operasyonda, cezaevinde kalıp dışarıdaki uyuşturucu trafiğini yöneten 2 kişinin dışarıdaki elemanlarına operasyon yapıldı. Bu olabiliyor, bu mümkün. Bu, tabii, polis açısından aslında iyi de bir şey. Yani cezaevine attığınız kişi dışarıdaki adamını idare ediyorsa bunu tespit etmek kolay yani polise tedbirlerle bunu tespit etmek daha kolay ama diğer açıdan bakarsanız bu bir efsane yani “Cezaevinde uyuşturucu madde kullanılıyor.” efsane.

Diğer anlamda, benim kastettiğim şey şu: Yani eğitim, tedavi, bu önleyici olarak doğru ama cezai yaptırım açısından kişilerin uyuşturucu madde kullanımının bir yaptırımı olduğunu bilmesi lazım. Siz bu yaptırımı dört, beş yıl sonra defalarca, defalarca uyuşturucu madde kullanmış kişiye karşı uygulamaya kalktığımız zaman zaten o kişiye uyuşturucu madde kullanmaktan dolayı ceza vermiyorsunuz, dört beş yılda o adam uyuşturucunun satıcısı hâline geliyor. Dolayısıyla uyuşturucu madde kullanmaktan ceza almıyor. Yani kanunda bununla ilgili bir yaptırım var. Bu yaptırım aslında yüksek bir yaptırım yani iki yıllık ceza uyuşturucu madde kullanmak açısından yüksek bir ceza. Bu ceza miktarı düşürülebilir ancak bunun uygulanması lazım ve uyuşturucu madde kullanmaktan dolayı insanların cezaevine girdiğinin, cezaevinde kaldığının toplum tarafından bilinmesi lazım.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Hükmün açıklanmasının geri bırakılması falan hep karşımıza çıkacak, istisnalar getirmek lazım.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Şimdi, şöyle, eğer orada da mükerrer kullanıcı olduğu tespit edilirse mutlaka cezai yaptırımla karşılaşması lazım yani onun teknik altyapısı, hukuki altyapısı konulabilir ama eğer siz “Ben ilk kullanıcıya kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararı vereceğim...” İkinci kullanımla ilgili zaten kanun diyor ki: İkinci kullanımla ilgili soruşturma yapılmaz, birinci soruşturma üzerinden gidilir. Siz ikinci soruşturmadan sonra kamu davası açtınız, mahkeme bir de hükmün açıklanmasının ertelenmesi kararı verdi. Bu, süreç, zaten artık bir faydası yok. Belki üç ay ceza vereceksiniz, üç ay özgürlüğünden mahrum kalacak ama belki kişinin yaşamı kurtulacak yani bu anlamda söylüyorum, yaptırım bu anlamda önemli.

BAŞKAN – Mehmet Emin Bey, tamam mı?

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Tamam efendim.

BAŞKAN – Bülent Bey, bu konu çok önemli. Bugün bu konuyu etraflıca irdeledik, devamını getirelim. Hatta İlhan Bey, ben Mesut Bey’e de söyledim, Yargıtaydan, ilgi daireden davet edelim. Bu konu önemli çünkü Bülent Bey uygulayıcı olarak önemli şeyler söyledi, bunun üstüne gidelim çünkü raporda buna geniş...

MUSTAFA ŞÜKRÜ NAZLI (Kütahya) - Yani kullanımdan sonra artık cezai işlem... Savcımız burada bize bunu işaret etti yani bizden istediği de var Meclis, yasama organı olarak. Yani ikinci kullanımdan sonra mutlaka cezai işlem yapılması gerekiyor.

BAŞKAN – Altını da dolduralım, gene Yargıtaydan da dinleyelim, Adalet Bakanlığından da.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Bir şey sorabilir miyim Başkanım?

BAŞKAN – Evet.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Bir veri var mı elinizde ilk kullanımdan sonra bir şekilde adliye yansımış, sizlere yansımış; tedbir veya işte AMATEM’e veya denetimli serbestlik, bir şekilde bıraktığınız? Bir veri var mı, ne kadarı tekrar ikinci kez kullanıyor, ne kadarı ikna olup örneğin... Yani bir oranlama yapabilir miyiz veya böyle bir istatistik var mı? Anlatabildim değil mi Sayın Savcım?

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Ya da UYAP’tan bunlar istatistik olarak alınabilir mi?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Şöyle söyleyeyim: Şimdi, biz ilk uyuşturucu madde kullanımından dolayı hakkında soruşturma başlatılan kişilerle ilgili kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar veriyoruz. Bu dosyaları kendi uhdemizde tutuyoruz yani uyuşturucu madde suçlarına bakan her savcının elinde bu dosyalar bekliyor yani bu soruşturmayı yapan savcının elinde bu dosya bekliyor. İşte, büyükler için beş yıl, küçükler için üç yıl. Üç yılın sonunda biz bunlarla ilgili dosyayı tekrar alıyoruz, uyuşturucu madde kullanmadığı tespit edilenlerle ilgili takipsizlik kararı

veriyoruz ve dosyayı tamamen kapatıyoruz. “Oran nedir?” dersenez yüzde 50’ye yakın bir oran var. Yani ilk defa uyuşturucu madde kullanımından dolayı gelmiş, hakkında takipsizlik kararıyla sonuçlanmış bir yüzde 50’lik oran var. Ama şimdi buradaki çocuklar açısından oranın yüksek olmasının sebebi çocukların büyük bir kısmı birkaç kullanımdan sonra bize gelen çocuklar ve genellikle aile ilk defa öğreniyor, öğrendikten sonra bununla ilgili işin üzerine gidiyor. Çocuklarda bu geri dönüşüm daha fazla ama büyüklerle çıktığınız zaman büyüklerde çok düşük tabii.

BAŞKAN – Gökcen Hanım...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Evet, aslında sorularına cevap oldu sizin açıklamalarınız.

Şimdi, ben yaşadığım birkaç şeyi söyleyeyim. Benim ilim de Antalya, ciddi sıkıntı var bu noktada; bire bir de takip ettiğim, özellikle ilgilendiğim bir mesele. Bu AMATEM’lerde yatan çocuğun işte tekrar bağımlılığının daha uç seviyeye ulaşarak çıkmasıyla ilgili çok fazla şeyler var, siz de buna benzer bir ifadede bulundunuz. Hani bununla ilgili elimizde bir araştırma yok, hep kulaktan duyduğumuz şekilde. Benim kendi ilim için söyleyeyim, yüzde 45 başarıım var benim Antalya’daki AMATEM’de. Evet, tedavi şekilleri değiştirilmeli. O konuda yani çağın çok gerisinde kalmış, onu ben kabul ediyorum. Yönetmeliklerle desteklenmeli, oradaki sosyal donatı alanları vesairesi, eksikiz. Ama hani buralarda da çocukların daha bağımlılıkla ilgili meselelerde kulaktan dolma şeyleri değil de görerek yaşadıkların düşünüyorum, annelerle de konuştuğumuz zaman o şekilde. Ve hani sizin bu anlamda gönderdiğiniz zaman çok zor bir süreç, üç yıl, dört yılda bir sonucunu alıyorsunuz, hapse atacaksak eğer hapse atılıyor. Ama bu esnada çocuğu işte numuneye gönderirken, sıra almaya gönderme, tedavisini sürdürme gibi alanlarda zorluk yaşıyor mu, ben onu merak ediyorum; birincisi bu.

İkincisi de bu narkotik polisler bu alanla uğraşılıyor. Bu narkotik polis sayısının az olduğunu biliyorum dediğiniz sebeplerden dolayı ama yakalanan madde miktarında da ciddi bir artış var geçtiğimiz yıllarla kıyasladığımızda, Uyuşturucuyla Mücadele Yüksek Kurulunun raporlarında da var bu, hani daha üst bir yakalanma var ama buna rağmen madde kullanan sayısı artıyor. Hani burada bir yerde biz bir şey mi kaçırıyoruz? Hem yakaladığımız artıyor hem kullanan artıyor. Burada hani bir şey, orantı...

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Bir de istatistiklerde de en çok yakalanan ülke. Kullanım sadece geçiş ülkesi olmasıyla açıklanabilir mi?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Değil, orada bir nokta kaçırdığımızı düşünüyorum. Bir de bu siz herhangi bir eğitim alıyor musunuz bu çocuk büroyla ilgili; bağımlılık, uyuşturucuyla ilgili bir eğitimden geçiyor mu Adalet Bakanlığındaki savcılar, böyle bir uygulama var mı?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK - Şöyle: Tabii, bununla ilgili zaman zaman meslek içi eğitime gidiyoruz.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Zaman zaman... Ne kadar sıklıkta mesela?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK - Yani hemen hemen her yıl bu uyuşturucu maddeyle ilgili hizmet içi eğitimler yapılıyor.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Anladım. Bir de hani bu ekonomik, sosyoekonomik durumu kötü olan ailelerin çocuklarının daha yatkın olduğunu söyledik. Belki o genel çerçevede doğru bir tespit olabilir ama bunlar adli vakaya döndüğü zaman sizin haberiniz oluyor. Kavga çıkıyor, gürültü çıkıyor, doğru mu?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK - Evet.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Hani o zaman sizin bir müdahaleniz oluyor. O zaman hani eğitim ve kültür seviyesi, ekonomik seviye yükseldiği zaman bu yapılmıyor mesela. İşte, atıyorum, ev partileri ya da başka alanlarda da bu madde... Biraz evvel sayın vekil de söyledi, onlar daha akli yönettiği için acaba böyle bir algıya kapılmış olabilir miyiz? Çünkü giren miktar belli. Onlar daha akli yönetiyor, gidip kafalarını, gözlerini patlatmıyorlar mesela. Yani ben bu bağımlılık yaratan maddelerin ekonomik, kültür vesairenin... Sokak tecrübelerinden söylüyorum, sizinki tabii ki bire bir önünüze gelen şeyler. Manavgat'ın bir köyünde de bu madde var, Antalya'da çok daha böyle entelektüel anlamda güçlü ailenin çocuğu da bana geliyor. İşte, çiple ilgili geliyor mesela. Bir ara, biliyorsunuz... Şimdi, Sosyal Güvenlik Kurumu yoğun mücadele neticesinde onu kapsama aldı. O da bir çözüm değil, onlar da ayrı meseleler ama buradaki şeyi anlatmaya çalışıyorum. O, bence seviye gütmüyor, toplumun her kesiminde bunun olduğunu biliyorum ama -sizin ifadelerinizle- suçu yansıdığı için burada bir düzeltmek yapmak istedim yani maksadım bir soru sormak değildi.

İki sorum vardı, hatırlıyor musunuz?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK - Hatırlıyorum.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) - Tamam, teşekkürler.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK - Şimdi, AMATEM'lerle ilgili söylediğiniz şeyler, AMATEM'de tedavi olmada evet, ciddi sıkıntılar var çünkü AMATEM'ler çok yoğun ve orada da belli bir prosedür ve belli bir randevu sistemiyle tedavi hizmeti veriliyor, zaten aileler de bundan ciddi şikâyetçi. Çoğu zaman bize aileler gelip “Ya, benim gidip tedaviyi yaptırabileceğim başka bir merkez var mı?” diye soruyorlar. İşte, Ankara'da -basına da yansıdı- böyle bir merkez, özel bir yer vardı ama oranın sahibi uyuşturucu madde satışından yakalandı.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) - O kötü bir örnek. Yani bence o kötü bir örnek. Hani, bir her zaman sıfırdan daha büyüktür.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK - Yok, ben sadece şeyi anlatma açısından söylüyorum. Yani yok, böyle bir merkez yok. Bununla ilgili özel hastaneler... Türkiye'de dünya kadar özel hastane var, Ankara'da adım başı özel hastane var ama uyuşturucu madde tedavisi yapan, bununla uğraşan özel merkez sayısı yok denecek kadar az.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) - Belki de tam anlamıyla ciddi bir yönetmeliği yok çünkü bunun, ondan olabilir mi?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK - Bilemiyorum tabii, neden olmadığını bilmiyorum ama olmadığını biliyorum. Olmadığı için de insanlar başlarına böyle bir şey geldiğinde çocukları, kendisi, eşi uyuşturucu madde kullandığında nereye gideceklerini bilmiyorlar, doğrudan savcıya geliyorlar “Ne yapabiliriz?” diyorlar. Yani tabii uyuşturucu madde kullanımıyla ilgili bizim onlara verdiğimiz, yardımcı olmaya çalıştığımız şeyin etkili olması lazım, etkili olmadığını görüyoruz. Yani bir çaresizlik var. Aile geliyor... Geçen hafta bir yazı işleri müdürüm geldi, dedi ki: “Çocuğum uyuşturucu madde kullanıyor, ne yapabiliriz?” Dedim ki: İki yöntem var. Bir: Sen kendin götürüp tedavi ettirebilirsin. İkinci yöntem: Ben soruşturma defterine kaydederim, süreci ben yönetirim. “Ya, ben adli olarak sürecin yürütülmesini istemiyorum, sabıkalı olmasını, şu olmasını, yarın öbür gün işe girecekken bunun karşısına çıkmasını istemiyorum.” dedi. O zaman kendin götüreceksin dedim. Şimdi, kendi götürdüğü zaman sıkıntılar oluyor. Yani o hastanenin kapısından girdiği zaman gidiyor, o zaman çağırıyor adli polisi, diyor ki: “Bu uyuşturucu madde kullanımından geldi.” Yine olay bize geliyor, bizim üzerimizden gitmeye başlıyor. Oysa bu işin kolaylaştırılması lazım. Yani aile kendi tedavisini, çocuğunun tedavisini yaptırmak istediğinde sürecin daha basitleştirilmesi lazım. Belki

bu süreci savcılıklar üzerinden Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına verip onlar üzerinden gitmesi lazım. Yani bir birimin adli süreç dışında bu işi götürmesi lazım ve çocuğun, yetişkinin, her kimse, onun bundan zarar görmemesi lazım. Kanun bununla ilgili düzenlemeyi koymuş, kanun demiş ki: “Hakkında bir soruşturma başlatılmadan önce eğer kişi gidip tedavisini yaptırırsa hakkında cezaya hüküm olunmaz.” Ama “Cezaya hüküm olunmaz.” diyor, “Soruşturma yapılmaz.” denmiyor. Şimdi, siz bir işverensiniz ya da kamuda işe adam alacaksınız, kişinin arşiv kaydına, sabıka kaydına baktığımızda eğer uyuşturucu madde bağımlılığı varsa o kişiyi işe alırsanız? Almazsınız.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) - Çok zor. Yani tekrar hayata tutunup devam etmeleri çok kolay değil.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK - Yani burada adli sürecin böyle bir sıkıntısı var, onun için aileler çok fazla bunu tercih etmiyorlar.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Eski hükümlü ya da engelli mecburiyeti gibi bir şey işlevsel olur mu?

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK - Ama işte, uyuşturucu madde kullanıcılarını almaz ki işe.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) - Hayır, hayır “Hüküm altına alsak.” diyor.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK - Bu zaten var ama bunun çok etkin olmadığı belli. Yani bu olsa bile vatandaş kendi çocuğunun sabıkalı olmasını istemez ya da kişi sabıkalı olmak istemez. Yani bu sadece işe girme açısından değil. Yani ben bazen çocuklara diyorum ki: “Bak, bu uyuşturucu maddeyi kullanıyorsun, yarın -kıza ya da erkeğe- seni kimse almaz. Uyuşturucu madde kullanan bir kişiyle kimse evlenmez.” Yani bu da önemli. Toplumun büyük bir kısmı bunun da ortaya çıkmasını istemiyor.

BAŞKAN - Savcı Bey bu konuda özetledi yani “Başka bir mekanizma oluşturulmalı.” dedi.

Şöyle bir tespit yapacağım: Biraz hızlanmamız lazım, Meltem Hanım bekliyor, öğleden sonra da vepay sunumlarımız var.

Alim Bey, buyurun.

ALİM TUNÇ (Uşak) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Rica ederim.

ALİM TUNÇ (Uşak) - Gerçekten, güzel bilgiler öğrendik, sorularımızın bir kısmının cevabını da aldık aslında ama bir hekim olarak özellikle şu süreçte AMATEM’lerin yetersizliği ya da yetmezliği konusundaki süreçten ziyade AMATEM bir arındırma süreci yani on beş yirmi günlük bir süreç. Asıl ondan sonraki rehabilitasyon sürecinde bir eksikliğimiz var bizim. Yani iki üç yıllık bu denetimli serbestlik dönemindeki bu çocukların takibinin yapılacağı, gerektiğinde aileyle iş birliği yapılacağı ve bu kontrol mekanizmasının, boşluk olan o kontrol mekanizmasının oluşacağı bir sistemin kurulması gerekiyor. Cezai müeyyide konusunda da tabii ki en çok yaşadığımız... Yani ben de geçenlerde bir telefonla... Bu sıralar daha fazla arıyoruz. Yani çocuğunun uyuşturucu kullandığını biliyor aile, şu an için çeşitli kaygılardan dolayı üzerine gitmek istemiyor ama 18 yaşına gelsin diye de bekliyor. Yani ondan korkuyor. Anne baba hem korkuyor hem tedavi ettirmek istiyor ama ne yapacağını da bilmiyor. Yani böyle bir süreç bu süreç. Ve bir de bu çocukların genelde büyü çağında, delikanlılık çağında olmalarından dolayı arkadaşlarıyla birlikte, arkadaşını satmama adına vesaire, birtakım farklı nedenlerden dolayı kullanıyorlar ve geri de dönüş yapmıyorlar belki.

Şimdi, özel tedavi merkezleriyle ilgili bir kötü örnek olduğu söylendi. Bence tedavi merkezlerinden ziyade AMATEM’ler aslında yeteri kadar kurulur, biraz daha kurulabilir ama buraya yeteri kadar deneyimli personel veya donanım sağlanamadığı takdirde, biraz önce söylenilen buradaki bu olayla ilgili, madde bağımlılığıyla ilgili olayların daha da artmasına neden olacak ortamlar da sağlanmış olabilir. Ama burada sizin de belirttiğiniz gibi, ilk, bir kez veya kullanım aşamasında olan ile bağımlı aşamada olan insanların bir araya gelmesiyle birlikte bu satıcılarla tanışmaları bu merkezlerde sağlandığı için aileler... Yoksa orada bir uyuşturucu satılması vesaire değil aslında, öyle bir durum söz konusu değil. Ama bu çocukların, bu gençlerin de madde kullanımıyla birlikte sosyal çevresinin değiştiği, yalnızlaştığı ve bu insanlarla da birlikte artık tek arkadaşları da bu çevre kaldığı için bu alışkanlıkların artması ve onlara destek olacak insanların azalması. Bir de parçalanmış aile ya da kimsesiz çocuklarla ilgili olan kişileri biz sokakta daha çok görüyoruz ya da sokakta bonzai içip parkta yatanları görüyoruz biz. Ama aile içindeki, diğer taraftakiler suça -biraz önce sayın vekilimin söylediği gibi- yansımadağı için de bu istatistiklerden mahrumuz aslında, böyle bir durum da söz konusu. Ama ben sizlerin verdiği bilgilerle en azından cezai müeyyidelerin değişmesi ya da bir gözden geçirilmesiyle ilgili bir durum olduğu kanaatine vardım.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Alim Bey.

Hilmi Bey, buyurun.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Savcım, sunumunuzun baş kısmına yetişemedim, arkadaşlardan tutanağı istedim, getiriyorlar.

Ben size kısa kısa üç tane soracağım. Suç ve suçlu zincirini ne kadar götürebiliyorsunuz yani torbacıdan barona doğru, deminki söylediğimiz saygın... İkincisi, yüksek gelir grubundan çocuklarla, bu suça bulaşmış çocuklar ile düşük ve orta gelir seviyesindeki ailelerin çocukları arasında ortak bir korelasyon, ortak bir yön, bağ bulabildiniz mi, bulabiliyor musunuz, var mı en azından? Ve bu ailelerden hangisi daha çok size yardımcı oluyor, düşük ve orta gelir grubundakiler mi yoksa üsttekiler mi? Yani buradan şunu görmek istiyorum: Yüksek gelir grubundaki ailelerin sosyal baskıları daha fazla mı, bunun ortaya çıkmasını önlüyor mu statüleri?

Diğer bir sorum, modern ceza hukukunda bir cezanın olmazsa olmaz üç ilkesi; adil olacak, caydırıcı olacak, süratli olacak. Bu üçlü sacayağından bir tanesi olmadığında -sizin kendi alanınız, daha iyi biliyorsunuz- ceza olmaktan çıkıyor. Bugünkü uyguladığımız kanunlarda bu üç ilkeyi görebiliyor muyuz, “Yerinde.” diyebiliyor muyuz?

Bir de AMATEM konusunda ben bir çocuğa yardımcı olmaya kalktığımda -hepimizin hayatında var- eşim vasıtasıyla bir meslektaşına, AMATEM’de başhekimlik yapmış birine ulaştığımda şu cevabı aldığımda irkilmiştim, benzer uygulamalar gördünüz mü: “Eğer yakın birisiyse AMATEM’e göndermeyin, orada mal bulabilme imkânı daha yüksektir.” diye orada başhekimlik yapmış birisinin böyle bir ifadesiyle karşılaştım.

Teşekkür ediyorum.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Şimdi “Bu kullanıcıdan başlayarak tepeye soruşturma yapılıyor mu?” diye... Bu yapılıyor yani...

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Evet, yapılıyor bu. Ben zinciri ne kadar götürebiliyorsunuz... Elinize geçirdiğinizi bırakacak hâliniz yok.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Ben bunun Türkiye’de etkin de yapıldığını düşünüyorum yani Türkiye’deki polisin özellikle uyuşturucuyla ilgili uzmanlaştığını düşünenlerdenim. Yani diğer ülke örneklerine, diğer ülkelerdeki uzmanlarla yapılan ortak toplantılarda baktığım zaman Türk polisi gerçekten bu konuda hem ileri teknolojiye sahip hem de birikime sahip, bilgiye de sahip. Yani Ankara’daki uyuşturucu soruşturmalarını yürüten kolluk Ankara’daki satıcıdan, torbacıdan tutun, onun bütün kademelerini bilebilecek bilgi birikimine sahipler. Bununla ilgili işlemler de yapılıyor. Fakat bu, şunun gibi bir şey: Yani bir tane baronu hallediyorsunuz, onunla ilgili soruşturma yapıp o adamı cezaevine atıyorsunuz ama rant o kadar çok büyük ki o boşluğu mutlaka birileri daha dolduruyor. Yani bu çok basit bir şey değil, uyuşturucuyla mücadele öyle sürekli baronları içeriye atarak çözülecek bir şey değil. Sürekli bir mücadele gerekiyor, bu mücadelenin etkin olması lazım ama bizim açımızdan talebin bir şekilde ortadan kaldırılması lazım. Talebi ortadan kaldırdığımız zaman arzın da azalacağı, rantın da azalacağı bir yer hâline gelecektir bu alan. Belki burada bir sıkıntı var yoksa mücadele anlamında ben hani son birkaç yıllık bir konjonktürel durum nedeniyle mücadelede birtakım sıkıntılar olabilir ama etkin bir mücadele olduğunu biliyorum çünkü bununla ilgili kolluğun motivasyonunu artıracak şeyler de var. Çünkü yasal düzenlemede kolluk uyuşturucu madde yakaladığı zaman ikramiye alıyor ve narkotik büroda çalışmak isteyen onlarca polis var. Niye? Böyle bir yönü olduğu için. Ha, bu aynı zamanda rantın büyüklüğü nedeniyle kolluğun içerisinde de bir bozulmaya neden oluyor mudur? Tabii ki oluyordur yani her birimde olduğu gibi, her birimin kendi sakıncaları olduğu gibi kollukta da aynı sıkıntıların olduğunu düşünüyorum.

İkincisi, bu ekonomiyle ilgili verilere gelince tabii, önümüze gelen suç soruşturmalarına bakarak bu vasıflandırmayı yapıyorum. Suç soruşturmalarında önümüze gelen çocukların büyük bir kısmının alt gelir seviyesinde, eğitimsiz olan çocuklardan olduğunu görüyoruz ve mesela, eğer aile, anne baba ayırırsa, anne baba işsizse uyuşturucu madde kullanımı daha fazla. Yani çocuk geldiğinde “Kaç kardeşsin, annen baban ne iş yapıyor?” diye sorduğumuz zaman çoğu zaman verdikleri cevap: “Annem babam ayrı, annem işsiz.” Çok çocuklu aileler ve genellikle okula dahi gitmeyen çocuklar. Önümüze gelen verilerden bunu söylüyorum yoksa ekonomik seviyesi yüksek olan ailelerin de çocukları uyuşturucu madde kullanıyor.

Ama ailelerin uyuşturucu kullanan çocuklarıyla ilgili davranışlarına gelince, tabii ki eğitimsiz olan, işsiz olan, konunun çok fazla boyutlarını bilmeyen ailelerin çocuklarıyla ilgili eğitim ve tedavi sürecini takip etmekte ciddi sıkıntılar var. Ama diğer tarafta, sosyoekonomik olarak yukarıda olan bir aile çocuğuna daha fazla önem veriyor, daha çok takipçisi oluyor. Yani aile gelip bize “Ne yapabilirim?” diye sorduğunda “Çocuğun sosyal ortamını değiştirin.” dediğimizde “Evet, ben Ankara’dan taşınayım.” diyen aileler de oluyor. Yani çocuğun bulunduğu sosyal ortamı değiştirerek bununla mücadele edeceğini düşünen, o yüzden Ankara’dan taşınıp giden aileler de var ama bunu gelir seviyesi düşük bir ailenin yapması mümkün değil. Bırakın Ankara’dan taşınmayı, Çin’in’de oturuyor, Yenidoğan’da oturuyor, diyorsun ki: “Ortamı değiştir yoksa bu çocuk kullanmaya devam edecektir.” “Ben nerede oturayım ki?” diyor. O anlamda mücadelede ailelerin içinde bulundukları durum çok önemli, diğerlerinininki daha kolay tabii ki.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Aslında orada sormak istediğim şeydu: Yüksek gelir seviyesinde, sosyal statüsü daha yüksek olanların toplumsal baskıyı “El ne der, âlem ne der?” gibi düşüncelerden dolayı gizlediklerini söyleyebilir misiniz, onu demek istemişim.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Tabii, yani bunu aileler...

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) - Böylece çözüme yardımcı olmama gibi olumsuz bir şey.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Yani aslında bu, uyuşturucu madde bağımlılığında toplumsal baskının belki de en az olduğu alanlardan birisi çünkü uyuşturucu madde bağımlısı olan kişi artık çevreye ve topluma verdiği zararlar zaten o eşiği aşmış durumda.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Gizlenemiyor nasıl olsa.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Tabii, gizlenemiyor yani sokağa çıktığı zaman o çocuğun uyuşturucu madde bağımlısı olduğunu bütün mahalle biliyor.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Belki erken dönemlerde gizleyebilir ama sonrasında gizleme şansı yok.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Tabii, sonrasında mümkün değil yani. Onun için, belki onun tedavisini yaptırmamak aile açısından bir baskı olabilir çünkü o çocuk hırsızlık yapmaya başlıyor, saldırgan oluyor, sokakta daha pejmürde bir şekilde dolaşıyor, bu daha büyük bir baskı oluşturabilir.

İkincisi, bu, ceza dengesi... Ben toplantıya gelmeden önce hem ceza yargılamasını yapan hâkim arkadaşlarımla hem de savcı arkadaşlarımla, bizim büroda görevli arkadaşlarla konuştum “Toplantıya gidiyorum yani öneriniz var mı?” diye. Hepsinin ortak söylediği şey şu oldu: “Bu, kullanıcılarla ilgili getirilen düzenlemenin hiçbir etkinliği olmadı, bunun kaldırılması gerekir. Yani kamu davasının açılmasının ertelenmesi müessesesinin kaldırılması gerekiyor çünkü bunun uygulamada hiçbir etkinliği yok. Özellikle bunu belirtin.” dediler.

BAŞKAN – O zaten bugünün ana tespiti oldu.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Tutanaklara girmesini istediğim boyutu bu.

ANKARA CUMHURİYET SAVCISI BÜLENT YÜCETÜRK – Çünkü bu kararı veriyorsunuz ama geri dönüşümü yok. Geri dönüşümü olmayınca yargılamanın, adli sürecin hiçbir anlamı yok yani.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Bülent Bey, gerçekten uzunca bir zaman doldu, çok faydalı bilgiler aldık.

Meltem Hanım’ı bekletmiştik.

Buyurun Meltem Yılmaz Hanım.

2.- Gazeteci Meltem Yılmaz’ın, uyuşturucu madde bağımlısı kişiler ve aileleriyle yaptığı görüşmelerden edindiği izlenimler, yeni nesil uyuşturucuların yaygınlaşma nedenleri ve STK’ların uyuşturucuyla mücadeleye katılımları hakkında sunumu

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Teşekkür ederim.

Uyuşturucu meselesi, uyuşturucu bağımlılığı gazeteciliğimden ilk günden beri en yoğun çalıştığım alanlardan biri. Keza kitap çalışmalarımda da ilk kitabım uyuşturucu, bonzai üzerine oldu. Bu çerçevede yüzlerce aileyle görüştim, uyuşturucu bağımlısıyla görüştim, evlerine konuk oldum, hastanelerde tedavi görürken yanlarına gidebildim, uzmanlarla görüştim, Avrupa’yla kıyaslamasını yaptırabildim işin ve konu hakkında biraz bilgi sahibi olabildim böylece.

Bu sunumda da aslında farklı açılardan cevabını öğrendiğim ve sizlere aktarmak istediğim iki soruyla başlamak istiyorum: Türkiye’de neden uyuşturucu bir salgın hâlinde ve bu salgının önünü kesmek nasıl mümkün? Bu meseleyi bonzai öncesi ve bonzai sonrası diye ayırarak biraz açıklamaya başlamak istiyorum çünkü bonzai Türkiye’de yeni nesil uyuşturucu olarak başlayan ilk madde ve o salgına aslında yol açan en önemli madde. Çünkü bonzai, çok ucuz, çok kolay, dışarıdan çok anlaşılmayan, çok kolay erişilebilir, internet üzerinden 2002’den bu yana Türkiye’ye getirtilen fakat polis raporlarına 2010’da ancak girebilen, bu süreçte çokça bağımlı yaratan bir madde oldu. O

dönemden bu yana biz çokça haberini yaptık. Sayın Savcım da söyledi, medyada çok sıkça yer aldı, operasyonlar yapıldı fark edildikten sonra maddenin ne olduğu, baskınlar yapıldı, cezalar arttı, satıcılara arttı, kullanıcılara azaltıldı vesaire ama kullanımda bir düşüş olmadı ne yazık ki. Tam tersine, bonzainin üzerine her ne kadar medyada yer almasa da üç farklı ve kritik yeni nesil uyuşturucu daha eklendi. Bunlar “flakka” “jamaika” ve “skunk” yani bunları bilmiyorum duyduunuz mu ama bunlar da şu an çok sıkça kullanılan uyuşturucu maddeler. Bunların ortak özelliği tıpkı bonzai gibi yeni nesil uyuşturucu olmaları, laboratuvar ortamında üretilmiş olmaları, esrarı taklit eden bir etki yaratmaları -fakat esrarla alakaları yok çünkü her üçü de kimyasal- ve her üçü de bonzaiden daha tehlikeli maddeler.

Kısaca bilgi vereyim isterseniz. İlki “flakka”. Bu yurt dışında ilk İngiltere’de kullanılmaya başlandı “zombi hapi” olarak biliniyor, Türkiye’de de birkaç görüntüsü yer aldı. Kullanan kişiyi saldırganlaştırıyor ve acıya duyarsız hâle getiriyor. Diğeri “jamaika”. Bu da bonzaiden aslında daha da tehlikeli, ani kan basıncı yükselmesi, kalp çarpıntısı, nefes daralması gibi etkiler yapıyor ve kalp krizinden ölüme neden olabiliyor. Bir diğeri de “skunk”. Bu da çok tehlikeli bir madde, bu da aynı şekilde kimyasal bir uyuşturucu, yeni nesil bir uyuşturucu.

Şimdi, geçenlerde ben bir haber yaptım, Birleşmiş Milletlerin Uyuşturucu ve Suçla Mücadele Dairesinin verilerini paylaştığımız bir haber oldu bu, pek çok yerde de yer aldı sonrasında. Bu verilere göre -2017 tarihli veriler bunlar, çok yakın- Türkiye, sentetik uyuşturucu kullanımı sonucunda yaşanan ölümlerde Avrupa ülkeleri arasında 1’inci sırada ama kullanımda 1’inci sırada değil, hatta en üst sıralarda bile değil; kullanım açısından aşağı sıralarda, ölümlerde 1’inci sırada. Bunun nedeni, Türkiye’de şu anda salgın hâlinde kullanılan uyuşturucu maddelerin büyük bir çoğunluğu yeni nesil uyuşturucu maddeler ve bunlar ölümcül sonuçlara neden oluyor. Yani eski tip, kokain gibi uzun süreye yayılmıyor, esrar gibi psikolojik etkileri ağırlıklı olan bir madde değil ya da eroin gibi yıllarca idare edilebilen maddeler değil bunlar, çok kısa sürede etkilerini gösteren maddeler ve ölümcül olabilen maddeler. O yüzden Türkiye kullanımda Avrupa sıralamasında başlarda olmamasına rağmen ölümlerde 1’inci sırada olmuş 2017 yılında. Bu rapora göre 2016’da uyuşturucu kaynaklı 580 ölüm yaşanmış Türkiye’de. Buradan tabii, şeyi araştırdım, bakalım Emniyette TUBİM dairesinde nasıl durumlar, orada rakamlar ne diye fakat şunu fark ettim ki sonra uzmanlarla da konuştuğumda, Emniyet 2015’ten itibaren uyuşturucu satışı, kullanımı ve ölümlerine dair verileri paylaşmaya son vermiş. Yani şu anda ben bir gazeteci olarak girdiğimde uyuşturucu bağlı nedir son rakamlar, veriler nedir, bunu bulamıyorum; baktım zaten, bulamadım da. Diğer yandan, hastanelerde de bu uyuşturuculara yani yeni nesil uyuşturuculara bağlı ölümler, örneğin bonzaiden öldüyse “Bonzaiden öldü.” şeklinde raporlanmıyor. Çünkü hekimler de şu anda “Bu ölümler bonzaiye bağlı mı, işte, başka bir uyuşturucuya bağlı mı?” şeklinde bilecek donanımına, yani dünyanın hiçbir yerinde böyle bir donanımına sahip değil. Bonzai çok yeni madde, bunlar çok yeni maddeler olduğu için gerçek rakamlar hastane raporlarında yer almıyor. Dolayısıyla biz şu anda asıl rakamlara ulaşamıyoruz.

Tedavi aşamasında... İşin çok sağlıksız, en az uyuşturucu kullanımı kadar sağlıksız bir diğer boyutu da tedavi aşaması gerçekten. Sayı bilinmiyor dediğim gibi, şu anda son rakamlar nedir, Türkiye’de ne kadar uyuşturucu bağımlısı var bilemiyoruz ama özel merkezler de dâhil olmak üzere yatak kapasitesi çok düşük. Yani AMATEM’den de zaten biliyoruz, özel merkezlerle birlikte binin üzerine çıkmıyor yatak kapasitesi ama yani 2 milyon kadar alkol, madde bağımlısı olduğunu düşündüğümüzde çok yetersiz kalıyor.

Öte yandan, tedavi, Avrupa'daki tedavi sürelerinin onda 1'i kadar. İşte, burada, Türkiye'de hemen ilaç yazıp gönderme veya bir reçete yazıp gönderme var ama Avrupa'da rehabilitasyon ağırlıklı bir tedavi söz konusu. Ve Avrupa'da butik tedavi merkezlerine dağıtım yani bizimki gibi AMATEM'ler gibi böyle büyük tedavi merkezleri değil de daha butik tedavi merkezlerine iş bırakıldığı için tedaviden daha olumlu sonuçlar alındığını gördüm.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Butik tedavi merkezlerinin finansmanı nasıl oluyor?

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Devlet destekliyor. Yani burada da ben iki yıl önce Sayın Necdet Ünüvar'la konuştuğumda onlar Türkiye'de rehabilitasyon köyleri kurulacağından bahsetmişti. Yine Avrupa'da da böyle küçük küçük butik tedavi merkezleri devlet destekli oluyor.

Bütün bu tablo hepimizin aslında aşağı yukarı bildiği şeyler. Ben buradan biraz ailelerle, uzmanlarla, bağımlılarla görüşmemin sonucunda nasıl çözüm önerileri çıkardım onu paylaşmak istiyorum. Şimdi, öncelikle bu yeni nesil uyuşturucular geçmişteki esrardan, kokainden, eroinden farklı olarak torbacılar üzerinden değil internet üzerinden de satılabilir yani kişi internete girdiğinde eğer böyle bir amaçla giriyorsa, işte, fare zehri, banyo tuzu vesaire gibi isimler altında bu maddeleri -ki bu bonzainin, işte, o ilk beş altı yıllık dönemde yakalanmamasının temel sebebi buydu- hele bu maddeler daha yeniyse bunları İnternet üzerinden getirebiliyorlar. Dolayısıyla emniyet bünyesinde bu yeni nesil uyuşturuculara dair bir internet takibi birimi bence çok çok faydalı olacaktır yani bu internet üzerinden siparişleri takip edecek, bunları denetleyecek bir birim yeni nesil öldürücü uyuşturucular üzerinde çok etkili olacaktır diye düşünüyorum.

İkincisi, az önce de söylediğim gibi 2015 yılında yayınlanması bırakılan bu veriler yeniden yayınlanmalı ki biz haber yapabilelim, insanları uyarayabilelim yani, işte, bu kadar bağımlı var, şu kişi şundan öldü, ailesi bunları yaptı. Yani bu hikâyeleri yazabilelim, uzmanlar uyarabilsin, biraz ibretlik tablolar yaratabilelim yani. İşte, işin geldiği noktayı gösterebilelim ki topluma da buradan ders çıkarma olanağı olsun ama şu an biz de bir haber yapamıyoruz, resmî rakamları yayınlamıyoruz.

Bir diğer çözüm önerisi bence, az önce de söylediğim gibi belki dünyanın hiçbir yerinde şu an direkt ölüm hastanede tespit edilemiyor ama hastanelerde bu uyuşturucu bağımlılarına yönelik veya işte, uyuşturucu şüphesiyle gelen kişilere yönelik bir masa kurulabilir mesela ve onların aileleriyle görüşmeler yapıp, bu hikâyeler dinlenip, o ölümlerin gerçek sebebine belki o şekilde ulaşıp daha sağlıklı raporlar tutulabilir.

Onun dışında, bu tedavi konusunda, az önce de dediğim gibi tam donanımlı butik merkezler... Sunumum sonunda size çok önemli bir şey söyleyeceğim. Bu hafta da haberini yapacağım. Ben de yeni öğrendim, gerçekten işin geldiği korkunç boyutu da gözler önüne seriyor. Bu butik merkezler bakanlık tarafından desteklenerek, bu merkezlerde rehabilitasyona önem vererek yani direkt ilaç vermek değil, çünkü bu insanlar ilaç aldığı anda aslında o maddelerden kopmuyorlar, o ilaçla bir şekilde idare ediyorlar, çıktıktan sonra ortamlarını da değiştirirler, ne yaparlarsa yapsınlar eğer kafalarında bu işi çözmedilerse tekrar maddeye dönebiliyorlar. Birçok uyuşturucu bağımlısı mesela çipini söküyor, ilacı fazladan alıyor, ilacın yanında uyuşturucu da alıyor bir şekilde ve ilaçla bu iş hiçbir şekilde çözülüyor rehabilitasyon olmadan. Yani Türkiye'nin şu an acil şekilde butik, rehabilitasyon ağırlıklı ve uzun, bir yıla yayılacak kadar uzun süreli tedavi merkezlerine ihtiyacı olduğunu düşünüyorum.

Bir diğer haber araştırmalarım da ve röportajlarım da gördüğüm gerçek şu ki: Kentsel dönüşüm bölgelerinde uyuşturucu bir şekilde patlıyor yani bunun nedenine dair iddialar var, söylentiler var, bilmiyorum ne kadar doğru, ne kadar değil ama bu kentsel dönüşüme uğraması planlanan bölgelerde uyuşturucu satışları yani belki bu uyuşturucu satıcılarının bunu fırsat bilmesi nedeniyle çünkü buradaki insanların geçim olanakları, yaşam standartları değişiyor ve açık bir hâle geliyorlar suistimale, buralarda

uyuşturucu satışları artıyor. Benzer bir şekilde, tersinden bakınca, kentsel dönüşüm olan bölgelerde de yani o çok katlı apartmanlarda, sosyal alanların, sosyal yaşam alanlarının olmadığı yerlerde gençler alışveriş merkezleri dışında hiçbir yerde sosyalleşemediği için oralarda da sanki uyuşturucuya doğru bir eğilim oluyor, bu da benim direkt gözlemlediğim bir şey değil ama uyuşturucu bağımlılığı uzmanıyla, BATEM’den bir uzmanla görüşüp bana verdiği bir bilgi, onun da haberini yapmıştım.

İşte, size sunumumda asıl vurgulamak istediğim nokta da bu, son olarak geldiğim konu şu: Geçen hafta ben gazetedeysen bir haber kaynağı, benim daha önce tanımadığım, bilmediğim bir kişi görüşmeye geldi, görüşmek istediğini söyledi benimle. Eski bir sosyal hizmetler uzmanıymış. “Şu an Türkiye’de uyuşturucu bağımlılığı meselesi tamamen derneklere bırakılmış durumda.” dedi. Nasıl dernekler yani sonuçta derneklerin tedavi yetkisi yok, rehabilitasyon yetkisi yok. Bana birkaç tane, beş, altı tane dernek adı verdi. “İsterseniz arayın bir siz konuşun, bana güvenemeyebilirsiniz.” dedi. Aldım bir tanesi, AYBUDER diye bir dernek. Kadını aradım “Benim eşim kokain bağımlısı, tedavi olmasını istiyoruz, bugüne kadar Balıklı Rum’a yatırdık, işte, on yıldır uğraşıyoruz, tedavi olamıyor, ne yapacağız, çok çaresiz kaldık? Sizin isminizi öğrendim.” dedim. İşte, başta bir güvenmeye çalıştı falan sonra “Tamam, olur biz burada tedavi ediyoruz.” dedi. “Psikiyatrist, tıpçılar, uzmanlar var mı?” dedim. “Yok, gerek yok.” dedi. “Nasıl tedavi ediyorsunuz?” dedim. “Siz bir 5 bin lira yatırırsanız önce hesabımıza, bizim yirmi bir günlük bir programımız var, Allah inancıyla tedavi ediyoruz.” dedi. “Peki, kesin tedavi oluyor mu?” dedim. “Oluyor, oluyor; kesin. Hep tedavi olup çıktılar buradan.” dedi. “Tamam, görüşürüz.” dedim. Baktım, işte, gelen kişinin verdiği birkaç dernek daha var. Bunların sosyal medya hesaplarına girdim hepsini tek tek aramadan önce. Hepsinin ortak özelliği, Facebook sayfalarında bir kaymakamla, valiyle, vesaire fotoğraf çektirmişler, Facebook sayfalarına onu koymuşlar, altına derneğin adı, altına da uyuşturucuyu tedavi ettiği iddiası. Böyle bir durum yani. Şu anda bu iş benim anladığım kadarıyla dernekler üzerinde yürüyor. Peki, burada uyuşturucu bağımlıları kriz geçiriyor...

BAŞKAN – Dernekler üzerinden değil, bu ayrıyeten emniyet konusu yani değişik bir şey bu. Bu konu farklı bir konu.

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Yani uyuşturucu bağımlılığının bir krizi de var, bu kriz sırasında bu derneklerde –tırnak içinde- tedavide ölenler var mı, hayatını kaybedenler oluyor mu, kalıcı hasarlar yaşayanlar oluyor mu; bunlar hep merak konusu tabii.

Benim söyleyeceklerim bu kadar. Az önce Sayın Savcıma gelen sorulardan benim de aldığım bir iki not oldu, eğer müsaadeniz olursa onları da paylaşmak isterim.

BAŞKAN – Buyurun.

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Şimdi, bu AMATEM’lerde satış meselesinde Sayın Savcının da dediği gibi gerçekten orası uyuşturucu satıcıları için bulunmaz bir ortam yani o kadar bağımlının bir arada olduğu bir ortam çok verimli bir ortam onlar için. Dolayısıyla uyuşturucu satıcılarının büyük bir çoğunluğu, torbacıların daha doğrusu büyük bir çoğunluğu aynı zamanda kullanıcı da olduğu için bir miktar uyuşturucuyu aldıktan sonra oraya tedavi olmak istemiş gibi giderek, giriş yaparak orada bir süre sonra uyuşturucu satmaya başlıyorlar. Yani orada, AMATEM’de kimse bilinçli olarak onları içeri almıyor veya işte, orada görevliler satıyor... Öyle bir şey yok ama orada satıcılar aynı zamanda bağımlı da oldukları için tedavi adı altında giriş yaparak satış yapıyorlar. Bunu bana görüştüğüm yüzlerce uyuşturucu bağımlısı söyledi yani benim görüştüğüm bağımlıların hepsi de ağır vakalar yani ben yeni başlamışlarla değil, daha artık böyle on yılı aşmış bağımlılarla görüştüm, hepsinin söylediği ortak nokta o oldu.

Bu Suriyeli çocuklar meselesi... Suriyeli çocuklar gerçekten, biliyorsunuz, işte, dilencilikte uzun süre kullanıldı, fuhuşta kullanıldı. Şu son dönemde, benim bir GÖÇ-DER diye görüştüğüm bir dernek var, onlar çok yakından takip ediyorlar, uyuşturucu satışına yönlendirilmiş ve bu konuda istismar edilmeye başlamış durumdalar Suriyeli çocuklar dikkat de çektiğiniz gibi.

Cezaevinde uyuşturucu kullanım meselesinde şunu söyleyeceğim: Onu ben de bilmiyorum, cezaevinde o bir şehir efsanesi mi, yoksa doğru mu ama şu bir gerçek ki kitapta da yer verdim, askerde -nasıl oluyorsa- uyuşturucuya başlayan çok insan var. Askerlik sırasında yani o ortamda, işte, o yalnızlık ortamı, işte, izolasyon, aileden uzaklık vesaire ağırlıklı olarak esrar zaten sigara gibi uzatıldığında başlıyorlar o şekilde.

Ondan sonra, bir şey daha söyleyecektim... Ha, bu sosyoekonomik düzeyi yüksek kişilerde daha mı az kullanılıyor? Benim de bildiğim ve görüştüğüm kadarıyla daha ekonomik düzeyi yüksek kişiler kokain ve daha iyi tip yani daha pahalı uyuşturucular kullanılıyor ve bunlar kısa vadede, hemen çok büyük zararlar vermediği için açığa da çıkmıyor. Ve tedaviyi de biraz el altından, işte, gidiyorlar, yatıyorlar, çıkıyorlar. Onlar hatta kendi aralarında “kanını temizletmek” diyorlar. İşte, kanını temizletiyor, çıkıyor, Balıklı Rum’da mesela. Çıktıktan sonra daha iyi kafa oluyor, uyuşturucuya daha iyi başlıyor. Aslında tedavi olmuyor, o ilk başta aldığı hazzı yeni baştan alabilmek için bir temizlenip çıkıyor. Dolayısıyla o öyle şeye girmiyor, kendini yerlere atmıyor, krizlere girmiyor falan. Ekonomik düzey yükseldikçe daha bir dışa yansımaları az oluyor gerçekten ama düştükçe, işte, bu yeni nesil uyuşturucular için kötü yani ölümlere sebep olduğu için haber konusu oluyor, işte, ölümlere sebep olduğu için adli vakalar oluyor ya da işte, kavgalar oluyor vesaire ve daha çok gün yüzüne çıkıyor.

BAŞKAN – Ahmet Selim Bey, buyurun.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Öncelikle herkese günaydın Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Savcım.

Şimdi Melek Hanım, bu sunumunuz için çok teşekkür ederiz.

Benim aklıma çok önemli bir soru geliyor, bu yapmış olduğunuz çalışmalar ve deneyimler sonucunda buna ne dersiniz... Aslında bu soruyu ben Savcı Bey’e de sormak istedim ama geçti ama isterse kendisi cevaplandırabilir. Şimdi, “AMATEM’lerin sayısının artırılması doğru mudur?” sorusuna cevap bence “Hayır.”dır. İki nedenle “Hayır.”dır diyorum; birincisi AMATEM’lerde sizin biraz önce belirttiğiniz uyuşturucu satış işlemi. O ayrı bir olay, hakikaten korkunç bir olay. O zaman AMATEM’lerin zaten tamamıyla yetersiz, geçersiz olduğunu ifade ediyor bu doğruysa, ben bilmiyorum. İkinci nokta da, AMATEM’lerin içerisinde doğru tedaviye ulaşabilmek yani şunu demek istiyorum: Kişinin uyuşturucu bırakımını ilk iki yıl içerisinde sağlayabilmek gibi bir hedefe ulaşmak istiyor iseniz o zaman yeterli sayıda psikiyatrist, psikolog, ilgili uzmanlar ve sağlık personelinin temin etmek zorundasınız ama şu anda ülkemizde bunu şu an için temin edebilmek mümkün değil. Dolayısıyla boş bir bina açmak yerine... Bu AMATEM’lerin sayısını boş binalar açarak artırmak hiçbir şey sağlamaz diye düşünüyorum. Hele de sizin biraz önce ifadenizle ikisini birleştirince o zaman AMATEM’lerin sayısını artırmanın şu an için doğru olduğunu düşünmüyorum.

Bir önemli nokta da sadece tedaviyle olmuyor o iş yani bir iki hafta yatırarak. Ben doktor olduğum için biraz da söylüyorum, uzun süreli rehabilitasyon gerekiyor hakikaten, işte, İtalya’da ve diğer ülkelerde uygulanan bir program çerçevesinde. Hatta Necdet Bey, o dönemlerde bir Bahar Projesi... Recep Bey, sunumunda söylemişti. Mesela bunun gibi uzun dönem rehabilitasyon ve aynı zamanda o rehabilitasyon sonrasında da bu kişilere sosyal alanda iş ve benzeri imkânların sağlanması

gibi yöntemlerin de peşinden gelmesi lazım ki başarı elde edebilesiniz yoksa bir sigara bıraktırma programından sonra bile ilk yıl içerisinde yüzde 68'i geri sigaraya başlıyor. Bakın, sadece sigara, uyuşturucu demiyorum. O yüzden, ben bunun doğru olduğuna inanmıyorum.

“Peki, ne öneriyorsunuz?” dersiniz... Buna katılıyor musunuz? İki tane önerim var; birincisi hakikaten talebin azaltılması. Nasıl talebi azaltacağız? Bir, eğitim; iki, iletişim tekniklerinin küçük yaştan itibaren eğitim ve iletişimin birlikte gitmesi. İkincisi de arzın önlenmesi bence. Savcım çok önemli yani arz önlendiği müddetçe, talebin azaltılmasındaki faktörlerle birleşip arz önlenirse o zaman AMATEM’lerin belki sayısını artırmaya hiç gerek kalmayacak. Arzın azaltıldığını ben Türkiye için görüyor muyum? Görüyorum, hakikaten 2017 rakamlarını çıkardım, gerçekten Türk polisi başarılı. Yani dolayısıyla bu başarının süreklilikle devam etmesi gerekir, hem siyasilere hem emniyetin hem diğer tüm birimlerin hiç aksatmadan devam etmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Meltem Hanım, bir şey ilave edecek misiniz bu konuda?

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Tabii.

Şimdi, talebin azaltılması konusunda şunu söylemek istiyorum: Ben psikiyatrist değilim, bu tamamen biraz duygusal bir yorum olabilir ama bu gördüğüm uyuşturucu bağımlısı gençlerde şunu gördüm: Şimdi, bunlar ergenlik çağında özellikle bir eksiklik, yetersizlik yani bu ekonomik durumla da alakalı değil, yani hepimizde olan o ergenlik dönemindeki boşluk, sevgi açlığı vesaire o duygular, kimsenin ailesinin sevgisini ölçecek durumda değiliz tabii ama sevgi ve o ilginin doğru kanalize edilmemesi durumunda o arayış dışarı kayıyor ya, hani o dışarı kaydığında bu sefer arkadaş ortamında “hayır” diyememeye sebep oluyor. Yani ben uyuşturucu bağımlılığının temel sebebi olarak bunu görüyorum. Bu, ailelerin doğru... Mesela belediyeler bu konuda çok rahat çalışma yapabilir, işte, pek çok müzik kursu veriliyor, tiyatro kursu veriliyor; bu kritik bölgelerde, kritik mahallelerde ailelere yönelik de bilgilendirme çalışmaları yapılabilir. Aile elbette çocuğunu seviyor ama bu sevgiyi nasıl aktaracağını bilmediği zaman çocuk dışarıda arıyor yani “hayır” diyemez duruma geliyor. Bu noktada söylediğinize ben de çok katılıyorum.

AMATEM’ler konusunda... AMATEM’ler çok kontrolsüz yerler, ne kadar büyük o kadar kontrolsüz. Dolayısıyla o yüzden hep Avrupalı uzmanların işte oradaki örnekleri vermesinin sebebi de küçük olduğu zaman, rehabilitasyon olduğu zaman ve dediğiniz gibi, oradan çıktıktan sonra çocuk hayatta meşgul olacak bir şeyler bulduğu zaman... Mesela bu kitapta röportaj yaptığım bir kız uyuşturucu bağımlısı, üniversite öğrencisi Bilkente mütercim tercümanlık okuyordu, şunu söyledi: “Ben uyuşturucuyu bıraktım daha önce.” Eroin kullanıyormuş. “Tekrar niye başladın?” dedim. “Çünkü hayata yeniden nereden tutunacağımı bilemedim. Yani nerede kalmıştım ben? Bulamadım bir daha nereden başlayacağımı, kendimi çok çaresiz hissettim, tek bildiğim şey buydu yıllardır, o yüzden tekrardan buna geri döndüm.” dedi. Birçok uyuşturucu bağımlısı bugün tedaviden çıktığında -bunlar özel merkezler de olsa- nereden başlayacağını bilemiyor. İlhan Bey, sizin söylediğiniz çok doğru, belki zorunlu bir şekilde mesleki anlamda bir kota olsa yani eski hükümlülere olduğu gibi eski uyuşturucu bağımlıları için bir kota olsa, yani işe yaradığını görse o insanlar, tek seçeneklerinin uyuşturucu olmadığını görse bu güzel çözümlerden biri olabilir yani.

BAŞKAN – Şükrü Bey, buyurun.

MUSTAFA ŞÜKRÜ NAZLI (Kütahya) – Teşekkür ediyorum.

Güzel bir sunumdu, Meltem Hanım’a da teşekkür etmek istiyorum.

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Teşekkür ederim.

MUSTAFA ŞÜKRÜ NAZLI (Kütahya) – Tabii, bu bonzaiye ben 2000’li yılların başlarında kendi şehrimde konuşulurken tanık olmuştum. Özellikle bitki gübresi şeklinde son derece uygun fiyatlarla internetten serbest bir şekilde satıldığını, bunun bir uyuşturucu olduğunu, çok büyük bir tehlike arz ettiğini o zamanki Emniyet mensupları da dile getiriyordu fakat yasal düzenleme olmadığı için uzun yıllar internetten çok rahat bir şekilde ülkeye girdi. Türkiye’de yeni nesil uyuşturucuların çok fazla olmasının sebebi, Türkiye şu anda terörle mücadele eden bir ülke, bence biraz bilinçli olarak bir saldırı var Türkiye üzerine, bunlar kasıtlı olarak yapılıyor. Şu anda sosyal medyada -o gün eşim gösterdi- bu WhatsApp’ta ve Facebook’ta kullandığımız emoji’ler üzerinden dile yapııştırılan şekilde bir tanıtım var yani yeni uyuşturucular şu anda âdeti sosyal medya üzerinden maalesef pazarlanıyor ve özellikle gençlerin ilgi gösterdiği argümanlar üzerinden bu yapıldığında şu anda görmemiz mümkün, yeterli oranda takip etmediğimizi de buradan görmek mümkün.

Burada çok önemli hususlardan bahsettiniz, bunlardan bir tanesi, en çok dikkatimi çeken bu kentsel dönüşüm bölgelerinde uyuşturucunun patlaması. Yani farklı toplulukların karman çorman bir şekilde bir araya getirilmesi, aslında bu, kentleşmeyle beraber Türkiye’de başlayan bir sorun. Mahalle yapılarının yani geleneksel yapıların sosyal olarak çözülmesi, özellikle kentlerde apartman hayatının başlaması, toplumun henüz buna hazır olmaması, burada birçok sosyal sorun, tabii gençler açısından insan denilen silolar diyelim yani on katlı, yüz katlı apartmanlara mahkûm edilmesi, dediğiniz gibi, sadece alışveriş merkezlerine bu noktada eğlence merkezi olarak bakılması, mahalleyi ilgilendiren birçok alanın, sosyal faaliyet alanlarının ortadan kalkması... İşte, Anadolu’da biz küçük şehirlerde büyüdük, mahalle hayatı vardı biz beraber top oynardık arkadaşlarımızla, sürekli birbirimizi takip ederdik, arardık sorardık ve aileler de arkadaşları üzerinden kendi çocuğunu da takip ederdi, hep beraber oynadığımız oyunlar vardı. Şimdi bunlar ortadan kalkıyor süratle, genel itibarıyla kentsel dönüşüm veya değil, maalesef modernleşen şehirlerin genel sorunudur, mahalleler yerleşim birimlerine dönüştü. Şu an hakikaten sosyal yönden bir sıkıntı var ve gençlik arayış içerisine giriyor biraz da bu nedenle.

Kendi şehrimde çok başarılı bir uygulama var, bazı sivil toplum örgütleri bu tür mahallerde çalışma yapıyorlar, amatör spor kulüpleri kurmak suretiyle gençleri yönlendiriyorlar. Bunun çok başarılı olduğunu ben kendi şehrimde gördüm. Bazı “varoş” dediğimiz çok fazla derecede suç oranlarının çok yüksek olduğu, Emniyetin bile baş edemediği mahalleler vardı. Buraya o sivil toplum örgütleri girdi ve burada spor kulüpleri çok değişik branşlarda çocukları spora yönlendirdiler ve inanılmaz, şu anda Türkiye’de atletizmde derece yapan gençler de çıktı, uzun atlamada şu anda Türkiye şampiyonu olan bir çocuk var. Böyle bir mahallede suç içerisindeyken tespit edildi, şimdi Türkiye’nin gururu oldu. Hâlbuki kendinde bir yetenek var, farkında değil, tespit edilememiş ama bir hoca tespit ediyor, bu çocukları kötü alışkanlıktan kurtardı. Dolayısıyla amatör sporların bu iş için çok önemli bir reçete olduğunu ben düşünüyorum. Mutlaka, şehirlerde biz gençler için faaliyet alanları oluşturmamız, amatör spora değer vermeliyiz ve bu gençlerin bu şekilde ölçümleme yaptığımızda sosyal olarak suç oranlarının düştüğünü bizzat tespit edebiliriz yani şu anda o mahallede inanılmaz asayiş olayları yok denecek kadar azaldı çünkü bütün gençler spor yapıyor. Bunu bizzat örneklerle yerinde de gösterebilirim ve gerçekten büyük bir başarı sağlandı, demek ki bu da çözümlerden bir tanesi. Sadece AMATEM açmak değil mesela, rehabilitasyonun bu yönünü de düşünmemiz lazım yani “koruyucu sağlık diyoruz” ya sağlıktır. Bir de bu manada koruyucu önlemlere... Yani neden yeni nesilde uyuşturucu salgın hâle geliyor Türkiye’de? Bunu düşünürken önce buna giden yolları kapatmalıyız bence. Sadece cezai yasalar koymakla veya AMATEM açmakla çözemeyiz, sorunu temelden doğru tespit etmemiz lazım, sosyologlara ve psikologlara ihtiyacımız var. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı öncelikli olarak işin içinde mutlaka olmalı. Yani bizim her şehirde... Her şehrin farklı özelliği var, benim şehrim için böyle ama başka

şehirlerde başka çözümler de olabilir. Ben Kütahya Milletvekiliyim. Yani bu konuda o örnek çalışmaları size de gösterebilirim kendi şehrimle ilgili ama farklı yerlerde farklı çözümler de üretilebilir, sadece bu olmayabilir ama bu Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bence bu manada her mahallede bir merkez oluşturması lazım.

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – İnanır mısınız bu kentsel dönüşüme uğrayan ve gerçekten hem uğrayan hem uğraması planlanan mahallelerdeki gençlerin ortak özelliği şu: Konuştuğunuzda “Ne yapıyorsunuz?” diye, “Sıkılıyoruz.” diyorlar. Sıkılıyor yani yapacak bir şey bulamıyor, sosyalleşecek bir alan bulamıyor, aile zaten endişeli, mesela kentsel dönüşüme uğrayacaksa orası aile endişeli, geleceğini bilmiyor, işte, geçim olanaklarını devam ettirebilecek mi, yaşam standartlarını aynı şekilde devam ettirebilecek mi bilmiyor, o olumsuz ev atmosferindeki çocuk dışarı çıkıyor ve dışarıda yapacak bir şey de yok, sıkılıyor. Yani sıkılan bir...

BAŞKAN – Şurada bir çelişki var yalnız: Kentsel dönüşüme aday yerler ile çeper mahalleler, burada hemfikiriz de kentsel dönüşüme uğradıktan sonra sorun neden kaynaklanıyor? O zaman kentsel dönüşümü yaparken ona göre bir tedbir alalım.

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Sosyal alanlar yani sosyalleşebilecekleri alanlar...

BAŞKAN – Sosyal donatı alanları az mı oluyor kentsel dönüşüm olunca?

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Çok az, çok az tabii, sadece binadan söz edebiliyoruz oralarda, yüksek katlı binalar var.

BAŞKAN – Hâlbuki kentsel dönüşümün amacı sosyal donatı alanlarının da oluşturulması.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Esenyurt'u gördünüz mü? Dehşet bir şey, beton.

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Mesela park var ama park olsa da değişmiyor, park da beton yani o insanların olumsuz enerjisini alması beklenen park bir göstermelik park, o da betondan zaten.

MURAT EMİR (Ankara) – Pardon, ben bir araya gireceğim ama.

BAŞKAN – Sırayla...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Efendim, giremezsiniz, söz bende.

MURAT EMİR (Ankara) – Yok, ondan değil, bir soru soracaktım da tam denk geldi.

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Şimdi, bu kentsel dönüşüm alanının hangi aşamasını kastettiğinizi ben tam anlamadım. Şimdi anladığım açıklamalardan, sanki kentsel dönüşüm olmuş, yapılaşma olmuş, oraya yeni taşınanlar arasında uyuşturucu kullanımına bir eğilim artması var gibi anlıyorum ama şu da var mı sizin deneyimlerinizden, gözlemlerinizden: Öncesinde bu kentsel dönüşüm alanları işte, şehrin bir şekilde içinde kalmış gecekondular alanları, orada bu tip eğilimlerin çok olması zaten şaşırtıcı değil, bir de orada özellikle orayı yaşanmaz kılan belediye ve devlet politikaları da var. Dolayısıyla o aşamada da yüksek mi? Yani sizin kentsel dönüşümünden kastınız hangi aşama? Oraya bir netleştirebilirsek.

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Tabii. Son bir örnek vereyim: O bahsettiğiniz gecekondular mahallelerinin, zaten eğilimin yüksek olduğu mahallelerin dışında bir örnek vereyim: İki hafta önce Kanal İstanbul güzergâhını gezip bir haber yaptım. Orada bir mahalle, şu an adını hatırlamıyorum, Pınar Mahallesi olsa gerek o güzergâh üzerinde, orada konuştuğum kişiler sıradan vatandaşlar yani bir dernek yetkilisi değil, bir şey değil; şunu söylediler: “İşte, buraya yeni binalar yapılacak, tümüyle kentsel dönüşüm değil ama öyle bir plan var, uyuşturucu satıcıları eskiden 3-5 taneydi belki şimdi 15-20 tane olmaya başladı çünkü bizi buradan bir an önce çıkarmaya çalışıyorlar.” Böyle bir iddiaları var. Tabii, bu iddialar ne kadar gerçek, ne kadar doğru bilmiyorum ama böyle bir iddia var mesela “Hani

buradan bir an önce gidelim.” diye. Tabii, aslında şu açıdan da mantıklı: Bir uyuşturucu satıcısı olarak orada bozulan, dağılan bir yapı varsa onun için de elverişli bir ortam orası. Aslında mantıklı yani, olabilir tabii ki. Orası bir gecekondu mahallesi değildi, insanların kendi mülklerinin olduğu ama bir çivi bile çıkmadıkları işte on beş yıldır orası rezerv alanı olduğu için, kendi evlerinin olduğu, kendi yaşamlarının olduğu bir mahalle orası, gecekondu sınıfına girmiyor.

BAŞKAN – Gökçen Hanım’a söz vermeden önce bir saptama yapacağım. Burada Sağlık Bakanlığından, özellikle AMATEM’den Doktor Şafak Yalçın Şahiner var, bir de Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından Uzman Handan Sazlı var. Konular geçti, özellikle AMATEM’e çok yoğunlaştık. Gökçen Hanım’dan sonra Murat Bey var. AMATEM’le ilgili, bugün konuşulanlarla ilgili kısa bir bilgi de alabiliriz.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Bugünkü programda var mıydı?

BAŞKAN – Programda değil, burada onlar devamlı bulunuyorlar, bu konuşulanlara belki bir cevap verebilirler, bize bilgi iletebilirler.

Gökçen Hanım'a vereyim, ondan sonra Murat Bey'de.

Buyurun.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Bence muhatabımız oradaki arkadaşlar değil, onlar belki olayın sahasını biliyorlar ama AMATEM’leri belki biraz acımasızca eleştiriyoruz ama şu anda da Türkiye’de devletin bu noktada tedavi amaçlı sağladığı bir imkân da yok. Ben vekilime o noktada çok katılamayacağım, AMATEM’lerin belki bir kısmı kentlerin içinde kaldı, işte, madde satıcılarının, amiyane ifadeyle torbacıların daha rahat ulaşabildikleri yer ama tekrar revize edilip, biraz evvel de ifade ettiğim gibi, çağın gereklerine uygun hâle getirilirse ben faydalı olacağı düşüncesindeyim hâlihazırda. Ama “Yok, AMATEM açmayalım.” noktasına ben o anlamda katılmıyorum, ÇAMATEM de hakeza. Benim ilimde 30 yataklı AMATEM açtık, şimdi ÇAMATEM’i onun yanına yapıyoruz, bir ada şeklinde, kentten biraz daha izole ve şöyle söyleyeyim: Yer bulup tedavi olmak için beni arıyorlar yani “Vekilim, biz yer bulamıyoruz, lütfen müdahale edin de yer alalım.” diye ki öyle bir konuda asla müdahale etmem çünkü hepsi de aynı statüde yani birisine öncelik tanımayı da o konuda doğru bulmuyorum.

Şimdi, ben şunu soracağım size: Evet, önleyici tedbirler için farklı bir boyutu, işte her zaman söylüyorum, maddeye başladığı zaman onu kimyasaldan arındırma, sosyal uyum süreci yani dünyada bu üç bacaklı idare ediliyor, yönetiliyor. Türkiye’de evet, polisin yakalama oranları arttı ama Savcı Bey’in söylediği gibi orada uygulanan, 2014’te benim de Mecliste olduğum dönemde çıkardığımız kanunun çok da başarılı olmadığı gerçeği elimizde duruyor. Ona da tabii ki sonuç raporunda değinmemiz gerektiğini düşünüyorum. Bu sivil toplum kuruluşlarını bir taraftan sürece dâhil etmek zorundayız. Ben bunun sadece kamunun alanı olduğunu düşünmüyorum, sizin de kitabınıza biraz göz gezdirdim, sadece devletin çözebileceği bir alan değil bu ama ifadenizde sadece STK’lere bırakılmış gibi bir şey söylediniz. Mesela şey de sıkıntılı: Biraz evvel, ilk konuşmanızda ismini zikrettiğiniz dernek benim ilimde, ben oraya gittim, nasıl çalıştıklarını, ne yaptıklarını biliyorum; sizin az evvel söylediğiniz konuyla ilgili benim de duyularım var hani böyle yönetildiğine dair ancak oraya gittiniz mi hiç, görmediniz belki; bir kere yasal zemini yok yani konaklamalı yerler var orada, daha doğrusu bir evin içerisinde 12-13 çocuk -çocuk demeyelim- 18 yaşın üstünde. Bunlar -“body” denilen bir yöntem var yani bu, Avrupa’da, İtalya’da da yaygın- maddeyi kullanmış, bırakmış, ayık -böyle tabir ediyorlar- kişiler ve maddeyi bırakmak isteyen kişiye “body”lik yapıyorlar. İşte, onunla vakit geçiriyor, orada güvercinleri var mesela, örnek veriyorum. Mescitleri yok, onu da söyleyeyim, hani gittiğim, gördüğüm için söylüyorum. Biraz evvel sadece...

MURAT EMİR (Ankara) – Niye yok anlamında mı yoksa...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Niye yok anlamında değil, hani dinî anlamda bir... Ben gördüğüm için mekânı... Ne var mesela orada? Sanat atölyeleri var çocukların resim vesaire yaptıkları. Artı bizden mesela detox yapabilmek için sauna istemişlerdi. Ama şu ilk baştaki hesaba para yatırma meselesi çok sıkıntılı. Ama, tabii, onların da o süreci döndürmesi gerekiyor.

BAŞKAN – Onu konuşacağız tabii, olmaz öyle bir şey. Ben bir tespit yapacağım şimdi Gökçen Hanım bitirsin de.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Konuştuğunuz kişinin...

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Dernek Başkanı.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Dernek Başkanının formasyonu nedir?

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Onu herhâlde siz biliyorsunuz. Birtakım iddialar...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Siz oradaki kişinin ismini... Kız mı erkek mi?

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Bir bayan, kadın.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Onların formasyonu, öyle bir şeyleri falan yok bunların. Yani ben savunmak adına da söylemiyorum, lütfen...

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Tabii, tabii, anlıyorum. Onunla ilgili geçmişe dair birtakım olumsuz iddialar da var ama ben onu henüz kontrol etmedim.

BAŞKAN – Zaten şu anda, Gökçen Hanım, aynı düzlemde konuşuyorsunuz, bir farklılık yok.

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Sayın Vekilim, şimdi bu “body”ler tabii ki Avrupa’da, biliyorum, kullanılıyor ama bu “body”lerin hani biraz devlet kontrolünde olması gerekiyor ki “body”ler o çocuklara...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Kesinlikle.

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Şu açıdan söylüyorum: Bu “body”lerin o çocuklara uyuşturucu satmayacağını bilemeyiz.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Kesinlikle. Ben bunlara, sizin söylediklerinize katılıyorum, yasal zemini yok zaten. Yani bunları konuşuyoruz ama Allah korusun bir ölüm vakası ya da başka bir şey olduğu zaman sorumlu yok. Sorumlu kim?

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Mesela o uyuşturucu bağımlısı saunaya girdiğinde ne kadar saunada kalabilir, ne kadar kalamaz?

BAŞKAN – Arkadaşlar, vakit daraldı.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Hemen kısaca size bir soru sormak istiyorum, çok uzattık meseleyi.

BAŞKAN – Siz sorunuzu sorun, ben de bir tespit yapacağım, ondan sonra da iki arkadaşımız söz istiyor.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Bu STK’lerin yapısı düzenlenerek devlet denetiminde... Doğru mu?

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Kesinlikle.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Yapmamız gereken bence öncelik...

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Kesinlikle bu. Yani STK’sız bu işin çözülebileceğine ben de kesinlikle inanmıyorum. Devlet tek başına nasıl her uyuşturucu bağımlısına uzanıp nasıl çözsün? Ama tabii ki dediğiniz gibi düzenlenerek yani yasal bir zemine... Orada mesela psikiyatrist, çeşitli alanlarda uzmanlar, o çocuklar krize girdiğinde müdahale edecek ekipler olması lazım. Ben bunun da araştırmasını yapacağım, umarım haberimi destekleyecek bir şeyle karşılaşmam ama şimdi belki de orada ölümler oluyor yani sürekli. Bir tane dernek başkanı vardı hani uyuşturucu satışından yakalandı, biliyorsunuz, iki sene önce. Yine o da bayağı ödüller almıştı, bir şeyler almıştı falan filan. Onların derneğine gitmiştim ben. Aynı şekilde kursları var, yürüyüşleri var, saunaları var, tedavi ediyorlar. İlk bakışta süper ama içeride...

BAŞKAN – Meltem Hanım, konu aydınlandı. Ben bir tespit yapayım şöyle: Şimdi, bu mücadelede kısmında önayak olma, bilinç oluşturma anlamında sivil toplum kuruluşları vazgeçilmez unsur.

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Kesinlikle.

BAŞKAN – Bunun altını çizelim, böyle olmalı. Mücadelede önderlik yapma, bilinç oluşturma... Ama tedavi amaçlı olduğunda, bir kere -Ahmet Selim Bey de söyledi- bunun hukuksal altyapısının oluşturulması, devlet denetiminin olması lazım.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Böyle bir gerçek var ama bu STK’ler Türkiye’de var.

BAŞKAN – Bir dakika Gökçen Hanım.

Demek ki burada, raporumuzda en önemli değineceğimiz konulardan bir tanesi de bu. Sivil toplumla beraber mücadele edeceğiz. Onlar önderlik yapacaklar, farkındalık oluşturacaklar. Ha tedavi kısmında da özel tedavi merkezleri gündeme gelirse bu sivil toplum örgütleri yasal çerçeve oluşturulmak kaydıyla burada işler rol alabilirler, destek olabilirler. Bunu ayrıca raporumuzda da belirtiriz.

Hilmi Bey, buyurun.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Meltem Hanım, teşekkür ediyorum. Kentsel dönüşüme dikkat çekmişsiniz, teşekkürler. Kentsel dönüşüm... Sayın Vekilim de söyledi, “silolar” dedi ama ben buralara “Her blokta bir köy var.” diyorum. Çünkü 80 haneli, 90 haneli bir köyde toplumsal baskı çok fazla olduğundan kimse kimsenin ne hanesine yan gözle bakabilir ne çocukları bir suçla karşılaştığında onu gizleyebilir, hemen kendi içinde çözer. Ama buralarda kontrol olmadığı için buraları, sadece uyuşturucu değil, diğer bütün suçların da burada oluşabileceği verimli, biter bir alan olarak görüyorum.

Az önce vekilim Esenyurt’tan bahsetti. Biz bu işte acaba biraz yanlış mı yaptık diye düşünüyorum. Kentlerin periferinde, düşük orta gelir ve düşük kültür seviyesindeki insanların daha çok olduğu yerlerde yaptık. Kontrol asla buralarda yok. Mesela yüksek kültür seviyesi gibi gördüğümüz Esenyurt’tan Laila baskını yapan şahıslar da çıktı. Peki, öneriniz nedir bunda? Bir öneriniz var mı?

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Kentsel dönüşümde mi?

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Kentsel dönüşümde. Ne gördünüz alanda? Yani, bir kere, tespitiniz çok doğru, sizi tebrik ediyorum. Ayrıca da çok tehlikeli bir alanda uğraşıyorsunuz. O yüzden de sizi özellikle tebrik ediyorum.

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Aslında az önce de dikkat çektiğimiz gibi, buralarda sosyal alanlar daha...

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – İmar planında bunların hepsi var. İmar planında kanun bunların hepsini koymuş. Belli oranda, yüklenecek nüfusa göre de sosyal donatı alanları, parklar, bahçeler, spor alanları, bunların hepsi var ama bu çözüm değil.

GAZETECİ MELTEM YILMAZ – Yani mesela mahalle örgütlenmelerinin sadece siyasi partiler üzerinden, ideolojik nedenlerle olmaması bir çözüm olabilir. Yani bu özel, spesifik, işte belli başlı kritik alanlarda da mahalle örgütlenmeleri üzerinde çalışılabilir. Onun dışında, belediyelerin açacağı, sadece belli başlı alanlardaki kurslar değil de gerçekten farklı ilgi alanlarını kapsayacak, farklı zevkleri kapsayacak... Çünkü ergenlik çağındaki her insan aynı şeye ilgi duymayabilir, her insan ebruya ilgi duymayabilir ama gitar dersi almak isteyebilir, tiyatro dersi almak isteyebilir. Belediyeler bence bu konuda çok kritik işleve sahip. Bir de STK'ler tabii. STK'ler işte bu önleyici kısımda da devreye girebilir tabii.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Murat Bey...

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim.

Son söz aldım ama sizi sıkma sözünü veriyorum, çok kısa bir iki notuma değineceğim.

Şimdi, öncelikle bu kentsel dönüşümle ilgili meselede bir şeyi anımsamadan edemeyeceğim. Bu kentsel dönüşümde yasa bazı şeyleri koydu ama o yasa çıkarken komisyona gelip danışmanlık yapan kişi de Melih Gökçek'ti. Dolayısıyla orada bu değerli arazilerde, bir şekilde, yüksek oranda, yüksek emsallerle konut yapılmasına dönük bir kanundu ve bu kanunda da insan ögesi atlanmıştı. Dolayısıyla aslında bizim Meclis olarak raporumuza bunu da yazmamızda belki bir isabet olabilir.

Bir diğer nokta, bu STK'lerin nasıl bu işin içine gireceği meselesi. Gerçi Başkanımız güzel bir şekilde özetledi ama ben tıp alanından kendi deneyimimi size ifade edeyim. Ben beş yıl önce bir ayaktan teşhis tedavi merkezi açma gayretine girmiştim. Gerçi başardım ama bunu yapabilmem bir yılımı aldı çünkü bizim bir yönetmeliğimiz var ve emin olun, nükleer santral açmak daha kolaydır. Şimdi, düşünün, bu bir tıbbi işlem nihayetinde. Yani bahsettiği aslında tıbbi bir işlem. AMATEM'ler de Sağlık Bakanlığına bağlı kuruluşlar. Şimdi herhangi bir tıbbi işlem yapmak, en basitini bile yapmak son derece katı kurallara bağlıyken burada birilerinin kendilerini STK gibi tanıtip onun üzerinden bunu yapabiliyor olmaları aslında Sağlık Bakanlığının bu konuda bence uyuduğunu gösterir. Bence bir an evvel Sağlık Bakanlığının buna bir bakması lazım çünkü bunlar sıkı denetlenmesi gereken alanlar. Yani biz yönetmeliğini yapalım, tamam, yapalım ama yönetmeliği yapıldıktan sonra da bunların yapabiliyor olması...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – İçişleri Bakanlığına bağlı oralar, Dernekler Masasına. Sağlık Bakanlığı müdahale edemiyor oralara.

MURAT EMİR (Ankara) – Eder, eder. O iş tıbbi işlemse eder. Bakın, ben şimdi göz hastalıkları derneği kursam göz muayenesi yaptırırlar mı bana? Bakın, tekrar ediyorum: Adına dernek de desek oradaki işlem tıbbi bir işlemdir, tıbbi bir işlem denetime tabidir. Bu yapılmıyorsa burada görevi ifade bir eksiklik vardır. Bunun bir an evvel yapılması gerekir. Orada bir göz yumma olduğunu düşünüyorum.

Şimdi, yine, bizim bazı şeyleri eleştiriyor olmamız gerekiyor arkadaşlar. Şimdi, kullanıcı ile ölüm arasındaki ilişki kopuk Türkiye'de sizin rakamlarınızla. Yani biz çok az kullanıyoruz ama çok ölüyoruz. Bunu iki şekilde yorumlayabiliriz: Birincisi, Türk insanı bu uyuşturucuyu kullanmayı beceremiyor, bilmiyor. Türk'ün uyuşturucuyla imtihanı biraz kötü. Böyle yorumlayabiliriz. Evet, buna gülüyoruz değil mi? O hâlde şunu dememiz gerekiyor: Bu rakamlar yanlış, bu rakamlar eksik ve Bakanlığın bu rakamları 2015'ten beri bizimle ve kamuoyuyla paylaşmıyor olması da aslında kafasını kuma gömmek. Bunu yapmıyor olmamız gerekir. Daha önceki toplantılarda da ifade etmiştim. Bir defa, resmi bütün açıklığıyla ve öz güvenli bir şekilde görmek, göstermek bu işin A'sı. Yani bunu yapmıyorsak diğer aşamalarda başarılı olma olanağımız yok.

Yine aynı şekilde bir şey sorunu var. Mesela bizde tedavi oranının 10 kat, tedavi süresinin onda 1 süre olması, cidden aslında bizim bu işi yapmaktaki yetersizliğimizi çarpıcı bir şekilde ortaya koyan bir diğer yaklaşımdır.

Son olarak, yine sıkımayacağım sizi ama bu uyuşturucuyla mücadelenin dinamik bir iş olduğu da ortaya çıkıyor. Çünkü maddeler değişiyor, maddelerin psikotik etkileri değişiyor, belki oradaki satıcı zincirleri vesaireler değişiyor ama bununla mücadele edenler aynı kaldığı anda bu mücadele başarısızlığa uğruyor. İşte, internette maddeler değişik şekilde satılıyor. Demek ki internette de dinamik bir takip gerekiyor. Mesela Sayın Cumhurbaşkanına sosyal medyadan hakaret edenlerin nasıl dinamik bir şekilde takip edildiğini biliyoruz. Bu özenin, bu dikkatin çok daha azıyla internet üzerindeki uyuşturucuyla da mücadele edilebilir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, özellikle AMATEM konusu çok konuşuldu. Öğleden sonraki toplantıyla, dediğim gibi, Sağlık Bakanlığı yetkilisinden bir bilgi alarak, bir de Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı yetkilisinden bilgi alarak başlayacağız.

Arz boyutuyla ilgili güvenlik kurumlarının, İçişleri Bakanlığı, Jandarma ve Sahil Güvenliğin sunumları var.

Biraz geç bitiriyoruz, onun için 14.45'te başlayalım diyorum siz de uygun görürseniz.

Ben Bülent Bey ile Meltem Hanıma çok teşekkür ediyorum, çok olumlu katkıları oldu.

14.45'te görüşmek üzere toplantıya ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.13

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.55****BAŞKAN: Yılmaz TEZCAN (Mersin)****BAŞKAN VEKİLİ: Kerem Ali SÜREKLİ (İzmir)****SÖZCÜ: Gökçen ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya)****KÂTİP: Lütfe İlksen CERİTOĞLU KURT (Çorum)****(Oturum, Başkan Vekili Kerem Ali Sürekli tarafından açıldı)**

BAŞKAN – Toplantı yeter sayımız vardır, toplantımızı açıyorum.

Bugün sabahki toplantımız hareketli, dinamik bir toplantı olmuştu, onun için öğleden sonraki toplantımızı 14.45’e almıştık, on dakika da bir gecikmeyle başlıyoruz.

Öğleden sonra sunum yapacak arkadaşlarımız var, ekipler var; İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü sunumu var, İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı sunumu var, İçişleri Bakanlığı Sahil Güvenlik Komutanlığı sunumu var.

Hoş geldiniz, teşekkür ediyoruz.

III.- ARAŞTIRMA KOMİSYONLARI**A)GÖRÜŞMELER****1- Sunumlara ilişkin görüşmeler**

BAŞKAN – Ondan önce, biz, sabahki oturumu kapatmadan bakanlıklardan gelen iki arkadaşımıza isterlerse çok kısa söz vereceğimizi söylemiştik. Sağlık Bakanlığına söz verilecek zaten, AMATEM’i çok gündeme getirmiştik, onunla ilgili eleştiriler vardı, bunun üzerine Sağlık Bakanlığından Doktor Şafak Yalçın Şahiner bizi bilgilendirecek.

Buyurun.

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – Sayın Başkan, sayın üyeler; teşekkür ediyorum.

Öncelikle, biz Sağlık Bakanlığı sunumumuzda da daha ayrıntılı bir şekilde anlatacağımız için çok kısa değinmek istiyorum. Madde bağımlılığı aynen bir şeker, tansiyon hastalığı gibi uzun yıllar devam eden bir hastalık, tedavisi de uzun yıllar alıyor. Zaman zaman iyileşme dönemleri, zaman zaman alevlenme yani madde kullanımını içeren dönemler oluyor ve tedavisi de bu nedenle sürekli devam etmeyi gerektiriyor. AMATEM’lerde de -sabah çok üzerinde duruldu- dünya standartlarında farmakolojik ve psikososyal tedaviler verilmekte gerçekten. Bazen hastaların devamıyla ilgili sorunlarla karşılaşmakta, bu sorunlar da çözülebilmektedir. Psikososyal tedavilere de devam edilmektedir. Bu psikososyal tedaviler de gerek grup gerekse bireysel terapiler olarak psikologlar ve sosyal hizmet uzmanları eşliğinde devam eden terapilerdir.

Sabahki sunumunda savcımız, AMATEM’e gelen hastaların bildirim zorunluluğu bulunduğundan ailelerinin çekindiğinden bahsetmişti; bir de o noktayı düzeltmek istiyorum ben. Kamu görevlilerinin uyuşturucu madde kullanımıyla ilgili tedavi için başvuran hastalarda bildirim zorunluluğu kaldırıldı, böyle bir bildirim zorunluluğu yok. Biz hastalarımız tedavi amacıyla bize başvurduğunda herhangi bir yasal bildirim yapmıyoruz. Sağlık Bakanlığıyla ilgili başka bir bildirim sistemi var, öyle bir bildirim yapılıyor. Ama, hani savcı bey biraz daha “Sabıkası olacak diye endişe ediyorlar.” noktası üzerinde durmuştu, öyle bir sabıka gibi bir bildirimi bulunmamakta.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Arkadaşlardan Sağlık Bakanlığı temsilcisine sorusu olan var mı?

Buyurun.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Yanlış mı anladım ben yani herhangi birisi AMATEM’e gelip “Ben uyuşturucu bağımlısıyım ve tedavi görmek istiyorum.” dediğinde polise, adli mercilere falan herhangi bir bildirim yapılmıyor.

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – Hayır, tedavi amaçlı başvuranlarda adli mercilere bir bildirim yapılmıyor.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Başka ne için başvurabilir ki?

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – Zaten diğer kısmı yasal mevzulardan dolayı başvuruyor, zaten bir adli merci tarafından gönderilmiş oluyor, onlar için rapor düzenleniyor.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Yok, oralardan gelenleri demiyorum.

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – Ama tedavi amacıyla kendi isteğiyle başvuran hastalarımız da şu an itibarıyla bir bildirim zorunluluğumuz yok.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Yani yasada kamu görevlilerinin suç olduğunu bildiği bir eylemi bildirmeme suçu sizi sıkıştırmıyor o zaman.

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – Hayır, çok net bilmemekle birlikte, bu madde kaldırıldı. Düzenleme mevcut, yasada bir düzenleme yapıldı, Sağlık Bakanlığının, doktorların bunu bildirme zorunluluğu kaldırıldı yasayla.

MURAT EMİR (Ankara) – Kaldırıldı özel bir düzenlemeyle.

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – Evet, özel bir düzenlemeyle kaldırıldı.

MURAT EMİR (Ankara) – Yani uyuşturucuyla ilgili...

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – Evet, uyuşturucu tedavisi için başvuran hastaların ihbar edilmesi kaldırıldı.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Acil servislerde de öyle. Mesela, acil servislere uyuşturucu kullanan bir hasta geldiği zaman artık doktorun bildirim zorunluluğu yok ama tedavi etme zorunluluğu var.

Ben birkaç şey soracağım. Daha sonra, tamam, AMATEM’le ilgili çok geniş konuşmamız gerekiyor, bu çok kısa. “Rehabilitasyon yapıyorum.” dediniz, kaç yataklı merkez?

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – “Rehabilitasyon yapıyorum.” diye belki yanlış bir ifade mi kullandım, bilemiyorum.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Öyle dediniz de o yüzden...

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – Psikososyal tedavi uyguluyoruz.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Tamam, o tamam.

Bir de esas rehabilitasyon yapma imkânı yok anladığım kadarıyla sizin orada.

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – Hayır, yataklı olarak kastediyorsanız tabii, tabii.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) - Yok, yok yani çünkü bu AMATEM’lerde tedavideki doktor hanım esas amaç, ilaç tedavisiyle kısa süreli tedaviden sonra uzun süreli rehabilitasyon tedavisi önemli.

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – Biz şöyle yapıyoruz Ankara AMATEM’de: Kısa süreli bir yatış –kısa süreli dediğimiz, ortalama bir ay gibi- burada psikososyal müdahalelerine başlıyoruz bize başvuran hastaların, daha sonra ayaktan psikologlarımız haftalık bireysel görüşmelerle takip edip psikososyal tedavilerine devam ediyor. İstekli olan ve uygun olduğunu düşündüğümüz hastaları iş ve uğraşı terapilerine ve meslek edindirme sürecine dâhil edebiliyoruz İŞKUR iş birliğiyle. Şu anda bizim aktif...

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) - Kaç yataklı?

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – 34 yataklı.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) - Şimdi, mesela, uyuşturucu bağımlılığı olan bir kişi size gelip “Tedavi olmak istiyorum.” dediği zaman ne zamana randevu veriyorsunuz?

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – Ne için soruyorsunuz, ayaktan tedavi için mi? Aynı gün doktor muayenesi yapılıyor.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) - Aynı gün.

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – Aynı gün.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) - Doktor hanım tutanaklara geçiyor da o yüzden yani şunu anlıyorum: Milletvekili olarak uyuşturucu kullanan çocuğun veya gencin ailesi bize başvurduğu zaman “Sayın Vekilim, ben bir AMATEM’de çocuğumu tedavi ettirmek istiyorum.” dediği zaman, biz sizi aradığımız takdirde aynı gün tedavi ediyor musunuz?

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – Ayaktan soruyorsanız, doktor muayenesini soruyorsanız evet, aynı gün gerçekleşiyor. Yalnız tedavi tabii ki bir kere görüşmekle ya da bir ilaç başlamakla bitmiyor.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) - Tedaviye ne zaman başlıyorsunuz peki, ne zamana randevu veriyorsunuz?

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – Tedavi için kastınızı tam anlamadım.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) - Yatırarak tedavi ediyorsunuz herhâlde.

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – On beş ila yirmi gün, Ankara AMATEM için söylüyorum ben.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – On beş gün. Hayır çünkü çok iyi rakamlarda bu, o yüzden. Aynı gün tedavi için biz şu anda nereyi arasak en erken iki üç ay sonraya gün veriyorlar.

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – Hayır, bence burada bir yanlışlık var, ben bilemiyorum, kayıtlardan bakmak lazım tabii ama başvuran hastalar tanı merkezde aynı gün doktorla görüşüyor.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) - Doktor Hanım, bu güzel bir şey. Bundan sonra size yönlendireceğiniz aynı gün tedavi için, çok güzel oldu.

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – Tabii ki.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) - Bir de bir şey soracağım: “Numune Hastanesi, kamu özel ortaklığı yapılan şehir hastanesine taşınacak.” deniliyor, merkezinize herhangi bir yazı geldi mi?

DR. ŞAFAK YALÇIN ŞAHİNER – O kısmını hiç bilmiyorum ben.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) - Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Handan Hanım, siz bir şey ilave edecek misiniz sabahki oturumla ilgili?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI UZMANI HANDAN SAZLI – Sayın Vekilimizin sorduğu bir soru vardı.

BAŞKAN – Tabii, tabii.

Buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI UZMANI HANDAN SAZLI – Öncelikle söz verdiğiniz için ben de teşekkür ederim.

Cumhuriyet savcımız madde bağımlısı bireylere verilen koruma kararlarında tedavi ve eğitim kararlarından bahsetmişti. 18 yaş altındaki kişiler bakımından sadece tedavi ve eğitim değil, bakım kararı da verilebiliyor ve bu bakım kararları bizim Bakanlığımıza bağlı faaliyet gösteren çocuk destek merkezlerinde infaz ediliyor; bunu eklemek istedim. Çocuk destek merkezleri, suç mağduru ve suçla sürüklenen çocuklara hizmet götürüyor. Madde bağımlısı alanında da bir ihtisaslaşma var. Türkiye genelinde ihtisaslaşmış merkez sayımız 17, bunu eklemek istedim.

BAŞKAN – Evet.

Diğer bakanlık sunumlarında ayrıntısına gireceğiz.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI UZMANI HANDAN SAZLI – Detaylı olarak vereceğiz zaten.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sunumlara başlıyoruz.

İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü sunumunu İbrahim Hakkı Seydioğulları, Birinci Sınıf Emniyet Müdürü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanı yapacak.

Buyurun İbrahim Bey.

II.- SUNUMLAR (Devam)

3.- Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanı İbrahim H. Seydioğulları'nın, teşkilat yapısı, yürütülen faaliyetler, projeler ve suç istatistikleri hakkında sunumu

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Sayın Başkanım, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı sunumunu arz ediyorum: Teşkilat yapımız, yürütülen faaliyet ve projeler, suç istatistikleri temelinde sunumumu arz edeceğim efendim.

Daire Başkanlığımız, İçişleri Bakanlığının 5 Haziran 2015 tarihli oluruyla kurulmuş, 8 Ekim 2015 tarihinden itibaren aktif görev hayatına başlamıştır. Bundan önceki dönemde yine narkotik suçlarla mücadele birimimiz vardı. Bu birim, Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele (KOM) Daire Başkanlığı altında yürütülüyordu, 2015 yılında şube müdürlüğünden bağımsız bir daire başkanlığı seviyesine çıkartılması söz konusu oldu. 81 ilimizin tamamında narkotik suçlarla mücadele şube müdürlüğümüz kurulmuş durumda -30 ilçemiz ve dış ilçemiz kastım- 6 havalimanımızda da narkotik suçlarla mücadele grup amirliklerimiz var. 66 ilimizde fiziki olarak KOM birimlerinden ayırmış durumdayız, diğer 15 ilimizi de de ayrılma çalışmaları devam etmektedir.

Daire Başkanlığımız merkez teşkilatı 7 şubeden oluşmakta, ayrıntıları yansımızda mevcut.

Yürütülen faaliyetler ve projeleri şöyle arz edebilirim efendim: Narkotim Projemiz, 2014 yılı Ağustos ayından itibaren 8 farklı bakanlığın üzerinde çalışarak mutabakat sağlanan -ki bunlar Uyuşturucuyla Mücadele Kurulunun üyeleri bakanlıklarımız- Uyuşturucuyla Mücadele Acil Eylem Planı'nın bir parçası olarak Başkanlığımızca bu proje hazırlandı. Eylem planında dikkat çeken tedbirlerin başında Narkotim Projemiz var. Narkotik polisinin uyuşturucuya yönelik hâlihazırdaki istihbari ve operasyonel çalışmalarına ek olarak hem operasyonel hem önlemeye dönük bir faaliyet yürütmekte.

Sokak satıcılarıyla yürütülen mücadelenin daha etkin hâle getirilmesi amacıyla kurulan Narkotimler, narkotik polisinin hâlihazırdaki çalışma yöntemlerini değiştirerek sokaktaki varlığını hissettiriyor, hissettirmeyi hedefliyor.

Projenin temel amacı, mahallinde yapılacak tespitler doğrultusunda en seri şekilde uyuşturucu sorununu lokal düzeyde çözmeye veya çözüm metotları üretmeye çalışmak, etkin operasyonlarla polisin suç ve suçluyla mücadelesindeki kararlılığı göstermeye çalışıyoruz, ilgili tüm kurum kuruluşlar ve toplumun her katmanıyla iş birliği içerisinde sosyal bilinçlendirme faaliyetleri yürütüyoruz.

Projenin başladığı 11 Aralık 2014 tarihinden 31 Ocak 2018, geçtiğimiz ayın sonuna kadar, Narkotimlerimizce yapılan operasyonlarda 40.539 uyuşturucu olayı gerçekleşmiş, 71.281 sokak satıcısı yakalanmış, 22.669 şahıs tutuklanmıştır. Projemizin yürütüldüğü 50 ilimiz haritada yeşille gösterilen alanlarda mevcut, 2018 yılında 31 ilimizde daha kuruluşunu yapacağız ve gerekli görülen dış ilçelerimizde aynı Narkotim kuruluşları hayata geçirilecektir efendim.

Alan Denetimi Projesi'ni yürütüyoruz 1 Temmuz 2017'den bu yana. Temel amacımız, şöyle arz edebilirim efendim: Narkotik suçlarda tüm ekonomik prensipler geçerlidir. Talep varsa arz da vardır. Proje, talebi baskılayarak sokak satıcılarının rahat hareket etmelerini engelleme prensibine dayanır. Narkotimler bu projenin uygulamasında da önemli bir enstrümandır. Uyuşturucu satışının yoğun olduğu bölgelerde sabit uygulama yapan ekipler ve bu uygulama sırasında ara sokaklarda çalışan Narkotimler vasıtasıyla alan denetimi kurulur. Sabit uygulama yapan ekiplerimiz talebe dönük çalışır, Narkotimler sokak satıcılarına dönük çalışır. 1 Temmuz 2017 tarihinde yürürlüğe giren İçişleri Bakanlığı Uyuşturucu ile Mücadele Politika Belgesi'yle bu projeye başladık.

1 Temmuz 2017 ile 31 Ocak 2018 tarihleri arasında 18 ilimizde yürütülüyor bu proje. Birazdan onları da sunacağım size efendim. 3.130 araç trafikten men edilmiş, 5 milyon 895 bin TL civarı bir trafik para cezası kesilmiş, 2.035 şüpheli hakkında uyuşturucu suçundan işlem yapılmış; 143 kilo esrar, 26 bin ekstazi, 803 gram metamfetamin, 622 gram eroin, 1 kilo 900 gram sentetik kannabinoid, 169 gram kokain ve 1.456 sentetik ecza ele geçirilmiştir 1 Temmuzdan bu yana.

Projemiz yeşil renkle göstermiş olduğumuz, renklendirmiş olduğumuz 18 ilimizde hâlihazırda yürütülmektedir. Proje çıktılarına göre il sayısını artırmayı düşünüyoruz efendim.

Yine, yürüttüğümüz faaliyetlerden biri, teknolojinin, internet ortamının, malum, çok yaygınlaşması ve Türk insanının da daha çok sosyal medya, internet enstrümanlarını kullanması sebebiyle WhatsApp üzerinden bir mobil hat kurmaya karar verdik ve ihbarları bu hat üzerinden de almak adına bu projeye başladık. Yine, Uyuşturucu ile Mücadele Politika Belgesi kapsamında Bakanlığımızca hazırlanmış bir proje. Şu ana kadar 43 ilimizde bu faaliyet devam etmekte. Bu zamana kadar WhatsApp yoluyla gelen ihbar sayısı toplam 4.997. Detaylarını da bir sonraki sunumda gösterdiğimiz... Kırmızı renkle görülen illerimizde aktif olarak kullanılmakta, diğerlerinde de kurulma çalışmaları hâlihazırda devam etmektedir.

Yine, İçişleri Bakanlığı Uyuşturucu ile Mücadele Politika Belgesi kapsamında "NARKOREHBER" adıyla bir eğitim modülü hazırladık. Rehberlerimiz, narkotik birimlerde görev yapan personelden oluşmakta, bunların eğitimini tamamladık ve alanda çalışmaktalar. Amacımız, madde bağımlılığı konusunda toplumun tüm kesimlerinin farkındalığını artırmak ve arzla mücadelede yeni ortaklar sağlamak. "NARKOREHBER"ler başta zabıta teşkilatı, belediye temizlik görevlileri, özel güvenlik teşkilatları, rehber öğretmenlerimiz, imamlarımız, okul aile birlikleri, narkotik birimler dışında görev yapan polisler olmak üzere tamamen yetişkin gruplara eğitim vermekteyiz. 25 yaşla sınırlı tuttuk, aşağısına bu eğitimi vermiyoruz, sebebi de uyuşturucunun detaylarını verdiğimiz için "Hangi madde nedir?" çocuklara uygun olmayacağını düşünüyoruz bu eğitimin. Zaten, önleme eğitimlerini de farklı

kurumlarımız yapmakta. 1 Kasım 2017 tarihinden itibaren NARKOREHBER eğitimlerini 81 ilde uygulamaya başladık. Bugüne kadar gerçekleştirilen 722 faaliyetimiz var. 25 yaş üzeri 59.135 yetişkine eğitim verildi.

Madde kullanımıyla mücadele alanında toplumun doğru bilgilendirilmesi amacıyla yine İstanbul Narkotik Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğümüz ile Yalova Narkotik Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğümüz arasındaki bir kontakla bir tır dorsesinde gerekli bilgisayarlar kurularak, modüller kurularak portatif olarak illere giderek bu eğitimleri sağlıyorlar. İllerin en merkezi yerinde konuşlanıyor arkadaşlarımız. Buralara daha ziyade gençler geliyor, bu modüller içerisinde modülleri sırayla tamamlayarak, eğitimi tamamlayıp tırdan çıkıyorlar. Bu zamana kadar 2017 yılında İstanbul, Yalova, Kırklareli, Sivas, Nevşehir, Niğde, Aksaray ve Kırşehir'e gitti bu tırımız. Doksan sekiz gün süreyle 164 bin kişiye ulaştık. Bu projeyi Adana, Ankara, Antalya, Diyarbakır ve İzmir'e de kurup, onları bölge yapıp o bölgelerde de faaliyet yürütmeyi düşünüyoruz.

Yine, Daire Başkanlığımıza tarafından planlanan projelerden biri afiş, slogan yarışması. Uyuşturucuyla mücadeleye gençlerin bakış açısıyla yaklaşabilmek, toplumun bilgilendirilmesi, bilinçlendirilmesi ve farkındalığın artırılmasını hedefledik bu projemizde. Hem afiş hem slogan yarışması tamamen liselerde yapıldı. 70 il ve bağlı ilçelerinde bulunan 428 özel ve devlet lisesindeki 1.706 öğrenci katıldı, 3.618 slogan gönderdiler, akademisyenlerimiz tarafından bir değerlendirme yapıldı ve 9 Ocak 2018 tarihinde bunu yayımladık.

Kısa bir video gösterimiyle de siz değerli kurul üyelerine arz etmek isteriz.

(Video gösterimi yapıldı)

Afiş yarışmamıza ise 63 il ve bağlı ilçelerinde bulunan 277 özel ve devlet lisesinde öğrenim gören 784 öğrenci tarafından 942 afişle katılım sağlandı, hâlihazırda yine alanında uzman akademisyenlerimiz tarafından değerlendirmesi devam ediyor ve bu ayın içerisinde sonuçlarını açıklayacağız Sayın Başkanım.

Daire Başkanlığımız tarafından yürütülen Narkolog Projemiz var. Literatürde, alanda kullanılan anket ve sair ölçekleri kullanarak bir yeni anket formu belirledik, hazırladık. Hazırlanan anket formu TUBİM Bilim Kurulu tarafından onaya sunuldu ve kabul edildi. Anket birimlerimizce hakkında adli işlem yapılan ve bu işlemleri tamamlanmış kullanıcı ve satıcılar üzerinde eğitilmiş personel tarafından uygulanacak, tamamıyla gönüllük esasına dayalı olarak yapılacak ve ankete katılanların isimleri kayıt altına alınmayacak. Böylelikle bağımlılık ve satıcılık risk faktörlerini ortaya koymaya çalışacağız. Elde edilen veriler üzerinde Bakanlığımıza bağlı Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığımızla ortak bir değerlendirme yapacağız ve yapılan analizi alanda görev yapan paydaş kurumlara ileterek yeni politikalar üretilmesine katkı sağlamaya çalışacağız. Anketin şu anda pilot çalışması Ankara Emniyet Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde devam ediyor. Pilot çalışmayı yaptıktan sonra gerekli görülürse form üzerinde değişiklikler yapacağız ve 81 ilde bu yıl içerisinde, muhtemelen de mart ayı içerisinde başlayacağız tamamında uygulamaya.

Daire Başkanlığımız tarafından göreve ilişkin yayınlarımız da mevcut. 2017 Sonrası Risk Analizi ve İzleme Yöntemleri Kitabı yaptık. Uyuşturucuyla mücadelede taşıma ve gizleme yöntemlerini tüm narkotik birimlerince paylaşılmasını amaçladık. Yine, “Gizli Uyuşturucu Laboratuvarları Kenevir ve Haşhaş Bitkisi Üretim Yerlerinin Tespitinde Dikkat Edilecek Hususlar” diye bir kitap hazırladık ve burada “merdiven altı” tabir edilen çoğaltım merkezlerinin tespitine dönük tekniklerin paylaşılmasını amaçladık. Kenevir ve haşhaş ekim alanlarının, tarlaların tespitine ilişkin bilgilere de yer verdik. Her

iki yayının da 81 il birimimize, kriminal polis laboratuvarlarına, asayiş, TEM, KOM gibi birimlere, Jandarma, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının ilgili birimlerine dağıtımını yaptık.

2017 yılı içerisinde ulusal manada 37 eğitim faaliyetimiz var, 1.316 katılımcımız var, hizmet içi eğitimler bunlar. Uluslararası 3 eğitim faaliyetimiz oldu, 46 kişi katıldı buna da.

Teşkilatımızda kullanılan tüm dedektör köpekler başkanlığımız tarafından üretilip yetiştirilmekte, branşlara göre idareci eğitimleri de yapılmaktadır. Bu branşları şöyle arz edebilirim: Narkotik madde arama, patlayıcı madde arama, asayiş devriye, silah ve mühimmat arama, canlı insan arama, kadavra arama, banknot arama, özel operasyon köpekleri, çay ve tütün arama köpekleri, koku molekülü iz takip köpekleri olmak üzere 9 branşta hizmet veriyoruz. Narkotik branşında şu anda Türkiye genelinde 158 köpeğimiz görev yapıyor değişik illerimizde. Sair de narkotik dâhil olmak üzere 396 dedektör köpeğimiz alanda hizmet yürütmekte.

Yine, Daire Başkanlığımız tarafından erken uyarı sistemine üyeyiz EMCDDA'in, Avrupa Uyuşturucuyla Mücadele Kurulunun. Bu da yasal kontrol altına alınmış olan, uyuşturucu, uyarıcı, halusinojenik etki gösteren maddelerin dışında bu maddelere benzer etkiler gösteren ancak herhangi bir yasal kısıtlılığı olmayan yeni psikoaktif maddelerin kayıt altına alınması için kurulmuş bir döngü, sistem. Yansıda görüldüğü gibi -arz edebilirim- alanda karşılaşılan maddenin ilgili birimler tarafından Daire Başkanlığımıza, oradan Sağlık Bakanlığına, Bakanlar Kuruluna, Resmî Gazete'de yayımlanmasına ve Avrupa EMCDDA'ya bildirilmesiyle döngüyü tamamlıyoruz. Bu kapsamda, bu zamana kadar -2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun kapsamında- yeni nesil uyuşturucu toplam sayısı 691. Bunların bir kısmı, 415'i tek tek sayılarak kapsama alındı, diğeri de -türevleri de dâhil olmak üzere, jenerik sınıflandırmadan kasıt da bu efendim- jenerik sınıflandırma yöntemiyle kapsama alındı, türevleriyle dâhil olmak üzere hepsi kapsama alınmış durumda, çalışmalar da devam etmekte.

2011 yılında, Türkiye'de, genel nüfusta tütün, alkol ve madde kullanımına yönelik tutum ve davranış araştırması -Türkiye'deki ilk genel bir anket bu, yapılan çalışma- Daire Başkanlığımız tarafından yapıldı. Türkiye'de 15-64 yaş grubu nüfusta herhangi bir yasa dışı bağımlılık yapıcı maddenin en az bir kere deneme oranı ölçüldü. 2011 rakamları zaten sıkça gündeme geldiği gibi -yüzde 2,7- 2011'den sonra hiç araştırma yapılmamış. 2017'de faaliyete başladık, şu anda da anketörler alanda devam ediyor. Muhtemelen şubat, mart gibi bu sonuçlar da yayınlanacak efendim.

Başkanlığımız koordinesinde uyuşturucuyla mücadelede rol alan tüm ulusal kurum ve kuruluşlarımızın katkılarıyla her yıl Türkiye uyuşturucu raporunu hazırlıyoruz. Bu raporların yanı sıra, Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC), Uluslararası Narkotik Kontrol Kurulu, Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi ve bunların dışında kalan diğer uluslararası kuruluşlara ait rapor ve yayınlara ülkemiz adına katkı sağlıyoruz efendim.

İlgili kurum ve kuruluşlarımızdan anlık veri toplanabilmesi amacıyla Avrupa Birliğiyle bir eşleştirme ve tedarik projesi yürütüyoruz şu an itibarıyla. Bu proje için eşleştirmede, Hazine Müsteşarlığımız kanalıyla yaptığımız toplantılar neticesinde Yunanistan ve Romanya bize paydaş ülke olmak istemişti. Romanya'nın kriterlerinin daha uygun olduğunu düşünerek Romanya'yla projeye başlıyoruz. Muhtemelen iki yıl içerisinde, tüm donanımıyla, teçhizatıyla ve teşkilatıyla, sistemiyle tüm kurumların anlık veri iletebilmesi amaçlı bir sistem kurulacak efendim Türkiye'de.

Başkanlığımız, sınır aşan narkotik suçlarla mücadele alanında uluslararası bölgesel kuruluşlarla, Avrupa Birliğiyle ve ülkelerin kolluk teşkilatlarıyla çok taraflı stratejik operasyon ve eğitim iş birliğini etkin şekilde sürdürmekte. Bu iş birliğinin hukuki zeminini 121 ülkeyle imzalanan 960 güvenlik iş birliği metni oluşturmaktadır. Ülkemizde 48 ülkeden 137 yabancı irtibat görevlisi var, aynı kapsamda 13 ülkede 14 irtibat görevlimiz mevcut.

2017 yılında, ülke genelinde, narkotik madde ticaretinin ve kullanımının yoğun olduğu mahalle, sokak, umuma açık yerler, metruk binalar, merkeze ait olmayan dış ilçelerde -illerimizin dış ilçelerinde- şüpheli görülen araç ve şahıslar üzerinde belirli aralıklarla yedi ayrı “narkosokak”, “narkometruk” ve “narkoilçe” adlarıyla genel uygulamalar yaptık. Bu uygulamalarda 1.512 kişiye yasal işlem yapıldı. 248 kilo esrar, 5 kilo 600 gram sentetik kannabinoid, 1 kilo 400 gram eroin, 790 gram kokain, 3.337 Ecstasy ele geçirildi. Bunlar suç unsurlarının bir kısmı.

Yürüttüğümüz arza dönük projelerden biri de Narkonet Projemiz. Ceza mevzuatımıza göre madde kullanımını tarif, madde kullanımını özendirmek ve bu nitelikte yayın yapmak suç. Türk Ceza Kanunu 190’ıncı madde kapsamında, Başkanlığımızca ülkemizde bu alanda bir ilk olma özelliğine sahip narkonet operasyonunu gerçekleştirdik. Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığımız tarafından internet ve sosyal medya hesaplarından uyuşturucu kullanımını tarif eden ve kullanımı özendiren fotoğraf, şarkı, şiir gibi paylaşımlar tespit edildi. Yapılan tespitler 28 Kasım 2017 tarihinde “Şehit Arda Can Operasyonu” koduyla operasyona dönüştürüldü. 27 ilimizde 114 ekip, 511 personel katılımıyla eş zamanlı operasyon yapıldı ve 81 şüpheli hakkında yasal işlem gerçekleştirildi.

Terör örgütlerinin mali destek sağlamak amacıyla doğrudan veya dolaylı olarak uyuşturucu madde kaçakçılığına karışması ve nemalanmasını “narkoterör” adıyla değerlendiriyoruz. Terörizme finans sağlanması suçu -Türk Ceza Kanunu’nda geçen bir tabir de bu- diğer ifadeyle narkoterörizm terör örgütlerinin uyuşturucu kaçakçılığının imalat, taşıma, aracılık, satış, satıştan pay alma veya sokak satıcılığı gibi safhalarının herhangi bir bölümünde yer almaz. Yapılan istihbari ve operasyonel çalışmalarımızda, ülkemiz genelinde PKK, KCK, PYD, YPG, FETÖ/PDY, DHKP-C gibi örgütlerin faaliyetlerini finanse etmek amacıyla uyuşturucu kaçakçılığına karıştığı tespit edilmiştir. PKK terör örgütünün uyuşturucu kaçakçılığının her safhasında rol aldığı ve yılda yaklaşık olarak 1,5 milyar Amerikan doları gelir elde ettiği tahmin edilmektedir. Amerika Birleşik Devletleri Hazine Müsteşarlığı 2009 yılında bazı PKK üst düzey yöneticilerini önüne gelen yabancı uyuşturucu kaçakçıları listesine dâhil etmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığının 2016 yılıyla karşılaştırmalı 2016-2017 yılı bazı suç istatistiklerini vererek sunumumu tamamlayacağım efendim. 2017 yılında narkotik suçlarla mücadele alanında birçok istatistikte cumhuriyet tarihi rekorları kırılmıştır. Narkotik olay sayısı bir önceki döneme göre yüzde 37 artışla 108.876, yakalanan şüpheli sayısı ise yüzde 44’lük artışla 156.837 olmuştur. Günlük olay şüpheli ve tutuklu sayıları yansıda gösterilmiştir. 2017’de 298 olay günlük yapılmış, 419 şüpheliye işlem yapılmış ve bunların 55’i tutuklanmıştır. Narkotik birimlerin yaptığı planlı, projeli ve risk analizine dayalı operasyon sayısına göre de bir önceki yıla göre yüzde 70’lik bir artış yaşanmıştır. Bir kavram kargaşası oluşmasın diye öyle arz edebilirim: İki önceki sunumda gösterdiğim rakamlar, Emniyet Genel Müdürlüğü’nün tüm birimleri ile yapmış olduğu narkotik olaylardır ve yakaladığı şüphelilerdir yani bunun içerisinde asayiş ekiplerimizin, yunus ekiplerimizin, diğer birimlerimizin, hatta trafikçilerimizin denk gelip de yakaladığı olaylar ve şüpheliler de vardır. Az önceki sunumda da narkotik operasyon ve şüpheli de... Bunlar da tamamıyla narkotik birimlerin kendi yaptığı operasyonel çalışmaların neticeleridir.

2016 yılında Emniyet Genel Müdürlüğü narkotik birimleri tarafından 50 ton üzerinde esrar yakalanmışken 2017’de rakam 67 tonun üzerine çıkmıştır. 2017 yılında esrar yakalamaların yüzde 94’i narkotik birimler tarafından yapılmıştır.

Yurt içinde kenevir ekimine ve esrar ticaretine yönelik baskının artması sonucu yurt dışından genetiği değiştirilmiş esrar maddesi kaçakçılığına yönelinmiştir. “Skank” tabir ettiğimiz bu genetiği değiştirilmiş esrar melezlenmiş bir esrar türüdür, etken maddesinin yüzdesi... Avrupa’da, Hollanda’da başladı bu üretim, yüzdesi oldukça yüksektir, yüzde 30’lara varan THC oranı elde edebilmişlerdir melezleme yöntemiyle, bunda tek kullanımlık tohumlar mevcuttur. Türkiye’de toplu üretimi olmadığı için yurt dışından daha çok ülkemize kaçakçılığa yönelinmiş, 2017’de 17 tonun üzerinde skank yakalamamız olmuştur. Sadece 2018 Ocak ayında da jandarma ve -muhtemelen kendi sunumlarında da arz ederler efendim- polis birimlerimizin 3,5 tonun üzerinde bir skank yakalaması var. Bunun da giderek artacağını düşünüyoruz çünkü yurt içerisinde ciddi başarılar, mesafeler katedilmiştir efendim.

2017 yılında yakalanan eroin miktarı bir önceki döneme göre yüzde 148’lik bir artışla 13 tonun üzerine çıkmıştır. Bu rakamın yüzde 96’sı narkotik birimleri tarafından ele geçirilmiştir. Başkanlığımız koordinesinde, Akdeniz’de bir gemide yapılan 1 ton 71 kilogramlık yakalama, cumhuriyet tarihinin tek seferde yapılan en yüksek miktardır. Eroin yakalamasında Van Narkotik biriminin tek başına yaptığı 5 tonluk yakalama Avrupa Birliği ülkelerinin tamamından yüksektir.

2017 yılı kokain yakalamaları 1 tona yaklaşmıştır, yakalamaların yüzde 99’u narkotik birimlerimiz tarafından gerçekleşmiştir.

Bonzai sokak adıyla tanınan sentetik kannobinoid yakalamalarında da yurdumuzda ilk kez görüldüğü 2011 yılından bu yana 789 kilogramlık bir rekor artış görülmüştür. Tamamen sentetik olan bu uyuşturucu türünde asıl önemli olan 80 kilogramın üzerindeki ham madde yakalamamızdır. Eser miktarda ham maddeyle, çok küçük miktarlardaki ham maddeyle çok yüksek miktarda tüketime dönük ürün elde edilebilmektedir. Bu ham madde miktarıyla en az 40 ton bonzai üretilme imkânı vardır.

Başta Çin ve Hong Kong olmak üzere Hollanda, Çekya, Polonya’da sentetik kannobinoid ham madde laboratuvarları raporlanmaktadır. Ülkemizde henüz böyle bir laboratuvara rastlamadık, bulamadık. Sıkıntı, sürekli etken maddeyi değiştirdikleri için, maddenin kimyasal yapısını, yapı taşıını değiştirdikleri için -tabii, bu Sağlık Bakanlığının alanına giriyor biraz- tespitte biraz güçlük çekiliyor, kütüphane yenilenmesi gerekiyor.

Metamfetamin de 2017 yılında ülkemizde kullanımı artan, uyarıcı nitelikleri olan bir madde. Metamfetamin yakalamalarında da genel olarak bir artış görüldü, büyük artış görüldü. Yakalamalar bir önceki yıla göre yüzde 259 arttı. En yoğun kaynak ülkenin İran olduğunu biliyoruz. Dikkat çekici olan bir konu da, bir ilaç fabrikamızdan 17 kilogramlık psödoefedrin çalınması olayı meydana geldi ve faillerini aldık. Efedrin, metamfetamin maddesinin ham maddesi olarak kullanılıyor, soğuk algınlığı ilaçlarının tamamında bu madde var.

Savaş bölgesi olan Suriye’de oldukça fazla üretimi görülen uyarıcı Captagon tabletler yurdumuz üzerinden gümrüklenerek Körfez ülkelerine gönderilmeye çalışılmaktadır. Captagon yakalamaları bir önceki yıla göre yüzde 200 oranında artmıştır. 2017 yılında ele geçirilen miktar tüm zamanların rekorudur. Muzaffer ordumuzun yaptığı sınır ötesi operasyonlar sebebiyle Captagon üretiminin baskılanacağı ve 2018 yılında yurdumuzda daha az yakalama görüleceğini değerlendirmekteyiz.

Yine, tamamen sentetik bir uyarıcı madde olan Ecstasy yakalamalarında da önceki yıla göre yüzde 133'lük bir artış görülmüştür. Avrupa ülkeleri Ecstasy'e kaynaklık yapmaktadır. Ümidimiz, 2018 yılı içerisinde de arzla mücadelede bu saydığım rakamları, arz ettiğim rakamları aşmaktır. Bunu da başaracağımızı düşünüyoruz.

Arz ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İlk önce şu tespiti yapayım: Biz Emniyetin mücadelesinin sadece arz boyutuyla olduğunu düşünüyorduk, biliyorduk ve özellikle son iki yılda başarılı bir mücadelenin ivme kazandığını da tespit etmiş bulunmaktaydık ama talep yönünde de talebin kısılması, önleyici tedbirler yönünde de katkılarınız var, bunu gözlemledik. Bu konuda da ayrıca teşekkür ederiz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Sağ olun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bir de, tabii, sabahki oturumda konuşmuştuk, Narkonet çok ihtiyaç duyulan bir konuydu. Yalnız, orada bir açıklık getirelim. Doğal olarak, kesinlikle yapılyordur da özendirici yayınlar, şarkılar takip ediliyordur da satışlar da bu Narkonet üzerinden takip ediliyordur yani, değil mi?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bu konuyu da açıklığa kavuşturalım.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Yani şu an onun süzmesini yapmadık ama internet üzeri...

Şöyle arz edebilirim efendim: Şimdi, efendim, internetten ticaret veya farklı bir kanalla ticaret de olsa bunun netice itibarıyla yüzde 90 üzeri ticareti kargoyla oluyor. Kargolarda yaptığımız çalışmalarla zaten bunun önünü kesiyoruz. İnternet üzerinden, açık internetten, bizim gördüğümüz, her zaman, herkesin kullandığı, bu odadakilerin kullandığı açık internetten de bu tip ticaret çok fazla gerçekleşmiyor efendim. Bunu daha ziyade “darknet” dediğimiz “deepweb” dediğimiz ortamlarda, sanal ortamlarda yapıyorlar. Türk insanının da daha buna çok yönelmediğini biliyoruz ama netice itibarıyla “darkweb”ten yaptığı bir alışverişi göndermesinin, Türkiye’den almasının yolu kargo. Buna kolay bir örnek verebilirim: İstanbul’da geçen yıl basında bunun çok abartıldığı dönemlerde “Flakka” dediğimiz şey (Alpha-PVP) gümrükte yakalandı ve kargo yoluyla -İspanya’dan gönderilmişti- yakalandı, pazarlık da internet üzerinden yapılmış mesela. Kargolara yapılan baskılar, müdahaleler ve denetimler zaten bunu önlemeye dönük, bizim arzla mücadeleye dönük tedbirler geliştirmemizi sağlıyor efendim.

Bu arz ettiğim Narkonet operasyonu daha farklı. Bu, herkes tarafından yani toplumun birçok kesiminin kullanabileceği bir internet, açık kaynak üzerinden. Özellikle YouTube, sosyal medya sayfalarında paylaşılan şarkılar, şiirler. Özellikle, Facebook, Twitter, Instagram gibi sitelerde paylaşılan resimler. Özellikle, kullanımı kolaylaştırıcı alet... Mesela İzmir’de geçen yıl sonunda bir operasyonumuz oldu. İzmir’de uyuşturucu kullanımını kolaylaştırıcı aletler pazarlanıyordu Instagram’dan, çok ciddi bir operasyon yaptı arkadaşlar, bayağı da bir malzeme aldık. “Bong” tabir ettiğimiz şişeleri, daha doğrusu “nargile” tabir edilen aletleri, bunların hepsini ele geçirdik. Bu operasyonlara da Narkonet operasyonlarına da hız kesmeden devam edeceğiz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gökçen Hanım...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ben, öncelikle tüm ekibe “Hoş geldiniz.” demek istiyorum, Allah yardımcınız olsun çünkü zor bir alan.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Sağ olun efendim.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Bu türlerle ilgili orada 6-7 tane modül olduğunu söylediniz, ne anlatıyor orada? Maddenin kötülüğünü mü? Onları görme ihtimalimiz var mı, bizlere gönderseniz? Bir tırdan bahsettiniz, Antalya’da yok.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Tır modülü.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Evet.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Tır modülünü gönderebiliriz efendim.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Tamam, ben onu, o modülü -bilmiyorum, diğer arkadaşlar ne diyor da- istiyorum.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Gönderebiliriz efendim. Akademisyenler tarafından hazırlanmış, İstanbul ve Yalova İl Emniyet Müdürlüklerimiz koordinesinde hazırlandı Narko Tır.

BAŞKAN – Sunum zaten bize gelecek, bu sunumu alacağız, o mobil tırla ilgili ayrıntıları da Gökçen Hanım talep etti, onu da ekleyelim.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Olur.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Bir de şimdi burada bir arz talep dengesi var sonuçta, değil mi? Piyasaya -“mal” diyelim artık- mal sunuluyor; biz polis olarak, Emniyet güçleri olarak bunu yakalıyoruz ve bir de talep var.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Evet efendim.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Şimdi, arz azaldığı zaman talep durmaya devam ediyor. Bu aslında birazcık da biz piyasadan birden bu kadar fazla malı çektiğimiz zaman, sonuçta kullanacak olan bir şekilde o maddeyi temin etme yoluna gidecek, suç oranları da artmayacak mı? Burada nasıl bir şey izliyoruz biz?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Sayın Vekilim, bunu böyle değerlendirmiyoruz efendim. Konuşmamın başında da sunumumun içerisinde söyledim Sayın Vekilim, tüm ekonomik göstergelerin var olduğu bir suç, talep varsa arz da var, doğru. Arzın baskılanması beraberinde talebin de baskılanması ki yürüttüğümüz projeler o yönde. Sağlık Bakanlığına biraz iş çıkaracak çünkü tedavi başvuruları artacak ve biz bunun da böyle olduğunu biliyoruz.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Çektiğimiz zaman...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Evet, aynen böyle. Tedavi ve acil servis başvuruları artacak efendim. Yani Sorunun giderilmesine dönük buralardan çözüm aranacak diğer kurumlarımızdan.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Peki, bu arzı biz niye daha önce bu kadar çok... Mesela verdiğiniz rakamlar neredeyse 2 katı değil mi aşağı yukarı, 2016? 2015 rakamlarını bilmiyorum ama daha önce biz bir şey yapmadık mı?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – 2015 rakamları da bundan biraz daha aşağıda. Daha önce yapıldı efendim. Bu ülkede son üç yıldır iki darbe gerçekleşti, biraz da mazur görün, polisimiz darbeye uğraştı.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Yok, bu bilinçli bir soruydu bu cevabı almak için, teşekkür ediyorum.

Bir de bir şey daha, son, sizin yakaladığınız maddelerden... Bu narkotimlerin, narkotikte çalışan polislerin çalışma şartları zor biliyorum. Hani, mesela yakalanan maddeden dolayı polisler verilen artı bir ücret var mı? Yirmi dört saat esaslı mı çalışıyorsunuz? Ekstra... Hani, sonuçta bence özel bir alan narkotik.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Evet efendim.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Bununla, hani, normal polis arkadaşlarımızı... Tabii ki de daha çok alsınlar ama bu alanın daha kıymetli olduğu ve donanımlı, nitelikli polis arkadaşların bu alana yönlendirilmesi için bizim, daha doğrusu devlet olarak devletimizin bu noktada narkotik polislerine bir katkısı, artışı, izinleri vesairesi var mı, onu merak ediyorum.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Şu anda bu söyledikleriniz mevcut Sayın Vekilim. Alanda biz bu işleri 4 bin narkotik polisiyle yaptık. 270 binin üzerinde teşkilatımız var, alanda narkotik biriminde çalışan...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Sadece 4 bin kişi miyiz?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – 4 bin kişiyiz Emniyet Genel Müdürlüğü olarak. Hiçbir zaman -ben, kendim şahsen de Daire Başkanı olarak da bunu hep savundum- nicelikten yana değiliz, nitelikten yanayız. Bu 4 bin arkadaşımız da nitelikli arkadaşlarımız. Gerçekleştirilen olayların niteliğinden de zaten bunu kestirebiliriz. Bunların özlük hakları konusunda zaten mevcut yapılanmalar var. 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nda hem el koyanlara hem de muhbirlere dönük ikramiye düzenlemesi mevcut, 23'üncü maddesinde. Buna ilişkin yönetmeliklerimiz de mevcut.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Memnunsunuz yani sıkıntı yok o konuda.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Belki usul açısından değiştirilebilir çünkü Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kaçak eşya, gümrüğe tabi eşya üzerinden hareket eder ama uyuşturucu kaçakçılığı için, uyuşturucu madde için aynı şeyi söyleyemeyiz. 1930 yılından beri süregelen bir sistem var. Biz ilgili diğer arkadaşlarımızla da görüştük; bunu, bu konuyu üst makamlarımıza da arz ettik. Biz, uygun görülürse, 5607'den uyuşturucuyla ilgili bu ikramiye ve muhbir düzenlemeleri... Aslında bizim için, kolluk birimleri için -diğer kurumlarımız da aynı şeyi düşünüyor- aldığımız para falan, ikramiye çok da önemli değil, bunu da kimse gözetmiyor burada alanda çalışırken. Yirmi dört saat esaslı, arkadaşlarımız canını dişine takmış durumda. Birçok ilimizde 6+1 çalışıyorlar, altı gün çalışıp bir gün istirahat ediyor arkadaşlarımız, bu da gündemin gereği böyle, mecbursunuz bununla mücadele etmek için çünkü ara verdiğinizde, baskıyı kestiğiniz anda inanılmaz derecede artış oluyor satışta. Bunu engelleyebilmek adına bizim isteğimiz, sokak düzeyinde de muhbir sağlayabilmek. Bizim yasalarımız

tamamıyla madde miktarı üzerinden ödüllendirme yaptığı için sokak çalışmalarında bu durum söz konusu olmuyor, çok küçük miktarlarda yakalamalar yapıyorsanız madde miktarı olarak. Bunu arz ettik tabii biz, iç işleyişimiz devam ediyor, belirli bir seviyeye de geldi bu konudaki yasal hazırlıklar. Bu kadarını arz edebilirim Sayın Vekilim.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Alim Bey, buyurun.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Teşekkür ederim.

Benim sorumu Gökçen Hanım sordu zaten. Yani bu istatistiklerle ilgili, özellikle geçmiş yıllarla ilgili sorum vardı. Yani bu 2015'te kurulan Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığından önceki istatistiklerimize ilişkin bir sorum vardı, onunla ilgili bir... Yani bu son dönemlerde hem kullanımın artması, pazarın artması ve bunların yakalanması mı yoksa geçmişte de bunlar vardı, sonuç alınmıyor muydu? Bununla ilgili bir şey var mı?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Şimdi, şöyle diyebilirim: Mutlaka nüfus da artıyor beraberinde, nüfusumuz da artıyor. Yani 2010 yılı nüfusumuzla şu anda aynı nüfusta değiliz. Kullanım sayısında da belirli periyotta... Ki 2018 yılında yapılacak anket çalışmasıyla da bunun verilerini kısmen de olsa kamuoyuna duyurabileceğiz. Hayatının bir döneminde 1 kere... Tabii, bunların tamamının bağımlı olduğu anlamına da gelmiyor ama uluslararası, dünyada böyle ölçüldüğü için bir döneminde en az 1 kere madde kullanmış kişileri araştırıyoruz şu anda.

Kullanım çok arttı mı? Yani şöyle diyebilirim: Sayın Vekilim, bir kere narkotik suçlar bir mağdura tabi, bir şikâyeteye tabi suçlar değildir. Yani narkotik suçlar, bu çok arttı, kullanım çok artmış, satıcı çok artmış diye nitelendirilemez, nitelendirilebilir olmadığını düşünüyoruz çünkü narkotik suçlar kolluğun müdahalesiyle ortaya çıkan suçlardır. Kolluk müdahale eder, yakalarsa suç sayıları artar. Eğer şöyle bir şey düşünülüyorsa, yani “Biz olay sayısı görmeyelim, yakalanan şüpheli görmeyelim.” diyorsa kolluğun alanından çekilmesi demektir. Kolluk çekilince görmezsiniz alanda hiç uyuşturucu yakalaması ama uyuşturucu sorunu vardır yine, bunu gideremezsiniz.

Geçmiş yıllarla ilgili de... Son dört yıldır ülkemiz -arz ettiğimiz gibi, böyle olduğunu düşünüyorum- arkadaşlarımız iki ayrı darbeyle, hain bir yapıyla uğraştı ve bundan önceki yıllarda da -özellikle 2009 yılından 2014 yılına kadar geçen süreyi şöyle bir analiz yapabilirim efendim- bu hain yapı, Fetullahçı terör örgütü inanın alanı çok boş bırakmışlar yani bunu delilleriyle de ortaya koyacağız, soruşturmalarıyla da ortaya koyacağız, bununla ilgili soruşturmalar da yürümekte. Sayın Vekilimin bahsettiği, ödenen ikramiyeler üzerinden nemalanmışlar, örgüte gelir kapısı yapmışlar bu alanı, net olarak söyleyebilirim. Şu anda da Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığında sadece 3 tane soruşturma var yürüten bu konuda. Sahipsiz yakalatmışlar, muhbir icat etmişler, parayı almışlar, örgüte aktarmışlar, net yani ve alanı da boş bırakmışlar dolayısıyla.

2014 yılından sonra da doğal olarak bizler de Fetullahçı olmayanlar olarak göreve getirildik, bu görevi en iyi şekilde yapmaya, yürütmeye çalışıyoruz. Bu kapsamda da elimizden geldiğince gayret gösteriyoruz. O geçen 15 Temmuz, 15 Temmuz sonrası, bir kere 2016 yılının üç buçuk ayı yok, sadece Fetullahçı terör örgütüyle mücadele anlamında var polisiye bakımından. Dolayısıyla bu uyuşturucu yakalamalarına yansımış olabilir bu düşüklük.

Narkotik birimlerimiz de illerde, illerimizde yine Fetullahçı terör örgütüne dönük tahkikatları yapmakta, bunlara ilişkin soruşturmaları yürütmekte. Azalmış olmasına rağmen hâlen daha, yine var ama buna rağmen, biz “Biraz daha ivmeyi yükseltelim.” dedik. Tabii, bunda Sayın Bakanımızın da kararlı tavrı, tutumu önem arz ediyor; bizleri destekliyor sonuna kadar, bizlerin hep yanında, hep arkasında ve biz bu desteği de net olarak fark ediyoruz efendim.

MURAT EMİR (Ankara) – “Sayın Bakanın desteği” dediniz de kafaya sıkmayın, bacak kırmayın diyorum.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Efendim, polisimiz, kolluğumuz neyin nasıl yapılacağını biliyor. Sayın Bakanımızın da ifadesini, tabii, burada izah etmek gibi bir durumum söz konusu değil, asla olamaz da ama duyarlılıktan, duyarlılığın yüksekliğinden bahsettiğini düşünüyoruz, biz polis olarak öyle algıladık efendim.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Çok teşekkür ediyorum.

İlave olarak söylemek istediğim şu: Yani benim, burada bakış açısı olarak, geçmiş yıllarda genellikle bu çete suçları ya da narkotik... Çünkü bunlar satın alma gücü yüksek olan kesim. Buna bağlı olarak Emniyetteki kişilerin de ilişki kurarak ya da onlarla birlikte olmasına bağlı olarak da düşük olmasının bir sonucu mudur? O nedenle de geçmişte sonucun daha düşük olması, yakalanma durumunun düşük olması bu şekilde de ifade edilebilir mi?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Fetullahçı yapının hâkim olduğu dönem için aynen bu şekilde ifade ediyorum efendim.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Teşekkür ediyorum.

Allah güç, kuvvet versin.

BAŞKAN – Ahmet Selim Bey, buyurun.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Ben de öncelikle teşekkür ederim ekibinize Sayın Başkanım.

Şimdi, tabii, hemen, milletvekilimizin şeyinden, ben şöyle anladım Bakanın açıklamasından, bunu bir kararlılık ifadesi olarak bir ifade etti diye düşündüm.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Evet, duyarlı bir kararlılık ifadesidir, biz de öyle anladık ve öyle uyguluyoruz Sayın Vekilim.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Şimdi, biz, hakikaten, ülke olarak yıllardır terörle mücadele ediyoruz. Askeriyle, polisiyle, korucusuyla, vatandaşıyla hep birlikte mücadele ediyoruz ancak terörle mücadeledeki en önemli faktörlerden bir tanesi de bu finansmanı kesmek. Dolayısıyla terörün finansmanı konusunda da -başta PKK olmak üzere- özellikle uyuşturucu yoğun bir finansman kaynağı olarak yıllarca kullanılmıştır yıllarca. Dolayısıyla, buradaki arzın hakikaten azaltılması veya bitirilmeye çalışılması veya bitirilmesi eğer mümkünse, çok önemli. Yani hem bunu kullanan kişiler açısından, çocuklar, gençler, diğer vatandaşlarımız açısından hem de buradan kazanılan paranın terör finansmanında kullanılması açısından çok önemli. İşte, görüyoruz, PKK olsun, YPG olsun, Afrin'deki olaylar olsun, diğer olaylar olsun, hep finansman oralarından kaynaklanan olaylar. Dolayısıyla arzın azaltılmasında göstermiş olduğunuz çaba için içtenlikle teşekkür ederiz. Allah yâr ve yardımcınız olsun diyorum.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Allah razı olsun, sağ olun efendim.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – İki tane soru aklıma geliyor. Birincisi, biraz önce sayın vekilimiz de dediği gibi, sıkıntılarınızla ilgili, özlük haklarınızla ilgili bir konu gelmişken, burada konu açılmışken, hakikaten, AK PARTİ’li sayın milletvekilimiz de buradayken, biz de mesela, Milliyetçi Hareket Partisi olarak bir katsayı önerileri filan getirmiştik sizin özlük haklarınızla ilgili 3600 katsayı getirilmesi ve benzeri teklifler.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – O başka bir mesele.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Bunlar hakikaten sizlerin hakkı. Dolayısıyla, polislere ne verilirse hakkınız. Buna ben aynen katılıyorum yürekten, destekliyorum hatta hep birlikte getirsek daha da iyi olur diye düşünüyorum.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Sağ olun efendim.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Konu olarak geçmişken bunu ifade ediyorum ama bizim buradaki Komisyonumuzla ilgisi yok bunun tabii ki.

Bir soru sormak istiyorum.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Buyurun efendim.

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Uyuşturucudan yakalanan özellikle üst düzeydeki kişilerin baronlar ve diğer kişilerin bunların mal varlığına el konulsa faydalı olur mu olmaz mı diye sizin sadece Başkan olarak düşüncenizi istiyorum.

Teşekkür ederim.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Efendim, benim şahsi düşüncem -ki bunu aktardık ilgili makamlarımıza- elbette faydalı olur.

Şöyle bir örnek vereyim size efendim: Sene 2001’de Ankara Emniyet Müdürlüğü Narkotik Büroda emniyet amiriydim ve büro amir yardımcısıydım. Başladığımda Örfi Çetinkaya operasyonu yapılmıştı. 2017’nin 1 Martında Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanı oldum, birinci sınıf emniyet müdürüyüm, Örfi Çetinkaya firar. Şimdi, aksine ispat... Mal varlığını sorgulama anlamında değil yani uyuşturucu suçlarına dönük aksine ispat hükümleri getirilmesi gerektiğini düşünüyoruz efendim. Birkaç ülkede de var bu uygulama. Şu manada da düşünüyoruz: Mal varlığına el koyuyorsunuz. Ne var? Bir telefonu var, telefonu ispat ettiği süreçte açıyorsunuz. Yani bunun nereden kaynaklandığını ispat ederse bunu açıyorsunuz. Diğer birçok Avrupa ülkesinde, Amerika’da da bu yöntem uygulanıyor ve bunun oldukça faydalı olacağını düşünüyoruz.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Biraz açar mısınız bunu?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Aksine ispat hükümlerini mi Sayın Vekilim?

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Evet, uygulamada...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Sadece şöyle bir tedirginlik var: Yani netice itibarıyla bizim ekonomik sistemimiz belli. Yani insanlar tedirgin olmasın, ticaret bundan etkilenmesin diye bir usul gidiyor. Şimdi, bu kapsamda, sadece uyuşturucu suçlarıyla ilgili işlem yapılmış -hatta belki de bunu

mahkeme kararına da bağlayabiliriz- el konulur, dondurulur mal varlığı, mahkeme kararı neticesinde bunun uyuşturucu kaçakçısı olduğu tescillenirse, uyuşturucu ticareti yaptığı tescillenirse sormaya başlanır “Kardeşim senin elinde bir ev var, bu evi nasıl aldın?” diye. Bunu izah etsin. Bu evi hangi kaynaktan aldığını izah ederse ev onun olur, izah edemezse uyuşturucu parasıdır, ticaret parasıdır ve böyle bir ekonomik suça... Yani “ekonomik suç” diyorum, yanlış anlaşılmasın, hafifletmiyorum asla ama tamamıyla, bütün göstergeleri ekonomik bir suç, böyle bir ekonomik suçta siz mali bazı tedbirler geliştirmezseniz özellikle büyük organizasyonların ortaya çıkartılması, büyük organizasyonların bitirilmesi... Az önce de verdim yani aradan on beş on altı yıl geçti, Örfi Çetinkaya hâlâ aranıyor, hâlâ uyuşturucu kaçakçısı, hâlâ da yapıyor bu işi.

Bir de şu var, baştaki sayın vekilimizin söylediklerine ek olarak: Yani az önce söylediniz, şimdi aklıma geliyor efendim, konudan konuya giriyorum, heyecanımı bağışlayın. Bunda zengin-fakir, şişman-zayıf, köylü-şehirli hiçbir ayırım yok. Toplumun her kesimi, benim çocuklarım da dâhil olmak üzere -Allah korusun- hepimiz hedefiz efendim, tamamı hedef. İmanlı-imansız, solcu-sağcı yani aklınıza ne geliyorsa bütün karşıt kutuplar da bir arada olmak üzere bu suçun hedefidir efendim. Tüm toplumsal yapılarımız bu suçun hedefi. Zengin-fakir ayırımı asla yok. İşte, az önce arz ettim, 80 kiloluk hammadde yakalamamız var, 40 tona dönebiliyor bu. Uyuşturucu kaçakçısı yine çok yüksek miktarda kâr elde edebiliyor bundan. Sonra, “Piyasadan 3 liraya 5 liraya simit parasına uyuşturucu satılıyor.” deniliyor. Doğal olarak oluyor bu yani. Sentetik uyuşturucular konusunda böyle bir sıkıntı var, sıkıntı dünyanın da sıkıntısı.

Biraz konulardan uzaklaştım galiba Sayın Vekilim ama...

BAŞKAN – Bitirin, bitirin, buyurun lütfen.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Söyleyeceklerim bundan ibaret ama sayın vekilimizin dediği gibi, ben de şahsi olarak, bu işin içerisinde hâlâ çalışıyor ve daha önce geçmişte de çalışmış olarak kesinlikle aksine ispat hükümlerinin uyuşturucu suçu bazında ticaretle uğraşmış kişilere bu hükmün getirilmesini düşünüyoruz efendim, değerlendiriyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

İlhan Bey, buyurun, siz soru da soracaktınız.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Biraz belki farklı şeyler olacak ama şimdi bu TADOC diye bir uluslararası...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Eğitim birimi var, şöyle...

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Bu TADOC hâlâ aktif mi?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Şöyle arz edeyim size...

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Ve özellikle ilişki içerisinde bulunduğu diğer yapılar nelerdir?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Şimdi, Sayın Vekilim, TADOC 2000’li yılların başında kurulmuş, 2015’e kadar, Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı KOM Daire Başkanlığından ayrılanı kadar orada devam etmiş. Şu anda da hâlâ KOM Daire Başkanlığı bünyesinde devam ediyor faaliyete efendim. Narkotik Suçlar orada şube müdürlüğüken o yapıya hizmet amacıyla kurulmuş bir eğitim birimiydi TADOC, uluslararası karşılığı da vardı bunun, şimdi Narkotik Suçlar daire başkanlığı

seviyesine çekilince bir eğitim birimi de planlanmamış. Bu konuda bir çalışmamız var. Biz, az önce arz ettiğim Köpek Eğitim Şube Müdürlüğümüzü (KEM) narkotik suçlar eğitim akademisi yapmayı düşünüyoruz ve bunun uluslararası karşılığı da olacak. Yani TADOC'un "D"si "Drugs"tur, o "D"yi kendimize alacağız narkotik suçlar manasında. Şu anda da TADOC eğitim faaliyetlerine devam ediyor. Bizim de birçok eğitim faaliyetlerimizi birlikte yürüttüğümüz bir birimiz.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Daha çok şey için sordum, özellikle Amerika Birleşik Devletleri'ndeki DEA'yla bağı nedir veya iş birliği nedir?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Bunun TADOC'la ilgisi yok Sayın Vekilim. DEA uyuşturucu ofisi Amerika'nın, onların ayrı bir akademisi...

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Yani bir iş birliği, istihbarat değişimi falan gibi...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Bu, TADOC'la ilgili değil efendim, TADOC tamamıyla eğitim üzerine kurulmuş bir yapı ve o yönde de devam ediyor. Bu irtibatımız bizim irtibat görevlileriyle hâlâ devam etmekte, görüşüyoruz vatandaşlarla.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Tamam.

Bir diğer sorum: Fetullahçı yapılanma ne kadar nüfuz etmiş bu uyuşturucuyla mücadele işine. Yani bunun hasarı nedir?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Efendim, ben soruşturma olmadan afaki bilgiler vermek istemem ama şöyle diyeyim: Diyarbakır ilindeki 2013 yılı esrar yakalaması 200 tona yakın, sadece Emniyetin. Şu anda, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığında bunun 100 tonundan fazlası sorgulanır durumda, diğeri de ne âlemde bilmiyoruz.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Nasıl yani "sorgulanır" derken...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Soruşturma yürütülüyor efendim.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Yok olmuş.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Böyle bir yakalama sanal yakalama mı?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Yakalama var efendim.

MURAT EMİR (Ankara) – Esrar yok!

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Esrar da var efendim.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Nasıl yani anlamadım.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Yani kendi ektiriyor, biçtiriyor, muhbirini buluyor, yakalatıyor; şeyi bu.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Parasını alıyor.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Ve ikramiye üzerinden, muhbir ikramiyesi üzerinden, el koyan ikramiyesi üzerinden de örgüte para aktarıyor.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Peki, bu boyutta bu kadar yaygın bir işin başka mekanizmalarla şu anda da yürüyüp yürümediğine dair bundan ders alınıp böyle farklı mekanizmalar oluşturuldu mu? Yani o zaman da Emniyetin hepsi Fetullahçı yapılanma değildi, adliyenin hepsi değildi ama bu kadar yaygın bir şey oluyor. O dönemde biz “Ya, bir durun, burada bu kadar yaygın bir esrar ekimi varsa buna birileri yol veriyor.” dediğimizde “Aman Emniyet kuvvetlerini rencide edersin, aman devlet de öyle iş yapar mı?” deniliyordu ama bildiğimiz bir şey de vardı. Bundan bir ders çıkarılıp bir daha böyle bir tehditle çünkü söz konusu olan uyuşturucu olunca devlet başkanlarının bile özellikle Güney Amerika örneğinde işin içerisine girebildiği devasa bir ekonomiden bahsediyoruz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Evet Sayın Vekilim, doğru.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Bundan ders çıkarıldı mı? Yani böyle bir...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Kesinlikle çıkardık efendim. Hâlâ devam ediyor projelerimiz ki özellikle muhbirlerin takibi konusunda, muhbirlerin kişilikleriyle ilgili, muhbirlerin kendileriyle ilgili, muhbirlerin verdiği bilgilerle ilgili takibi konusunda son derece sistemli bir yapıya kavuşmak üzereyiz ve bütün bu art niyetli -ola ki- davranışlara rastlınırsa bunları gidereceğimizi düşünüyoruz efendim. Aklımızda ve devam ediyoruz efendim.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Biraz genele ilişkin sorularım oluyor size de...

Bu terörün finansmanında kullanıldığına dair bir ön kabul var. Ee, buna dair istatistik bir şey var mı? Yani örneğin, terör örgütlerinin buradan finansman aldıklarına dair bir rakam, işte mesela torbacıların ya da işte ara elemanların ne kadarı onlara mensup?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Şimdi, şehir içerisinde bu konuda net bir istatistiklendirme yapamam efendim bu algı için ama...

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Bu şey nereden çıkıyor? Yani hepimiz de...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Jandarma birimiz narkoterörle ilgili rakamları verecektir, değil mi Sayın Başkanım? Sanırım bu algı şöyle oluşuyor efendim: Yakalanan örgüt mensuplarının ifadelerinden, itirafçıların ifadelerinden, soruşturma evraklarından, istihbarat elemanlarının verdiği bilgilerden bu net. Avrupa’da yapılan yakalamalardan ki mesela şu anda Belçika’da bir sokak operasyonu var, geçtiğimiz yılın son ayında, Aralık ayında yaptılar ve basına yansıdı ve biz evrakları almanın girişimlerini yaptık, onun peşindeyiz, adli istinabe yoluyla evrakları istiyoruz. Belçika’daki bütün sokak organizasyonunu PKK’nın yürüttüğüne dair basına bir haber yansıdı. Aynı şekilde, Almanya’da ifade veren var. Almanya’da yakalanmış da itirafçı olmuş, ifade veren bir kişi var; onunla ilgili evrakları da aldırıyoruz. Bütün bunlar bizi PKK’ya, özellikle başta PKK’ya yönlendiriyor.

Fetullahçı yapıyla ilgili de bahsettiğim Diyarbakır soruşturmaları, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığında yürütülen soruşturmalar. Haricen Fetullahçı yapıyla bire bir dirsek temasında olan bir şirketin -2016 yılı yanılmıyorsa- 2016 yılı sonu Dubai’de yakalattığımız, bizim Dubai polisine yakalattığımız bir 250 küsur kiloluk kokain yakalanması var. Bunun örgüt adına mı yapıldığı yapılmadığı soruşturma sonucunda, mahkeme, kovuşturma sonucunda belli olacak efendim. Fetullahçı yapıyla ilgili ama yani şu anda bir ışık, emare var; deliller toplanmış durumda.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Oradan da bir şey var, anladım.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Kovuşturma sonucunda ortaya konulacaktır efendim.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Yine çok şey; birisi, bu ispat yükümlülüğünün tersine çevrilmesi...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Burada tabii, biz...

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Türkiye’de şöyle bir sorun var: Çok sık servet affı çıkıyor. Ben şeyi anlayamadım, siz sadece bu suçla suçlananlara yönelik mi yoksa genel olarak kaynağı yasaya açık... Yani 3628’deki gibi...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Değil, mal varlığı...

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Sadece şeyle ilgili...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Sadece uyuşturucu suçlarına ilişkin düşünüyoruz bunu.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Uyuşturucu sanıklarına ilişkin.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Uyuşturucu sanıkları, ticaret sanıklarına.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Ama yasa ona izin veriyor aslında.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Yok efendim.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Yani demek orada soruşturmada eksik var. Biz soruşturmalarımızda yapıyorduk yani.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Sayın Başsavcım, şu konuyu...

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Yani tüm mal varlığına el konuluyordu, kendisi eğer mesela, işte bu miras yoluyla geldiği zaman falan iadesine şey veriliyordu. Orada sanki uygulamada...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Bu uygulamayı şu anda göremiyoruz ama kara paranın aklanması konusunda soruşturmalar yürütülüyor yani kastettiğimiz bu değil efendim.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Onu biraz...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Kastettiğimiz bu değil.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Yani bir açık varsa belki yasal bir düzenleme önerilebilir.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Evet, kastettiğimiz o değil efendim. Yani, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerinin aklanmasını kastetmiyoruz. Ya, şimdi bunu ortaya koymak o kadar zor ki kolluk soruşturmasıyla, cumhuriyet başsavcılığı soruşturmasıyla, mahkeme kovuşturmasıyla çok zor bunu ispat etmek, suçtan kaynaklandığını ispat edebilmeniz. Adamın aslında söylemesi, yani sanığın bunu deklare etmesi gerekiyor yani “Ben bunu buradan...”

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Yani mahkûm olması hâlinde mi diyorsunuz yoksa soruşturma aşamasında... Çünkü başka semptomları olur onun da.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Evrensel hukuk kuralları kapsamında... Tabii, biz kolluk olduğumuz için hatta soruşturma aşamasında bile olmasını isteriz ama bir hukukçu gözüyle baktığınızda, bunun mutlaka evrensel hukuk normları çerçevesinde mahkeme sonuçlandığında ama o zamana kadar da kovuşturma yürüyene kadar da bunun tedbir konulup muhafaza altına alınması...

BAŞKAN – İlhan Bey, bunu Adalet Bakanlığıyla da görüşmemiz lazım sunumdan sonra.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Bir de adli tıp bu konuda ya da işte laboratuvarlar, jandarma ve polis laboratuvarları bu konuda yeterince hızlı hâle geldi mi çünkü çok sıkıntılıydı.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Yeterli, hızlı ve etkili efendim yani sistemsal olarak da hatta Sağlık Bakanlığında daha iyi diyebilirim. Özellikle İstanbul Adli Tıp bu konuda Türkiye’de bir numara. Hemen hemen Avrupa’da üretilen tüm uyuşturuculara ait, özellikle sentetik uyuşturuculara ait kütüphaneleri güncel ve güncellemeye de devam ediyorlar; bizim bildiğimiz o.

Bizim kriminal laboratuvarlarda da hem gerek jandarma olsun gerek polis olsun aynı sistemler mevcut efendim.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Son soru; biraz belki tartıştığımız konular arasında birçok insan ikincil gibi görebilir ama bu köpekler, uyuşturucu dedektör köpekler, bunların yaşam süreleri yani o onlara ekstra bir şey yaratıyor mu?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Yok efendim, yani şöyle arz edeyim:

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Emekli ediliyor değil mi?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Emekli ediyoruz, evet efendim. Bunlar zaten belirli bir yaşa kadar yani 8-9 yaşından sonra çalışmıyorlar, istesenez de çalışmıyor köpekler. O yaşlardan sonra biz çekiyoruz istirahate dairemize ve burada muhafaza ediyoruz onları.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Hayvan hakları yönünden...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Buna, katılıyorum kaygınıza. Bu köpekler zaten oyun oynuyor, bunu yirmi dört saat çalıştıramazsınız efendim, yarım saat sonra sıkılıyor köpek yani istesenez de gitmiyor. Köpek oyun oynuyor aslında, uyuşturucu aradığını bilmiyor zaten, kendisi oyun oynuyor. Belki aklınızdadır onu da gidermek için söyleyeyim “Bu köpekler uyuşturucuya mı alıştırılıyor?” diye bir düşünce var kamuoyunda ve belki sizlerin de kafasında böyle bir soru işareti vardır. Bu köpekleri hiçbir zaman uyuşturucu bağımlısı yapmıyoruz, uyuşturucu vermiyoruz. Koku duygularını harekete geçirecek oyuncaklarla bunu aratıyoruz yani aslında oyunağını arıyor. Görüntülerden keşke alıp getirseydim, ilk aramaya başlamadan bir top gösterir idareci ve arabaya atıyormuş gibi yapar, çeker. Köpek o topu arar aslında, uyuşturucuyu aramaz ve topu bulduğunda da uyuşturucu köpeği ise tırmalayarak, patlayıcı köpeği ise oturarak çünkü tırmalaması patlayıcı maddeyi tetikleme ihtimali doğurduğu için öyle eğitilir, oturarak tepki verir ve ona göre de hareket edersiniz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Sağ olun efendim.

BAŞKAN – Murat Bey...

MURAT EMİR (Ankara) – Ben öncelikle sizlere başarılar diliyorum, ciddi önemli bir görev yapıyorsunuz ve zor bir görev elbette. Olanaklarımız ne kadar genişletilirse bu anlamda da Türkiye için yararlı olacağı ortada.

Bir sorum var, özellikle bu Narkotimler çalışırken yani eğitimle ilgili sunumunuzda bölümler vardı ama okul önlerine dönük özel bir çalışma var mı? Çünkü bize en çok şikâyet “Okul önlerinde rahat satılıyor.” şeklinde geliyor.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Şimdi, şöyle arz edeyim Sayın Vekilim: Biz okul önlerinde gerekli tedbiri alıyoruz. Belki de algıda biraz sorunumuz var. Mesela şöyle bir iki istatistik vereyim efendim size: 1 Eylül 2016-30 Haziran 2017 arası yani 2016-2017 eğitim öğretim döneminde 15-19 yaş arası öğrencilerin karıştığı uyuşturucu olayları 1.603. 108 bin olaydan bahsettim efendim. Yani toplamda 108 bin olayımız var, 1.603 olayımız var, 1.902 de şüphelimiz var. 1 Eylül 2017 yani bu ilk dört aylık, birinci sömestirde gerçekleşen olay sayımız 900, tahmini yine aynı gidiyor efendim, 1.028 de şüphelimiz var. Yine tahminen birbirine yaklaşıyor efendim.

Okul çevresi istatistikleri vereyim efendim: 1 Eylül 2016 yani 2016-2017 eğitim öğretim döneminde okul çevrelerinde bizim -ki bu da 200 metre kuralı getirildi Türk Ceza Yasası’yla; okul, hastane gibi yerlerin 200 metre yakınlarında suçu nitelikli hâle getiriyor- 876 olayımız var 100 bin olayın içerisinde; 1.365 de şüphelimiz var efendim. Bu yıl birinci sömestirde 462 olay yapmışız, 676 şüphelimiz var, hemen hemen aynı oranda gidiyor, çok düşük oranlarda ama velilerin, tabii ki kamuoyunun endişesi yüksek, algısı yüksek bu konuda. “Okullara kadar düştü, ilkokullara kadar düştü...” Aman efendim yani kesinlikle yok böyle bir şey hele ki ilkokullarda filan asla yok. Sosyal medyada abartılı dezenformasyonlar var, yanlış bilgilendirmeler var, “yeni çıkan uyuşturucu” diye lanse ediliyor, “İlkokullara düştü.” deniyor, böyle bir şey yok, asla yok. “Yeni çıkan” dediği 1960 yılından beri üretilmiş, devam eden uyuşturucu türü. Böyle bir şey yok. Okul çevrelerinde özellikle Narkotimlerimizin diğer birimlerle, asayiş şubeye ait diğer birimlerle de sık ve sürekli uygulamaları mevcut. Riskli okullar belirlenmiş Türkiye’de, bine yakın okul belirlenmiş. Özellikle o okulların çevresinde başta asayiş ekipleri olmak üzere bizim Narkotimlerin de katkılarıyla sık ve sürekli uygulamalar yapılmakta efendim. Deyim yerindeyse kuş dahi uçurtulmuyor okul çevrelerinde ki fiziki ve kameralı tedbirler de alınmaya başlandı. Yine Asayiş Daire Başkanlığımız ile Millî Eğitim Bakanlığı ortaklığında bir proje yürütülüyor. Tüm okulların çevrelerine kameralar, istinat duvarlarının yükseltilmesi, aynı şekilde bir de özel güvenlik görevlilerinden faydalanmasıyla ilgili çalışmaların bitmiş olması lazım bildiğim kadarıyla, tamamlanmak üzere ve okul çevrelerine inanılmaz duyarlıyız. Aynı konuda üniversiteler de bizim için önemli. Üniversitelerimizde de aynı faaliyeti yürütüyoruz Sayın Vekilim.

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim.

Ben bir konuyu da yeri gelmişken söylemiş olayım: Şimdi, biliyorsunuz, iki yıl önce, kaynağı belirsiz paraların ülkemize kazandırılması kanunu çıktı. Biz, o zaman şiddetle buna karşı çıkmıştık ve bunların çoğunun kara para hatta büyük miktarda da aslında uyuşturucu parası olacağını söylemiştik ancak bu kanun çıktı ve biz bu kanunla Türkiye’ye henüz kaç lira geldiğini bilmiyoruz, Meclisimiz de bilmiyor. Biz soru önergeleri de verdik defalarca. Ben Sayın Bakanın yüzüne de sordum. Bu biliniyor elbette ama söylenmiyor. Bu paralar kimin paraları? Yani bu konuda gerekli duyarlılığı göstermemiş ve kaynağı belirsiz parayı Türkiye’ye getirmek için özel kanun çıkarmış bir iktidarın böylesine uyuşturucu parasının üstüne gidebileceğine ben inanmıyorum. Bu Komisyonun aslında “Öneriler” bölümünde, tam da Sayın Müdürümüzün dediği gibi, en azından sanıkların parasına tedbir konması

ve gerektiğinde el konmasının yapılması gerekir. Dendi ki: “Kendisinin adına değildir.” Ama onun da yolları var. Mesela işte, Fetulahçı terör örgütüne üye olma şüphesiyle soruşturma açıldığında çoğu defa kendisinin ve yakınlarının malına tedbir konuyor. Dolayısıyla burada kararlı olunursa bu olabilir, biz bunu önerebiliriz.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Nereden buldun yasası...

BAŞKAN – Bu farklı tabii.

MURAT EMİR (Ankara) – Tabii yani biz bunu önerebiliriz, önermeliyiz ama bu duyarlılığımızın Komisyonun sonuna kadar da devam etmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Tabii ki İçişleri Bakanlığının sunumundan da gördük. Çok başarılı mücadele ediliyor ve Sayın Daire Başkanımızın bu önerisi de çok yerinde. O çıkarılan yasa başka amaçlarla çıkarıldı, uygulaması farklı, konumuzun dışında ama ben Daire Başkanımızın bu önerisinin -diğer vekil arkadaşlarımız da aynı şekilde katıldılar- araştırma komisyonu raporunda mutlaka yer alacağını şimdiden... Arkadaşlar, Başkanımız da olduğunda konuşacağız, takipçisi de olurum.

MURAT EMİR (Ankara) – Başkanım, sizin kendinizi bağladığınızı ummak istiyorum bu konuda.

BAŞKAN – Yok, yok, arkadaşlar hemen hemen hepimiz aynı düşüncedeyiz o konuda. Öbür yasanın amacı farklı tabii, bu yasa farklı. İnşallah, biz önereceğiz.

Evet, Hilmi Bey, buyurun.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Sayın Başkanım, teşekkürler ediyorum. Sunumunuz güzeldi. Sizleri yakından bildiğimizi sanıyoruz, cansiparane çalışıyorsunuz. Allah gücünüzü âsân eylesin ve güç versin, ciddi bir işle uğraşıyorsunuz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Allah razı olsun, sağ olun.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Ama bir kurum disiplini içerisinde de konuştuğunuzun farkındayım, az çok biliyorum. Ama ödül konusuna gelince, evet, siz o kurum, hiyerarşik yapı içerisinde bir şey demek istemiyorsunuz. “Para için yapılmaz, oradaki kazanımımızın başka olduğunu biz biliyoruz.” diyorsunuz.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Samimiydim efendim duygularımda...

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Ben sizleri de yakından bilen bir insanım, biliyorum ama şunu da söylemek lazım sizin yerinize, biz sizin sözcünüzüz: Telefon kaçakçılığında çalışan arkadaşımızla, telefon kaçakçılığını ortaya çıkaran arkadaşımız ile Narkotimlerde çalışan arkadaşımızın -öbürünü küçümsemiyorum ama- toplumun temeline dinamit konulan bir şeyi ortadan kaldırmanın başarısını da kimse inkâr edemez. Bunun dile getirilmesi lazım, bunun sizler tarafından da üstlerinize bildirilmesi bizim de bunu dikkate almamız lazım.

Diğer bir konu, aksine ispat konusunda dünyada örnekleri incelediniz mi? Neresi var?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Var efendim yani biraz kıta...

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Yani bu Al Capone’un Amerika’da çökertilmesi gibi bir şeydir, doğrudur, olması gereken bir şeydir.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Amerika, İngiltere sık kullanıyor efendim, Almanya da. Yani hukuk sistemimiz çok uymadığı için ısrar edemiyorum Amerika ve İngiltere’yi ama Almanya’da olduğunu biliyoruz, Danimarka’da da benzeri bir uygulama var. Tabii, tam anlamıyla bizim söylediğimiz şekilde değil, ona herhâlde kanun düzenleyiciler...

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Yani karşınızdakiler bize hukuk sistemi içerisinde saldırmıyorlar, geleceğimize, gençliğimize, çocuklarımıza, her şeyimize. Dolayısıyla aksine ispat, olması gereken bir şeydir, kendisi ispat etsin ama burada şöyle bir zorluğumuz var, az çok hepimiz bir şekilde biliyoruz: Hiçbirinin üzerine mal yok. Yani Örfi Çetinkaya’da da bulamazsınız, Cantürk’te de bulamazdınız, bir başkasında da bulamazsınız. Burada daha başka bir şey bulmak zorundayız. Hepsini bir yakınındadır, bir başkasındadır.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Şimdi, bu tip organizasyonlar... Aslında tüm narkotik ticaretini yapan, bu suça karışan kişilerin tamamının bir organizasyonu var, her birinin. Ya, bir organizasyon olmadan zaten bu işi yapamazsınız.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Mümkün değil.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Paketleyicisi olacak, getiricisi olacak, nakliyecisi olacak, müşteri bulacak, aracısı olacak, parayı getirecek şeyleri olacak, aradaki bağlantıları kurmalı, yasal iş yerleri üzerinden aklamaları gerekiyor. Bunların tamamı aslında birer organizasyon ama kamuoyunda çok sıkça ismi deklare edildiği için bu tip Örfi Çetinkaya gibi bazı tipler, bu işleri süreklilik hâline getirmiş aileler mevcut efendim. Bunların -nasıl yapılabilir- aslında mal varlıkları da var, mevcut, bizim bildiğimiz kendi adlarına da var.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Yani burada kuvvetli şüphe bana göre işin çözümüdür.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Genelde bir hani iş yerlerine mesul müdür atanır ya efendim, onun gibi bir sistem uygulanıyorlar.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Evet, kuvvetli şüphe, diğer konularda baktığımız gibi. Ama işinizin zorluğu meydana, onu da biliyoruz. Başımıza kırk yıldan beri örülmeye çalışılan bu FETÖ belasının bir matruşka gibi olduğunu, daha içten içe etkilerinin birçok alanda da görüleceğini hep söylüyoruz, onlardan bir tanesi de bu. Yıllarca kendi yandaşlarına daha fazla ödül... Hiçbirinize o görevler verilmedi o dönemlerde. Biliyorsunuz, çok yüksek ikramiyeler aldılar. Onların özellikle nasıl yapıldığını, hepsini az çok biliyorsunuz, biliyoruz. Dolayısıyla daha artçı sarsıntıları devam ediyor. Dolayısıyla işiniz bir kat daha zor, Allah yardımcınız olsun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Allah razı olsun, sağ olun Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi de İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı sunumunu dinleyeceğiz. Jandarma Albay Veysel Yanık...

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Pardon Başkanım, İbrahim Bey’e son bir soru, çok kısa cevabı olabilirse...

BAŞKAN – Buyurun.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Çok özür diliyorum düzeninizi de bozдум ama.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Estağfurullah. Buyurun Sayın Vekilim.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Gene efsane olarak anlatılan bir şey vardı. Uyuşturucuların Türkiye’yi hedef ülke olarak, böyle sistemli olarak başka bir ülkeden Türkiye’den uyuşturucunun yaygınlaşması için açık ya da örtülü bir şeyler yapıldığına dair bir izleniminiz var mı?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Şöyle efendim: Şimdi, biz eroin imalatçısı değiliz, biz sentetik uyuşturucu imalatçısı bir ülke de değiliz. Fakat böyle şöyle bir bakıyorsunuz, sunumda da belirttim, bu yıl 2017’de sadece Van narkotik 5 tonun üzerinde eroin yakaladı, Van ili. Şimdi, kendi hesaplamaları var. Bizim yakaladığımız Balkan rotasından giden eroinin yaklaşık yüzde 20’sidir. Yüzde 20’sini aldık biz, alabiliyoruz, kalan yüzde 80’i orada efendim, Avrupa’da. Avrupa Birliğinin tüm ülkelerinin yakalamasından sadece Van’ın yakaladığı eroin miktarı fazla. Şunu söylemeye çalışıyorum: Polisiye olarak, kolluk olarak bir gayret sarf etmiyorlar, net olarak söyleyebilirim bunu. Sentetik uyuşturucuda da çok ciddi üretim laboratuvarları var, hepsi illegal bunların zaten. Başta Hollanda olmak üzere, Hollanda’da, Almanya’da -bizim tespitlerimiz de mevcut- üretim laboratuvarları var ve bu laboratuvarlarda üretilen özellikle Ecstasy diye tabir edilen hap Türkiye’ye ciddi şekilde akmakta yani ciddi şekilde aktarılmakta.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Yani bu uyuşturucu dinamiği dışında, siyasi gerekçeyle; kastım oydu belki yanlış ifade ettim.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – O konuda bir şey söyleme şansım yok Sayın Vekilim. Yani onu ispat edebilmem lazım, ispatlı konuşmak lazım bu konuda. Ama şimdi, o ülkelerin irtibat görevlileriyle polisiye iş birliği dâhilinde biz operasyonlar yapıyoruz. 1 tonluk gemi yakalanmasında -olayın istihbaratı değil dikkatinizi çekeyim efendim, tamamıyla bizim operasyonumuz, gemi de bizim tespitimiz- gemi kendi sistemlerini kapattığı için, geminin yerinin bulunması konusunda İngiltere’den destek aldık. Yani bu iş birliğimiz de devam ediyor. Ama bu, çok iddialı bir söylem olur kasıtlı olarak.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Burada bir şey ilave edeceğim bu söylediğinize.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Buyurun efendim.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Kaçakçılıkta az çok bilinen bir yöntem vardır; 1 kamyon mal yakalattırılır 9 kamyon mal geçirilir.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – O şehir efsanesi efendim.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Yani böyle bir şey söylenir. Batı’nın bize yaptığı bu olmasın.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Yok efendim. Ben üstüne basa basa tekrar belirteyim. Olayın istihbaratı, projenin yürütülmesi tamamıyla bizim, geminin yeri, gemi kendi IMO’sunu kapattığı için -onların takip cihazları var, her gemide var bu efendim- gemi bunu, arızalı diye bildirim yaptı, kapattı, geminin nerede olduğunu bilmiyorsunuz, nasıl operasyon yapacaksınız? Mecburen destek

aldık onlardan “Şu gemiyi bulur musunuz?” buldular, söylediler. Deniz Kuvvetleri ile Sahil Güvenlik Komutanlığı hücum botlarıyla da vurduk, aldık. Sadece geminin yerini aldık yoksa olayın bütün istihbaratı Afganistan’dan başlayarak tamamıyla dairemize ait.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Jandarma Genel Komutanlığı Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanı Albay Veysel Yanık

Buyurun.

4.- Jandarma Genel Komutanlığı Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanı Albay Veysel Yanık’ın, Emniyet Genel Müdürlüğü ile Jandarma Genel Komutanlığının teşkilat yapısı ve istihbarat konusunda aralarındaki farklar hakkında sunumu

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK – Sayın Başkanım, Komisyonunuza Jandarma Genel Komutanlığının saygı ve selamlarını iletiyorum. Sayın Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Daire Başkanının da arz ettiği gibi başarılı çalışmaları var. Başarılı çalışmalarından dolayı kendilerini tebrik ediyoruz. Zaman zaman da beraber, birlikte operasyonlar gerçekleştiriyoruz alanda. Emniyet ile aramızdaki birtakım farktan bahsedeyim, daha sonra sunum yapmak üzere şube müdürlüme sözü bırakacağım.

Emniyet Genel Müdürlüğünde Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı seviyesinde 2015 yılından itibaren. Jandarma Genel Komutanlığında ise Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığının bünyesinde 2015 öncesi Emniyette olduğu gibi. Emniyette siber suçlar, narkotik ve kaçakçılık ayrılmış durumda, bizde de hepsi beraber olmakla birlikte yeni, Sayın Bakanımızın onayıyla siber suçları ayırmak için 2019’dan itibaren inşallah personel teminiyle birlikte ayıracağız. Narkotik hâlen Kaçakçılık Daire Başkanlığımızın bünyesi altında. Onunla ilgili de değerlendirmelerimizi yapıyoruz. Personelin artmasıyla birlikte uyuşturucu suçlarıyla mücadelede daha etkin mücadele etmek maksadıyla onun da daireye dönüştürülmesi konusunu inşallah değerlendireceğiz.

Bir de şöyle bir farklı durumumuz var Emniyet Genel Müdürlüğümüzden: Uyuşturucuyla mücadelede malum istihbarat önemli bir yer tutuyor. Fakat bizdeki istihbarat konusunda şöyle bir sıkıntımız var Jandarma Genel Komutanlığı olarak: Biz kanun gereği sadece Jandarma sorumluluk bölgesinde yetkiliyiz bu hususta. Ayıryeten Emniyet Genel Müdürlüğümüzün yine sahip olmuş olduğu sanal devriye ve IP tespiti konusunda da Jandarmada yetki sıkıntısı var. Bunlarla birlikte, ülke çapında yetkilenme durumunda bunlarla daha aktif mücadele edeceğimizi değerlendiriyorum.

Emniyet Genel Müdürlüğümüz Sayın Narkotik Daire Başkanım uyuşturucuyla mücadele konusunda ayrıntılı bilgi verdi. Biz de kendi bölgemiz itibarıyla durumu ortaya koyacak şekilde sunumumuzu yapacağız. Müsaadenizle sunumu yapmak üzere Erdoğan Yarbaya sözü bırakıyorum efendim.

5.- Jandarma Genel Komutanlığı KOM Daire Başkanlığı Uyuşturucuyla Mücadele Şube Müdürü Yarbay Erdoğan Söyleyen’in, teşkilat yapısı, uyuşturucuyla mücadele kapsamında icra ettikleri faaliyetler ve bu alanda mücadelede etkinliğin artırılması için alınması gereken tedbirler hakkında sunumu

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KOM DAİRE BAŞKANLIĞI UYUŞTURUCUYLA MÜCADELE ŞUBE MÜDÜRÜ YARBAY ERDOĞAN SÖYLEYEN – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Jandarma Genel Komutanlığının uyuşturucuyla mücadele faaliyetleri konulu

takdimimi yansıda görülen başlıklar altında arz edeceğim. Öncelikle uyuşturucu maddeler hakkında kısa bir bilgilendirme yapmak için hazırlık yapmıştık ancak uygun görürseniz bu ilk sunum olmadığı için bu kısmı hızlı geçmek istiyorum.

Müsaadenizle, Jandarma Genel Komutanlığında uyuşturucuyla mücadele eden birimlerin yapılanmasıyla devam etmek istiyorum. Uyuşturucuyla mücadele birimlerinin detayına inmeden önce Jandarma sorumluluk sahasına bakıldığında Türkiye yüz ölçümünün yüzde 91'i, nüfusunun ise yüzde 21'inin emniyet asayiş hizmetlerinin sağlanması açısından Jandarma Genel Komutanın sorumluluğunda bulunduğunu belirtmek istiyorum. Jandarmada uyuşturucuyla mücadele merkezde KOM Daire Başkanlığı, illerde ise şube müdürlükleri şeklinde yapılanmış bulunmaktadır. Yansıda görüldüğü üzere 1998 yılından itibaren KOM Daire Başkanlığımız kurulmuştur ve faaliyetlerine Uyuşturucuyla Mücadele şube Müdürlüğü bünyesinde faaliyetlerine devam etmektedir.

Uyuşturucuyla Mücadele şube Müdürlüğü ise bünyesinde iki ATAK timi (analiz ve takip timi) yasa dış ekimle mücadele kısmı ve uyuşturucuyla mücadele kısmı olarak iki kısımdan oluşan bir yapıyla mücadele etmektedir. KOM Daire Başkanlığı bünyesinde bulunan 8 şube müdürlüğünden 1'si Uyuşturucuyla Mücadele şube Müdürlüğüdür. İllerde de yapılanlarla ilgili birazdan bilgi arz edeceğim.

Merkezde KOM Daire Başkanlığı illerimizde ise 81 ilimizde şube müdürlüğü, ayrıca nüfus, olay yoğunluğu ve benzeri kriterler dikkate alınarak belirlenen 9 ilçemizde ise tim seviyesinde teşkilatlandırma yapılmış durumdadır. Daire Başkanlığımızda 8, il Jandarma komutanlıklarımızdaki şube müdürlüklerinde ise toplam 106 analiz ve takip timi mevcuttur.

Merkezdeki ve illerdeki personel durumumuza baktığımızda ise, toplamda 2.307 kadro bulunmasına karşılık hâlen 942 personel KOM birimlerinde, KOM Daire Başkanlığı ve diğer bütün KOM birimlerimizde görev yapmaktadır. Burada mevcudun kadroyu karşılama oranı yüzde 40'tır. Subaylarımızda ve sivil memurlarımızda ise KOM ihtisası bulunmamakta, astsubay ve uzman jandarmalarda KOM bir branş olarak bulunmaktadır.

KOM birimlerinin içerisinde bulunan Uyuşturucuyla Mücadele şube Müdürlüğüne baktığımızda ise, önce, KOM Daire Başkanlığında 187 kadromuza karşılık 86 mevcudun kadroyu karşılama oranı yüzde 46; bununsa, uyuşturucuya şube müdürlüğü açısından baktığımızda 21 kadroya karşılık 11 personelle biz bu şube olarak görevimizi yapmaktayız.

İllerdeki yapılanmaya baktığımızda ise uyuşturucuyla mücadele birimleriyle ilgili, KOM Daire Başkanlığında 2 ATAK timi şubemizde, illerdeyse 81 ilimizin tamamında KOM Daire Başkanlığındaki yapılanmaya paralel olarak uyuşturucuyla mücadele kısım amirlikleri kurulmuştur. Ayrıca, 28 ilimizde, yansıda yeşil renkte gözüken illerde kısım amirliklerinin, uyuşturucuyla mücadele kısım amirliklerinin bünyesinde 30 analiz ve takip timi kadrosu açılmıştır.

Biraz önce de bahsi geçmişti, yine uyuşturucuyla mücadele kapsamında uyuşturucu madde arama köpek unsurlarını biz de etkin olarak kullanmaktayız. 184 uyuşturucu madde arama köpek unsuru bulunmakta. Fiiliyatta da mevcut olarak 132 uyuşturucu madde köpek unsurumuz hâlen görev yapmaktadır.

2017 yılından itibaren KOM Daire Başkanlığı, ka ak lık ve organize suçlarla mücadelede hukuki zemini sağlamlaştırmak, Ka ak lık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ve il birimlerinin görev, sorumluluk, çalışma esaslarını ve yapısını belirlemek maksadıyla Ka ak lık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı Merkez ve İl Teşkilatı Kuruluş, Görev ve  alışma Yönetmeliği İçişleri Bakanlığı tarafından 13 Mart 2017 tarihinde onaylanmış ve yayımlanmıştır.

Benzer bir şekilde, kaçakçılık ve organize suçlarla mücadelede daha etkin hâle gelmek ve yeni yönetmelikle verilen görevleri tam olarak yerine getirebilmek maksadıyla KOM Daire Başkanlığı 3 Şubat 2017 tarihinde alınan bakan onayıyla yeniden yapılandırılmış, şubeler güçlendirilmiş, destek şube ve analiz takip timleri kuruluşa dâhil edilerek daha operasyonel bir yapıya dönüştürülmüştür. Bu kapsamda 8 analiz ve takip timi, 3 siber suçlarla mücadele timi olmak üzere toplam 11 tim teşkil edilmiştir. Mevcutta kadro mevcudumuzsa -KOM Daire Başkanlığının- 80'den 187'ye çıkarılmıştır.

KOM Daire Başkanlığındaki yapılanmayla uyumlu olarak il jandarma komutanlıklarımızdaki şube müdürlükleri yeniden yapılandırılmış, kadro mevcutları artırılmıştır. Bu kapsamda, bütün illerde, daha önceden 17 ilimizde kısım olarak teşkilatlanma yapılmışken şu anda mevcut durumda bütün illerimizde şube seviyesine birimler yükseltilmiştir, ayrıca mevcutlar artırılmıştır.

Yine biraz önce arz ettiğim 9 ilçeye ilave olarak 30 ilçe Jandarma Komutanlığında KOM timi kurulmasına yönelik bakan onayı alınmıştır. 2018 yılından itibaren plan dâhilinde bu illerde kurulması yönünde çalışmalar devam ettirilecektir timlerimizin.

Şimdi, müsaade ederseniz, uyuşturucuyla mücadele kapsamında icra ettiğimiz faaliyetlerden bahsetmek istiyorum. Avrupa ülkeleriyle Asya ve Afrika ülkeleri arasında köprü konumunda bulunan Türkiye, başta uyuşturucu ve uyarıcı madde kaçakçılığı olmak üzere her türlü kaçakçılık ve organize suç faaliyetlerine yoğun olarak maruz kalmaktadır, hepimizin bildiği üzere. Uyuşturucu madde kaçakçılığı suçları, terör ve terör suç örgütlerine finans kaynağı olması ve toplumda yol açtığı maddi ve sosyal zararların yanı sıra, insan sağlığını da tehdit etmektedir.

Uyuşturucu madde kaçakçılığıyla mücadelede mücadeleci birimlerin zor şartlara rağmen azimli ve özverili gayretleri sonucunda elde ettiği başarılar memnuniyet verici olup mücadelenin kesintisiz, artan azim ve kararlılıkla tavizsiz sürdürülmesi büyük önem arz etmektedir. Bu yönde çalışmalarımız devam etmektedir.

Müsaade ederseniz, çok kısa, özet şekilde bu uyuşturucu ticareti suçunu işleyen şahısların kullandıkları yöntemlerden kısa kısa bahsetmek istiyorum. Ülkemizde -ki aslında dünyada da böyle- uyuşturucu madde kaçakçılığı organize suç şebekeleri tarafından en son teknolojik imkânlar kullanılarak oldukça planlı ve organize bir şekilde yapılmaktadır. Güvenlik güçlerinin kontrol ve arama ihtimalinin az olduğu zaman, yer ve durumları seçme, güvenlik güçlerini yer, zaman ve güzergâh konusunda yanıltma, kontrollerin olduğu noktaların çevresindeki tali yolları kullanma, çoğunlukla başkaları adına kayıtlı plakası genellikle batının büyük illerine ait pahalı ve lüks otomobil kullanma, sık sık telefon değiştirme ve başkaları adlarına kayıtlı telefonları kullanma, şahısların vücutlarının muhtelif yerlerine uyuşturucu maddeleri gizleme ve kod ismi -bu, özellikle telefon görüşmelerinde vesaire- kullanma gibi yöntemler. Ayrıca, aranması zor, bulunması tecrübe isteyen veya yardımcı arama malzemesi gerektiren yerlere gizleme yaparak, zula tabir ettiğimiz yerlere gizleme yaparak kolluk kuvvetlerini atlatmaya çalışmaktadırlar.

Olay sayılarına bakacak olursak, son beş yılda olay sayıları, biraz önce Emniyet Genel Müdürlüğümüzün sunumunda da görüldüğü üzere, artan bir ivme göstermektedir. Olay sayılarına baktığımızda, 2016'yla 2015'i kıyasladığımızda yüzde 45, 2017'yle 2016'yı kıyasladığımızda ise yüzde 24 olay sayılarında artış olmuştur. Şüpheli sayılarında da keza 2015-2016 arasında yüzde 18, 2016'yla 2017 arasında ise yüzde 41 artış meydana gelmiştir.

Olayların, meydana gelen, sorumluluk bölgemizde meydana gelen olayların madde türlerine göre dağılımına baktığımızda ise, 2016 yılında yüzde 62, 2017 yılında yüzde 60'lık bir oranla kubar esrar olayları önemli yer işgal etmekte ki bu uluslararası ortalamalarda da esrar yüzde 70 ila 80'lik bir yer teşkil ediyor genel olarak uyuşturucu suçlarında. Bunun dışında, sentetik kannabinoid, özellikle eroin ve toz esrar yine önem arz etmekte.

Son beş yılda ele geçirilen maddeler yansıda görülmekte ve özellikle imha edilen kenevir miktarının büyüklüğü, yine ele geçirilen esrar maddesinin miktarlarının büyüklüğü burada dikkat çekmektedir.

Olayların meydana geldiği illere, sorumluluk bölgemizle sınırlı olmak üzere olayların meydana geldiği bölgelere baktığımızda ise; Diyarbakır, Antalya ve İzmir illerinin birincil öncelikli olduğu bizim bölgemiz açısından, Jandarma bölgesi açısından görülmekte. Diyarbakır ili için özellikle ilerleyen yansılarda da görülecek, daha çok esrar üretim ve yasa dışı ekim olayları ağırlık teşkil etmekte, diğer illerde ise kullanıma yönelik ve aynı zamanda yasa dışı ekime yönelik suçlar ağırlık teşkil etmektedir.

2016'yla 2017 yıllarını karşılaştırdığımızda ise, olay sayılarında bir önceki yıla göre yüzde 24, şüpheli sayılarında yüzde 41'lik bir artış olduğu görülmekte. Bu olayların yüzde 47'sinin ise ilk 10 ilde, olay yoğunluğuna göre ilk 10 ilde meydana geldiği görülmektedir.

Müsaadenizle kısa kısa uyuşturucu türlerine burada değinmek istiyoruz. Kubar esrar olaylarına baktığımızda ise, yine biraz önceki genel durumuna orantılı olarak, 2016 yılına göre yüzde 34 artış, şüphelilerde yüzde 38 artış, miktarda yüzde 26'lık bir azalma gözüküyor. Yine, toplam olayların yüzde 53'ü ilk on ilde olay yoğunluğuna göre, yakalamalarınsa yüzde 91'i ilk 10 ilde meydana gelmektedir. Burada Diyarbakır ili yakalama miktarlarında özellikle dikkat çekmekte. Yukarıda ele geçirilen kubar esrar miktarlarındaki azalma da aslında bir başarısızlık değil; bir önceki yılda, 2016 yılında yürütülen operasyonların sonucu olarak bu seneki ekim olaylarının azalmasından kaynaklanmaktadır.

Toz esrar olaylarına baktığımızda ise olay sayılarında bir önceki yıla göre yüzde 90 artış, şüpheli sayılarında yüzde 78 artış meydana gelmiş. Miktarla baktığımızda ise olay miktarında yaklaşık 70 ton, yüzde 157'lik bir artış meydana gelmiştir. Yine, olaylara olay sayısına göre baktığımızda yüzde 75'i ilk 10 ilde, yansıda görülen ilk 10 ilde, miktarınsa yaklaşık yüzde 99,9'u bu ilk 10 ilimizde meydana geldi ve –yansıda da görülüyor- bu toplamın da yüzde 96,4'ü Diyarbakır ilinde meydana gelmiş.

Eroin olaylarına baktığımızda ise olay sayılarında düşüş gözükmeyle birlikte, şüpheli miktarlarında artış; yine yakalanan eroin miktarlarında yaklaşık 6 katlık bir artış meydana gelmiştir. Bu biraz önceki sunumda da bahsi geçti. Aslında 2017 yılında -ki bu yılda da bunun devam edeceği değerlendiriliyor- eroin miktarında Afganistan'dan başlayıp "Balkan rotası" diye tabir ettiğimiz rota üzerinden ülkemize giren eroin miktarındaki artışın bu net göstergesi. Yani olay sayısı ile ilgili çok ciddi bir artış olmamasına rağmen -ki artış var- ama oransal olarak ciddi bir fark var, miktarlarda ciddi bir fark var. Yine, bu sene yayınlanan afyon araştırması verilerine göre 2017 yılında da bu verinin, Afganistan'dan çıkacak eroinin yaklaşık 2 katına çıkacağı değerlendirilmektedir. Burada olay yoğunluğuna baktığımızda olayların yüzde 77'sinin ilk 10 ilimizde, olay yoğunluğuna göre yansısındaki ilk 10 ilde, miktarlara göre ise baktığımızda yine 99,2'sinin bu ilk 10 ilde ve bu 10 ildeyse Van yüzde 55, Hakkâri yüzde 21'le yine sınırda rota üzerinde olan illerimizde yakalamaların yoğunlukla meydana geldiği görülmektedir.

Sentetik kannabinoid olaylarına baktığımızda ise olay sayılarında yüzde 24, şüpheli sayılarında yüzde 55'lik bir artış, miktarda ise yüzde 226'lık bir artış meydana geldiği görülmekte. Burada bu olayların yaklaşık yüzde 66'sı ilk 10 ilde dağılmakla birlikte, illerin oranlarının biraz daha homojen olduğu, belli illerde bu kullanımın yoğunlaştığı özellikle batı illerinde görülmekte. Yakalama miktarlarında ise İstanbul'un ön plana çıktığı görülmektedir.

Captagon olaylarına baktığımızda, olay sayılarında yine yüzde 110'luk bir artış, şüpheli sayılarında yüzde 146'luk bir artış, ele geçen miktarlarda ise yüzde 59'luk bir azalma meydana gelmiştir. Bu yüzde 59'luk azalma önceki yıllarda gelen münferit, çok miktartlı yakalamalardan kaynaklanmaktadır. Olayların yine ilk 10 ile dağılımına baktığımızda, yüzde 89 gibi bir orana denk geldiğini görüyoruz. Yakalama miktarlarında ise yüzde 99,9'u bu ilk 10 ilimizde meydana gelmiş. Burada yine yüzde 78'le ön plana Kilis ilimiz çıkmaktadır. Bu da Suriye'den bu captagonun bizim ülkemize giriş yaptığının çok güzel bir göstergesi. Olayların o şekilde geliştiğini de biliyoruz.

Ecstasy olaylarına baktığımızda ise olay sayılarında yüzde 34, şüpheli sayılarında ise yüzde 48'lik bir artış meydana geldi, yakalama miktarlarındaysa yine yüzde 23'lük bir artış görüldü. Yine dağılıma baktığımızda, bu ilk 10 ilde yüzde 54, yakalama miktarlarına göre baktığımızda da yüzde 93'ü bu ilk 10 ilimizde, yansındaki 10 ilimizde meydana geldiği görülmüştür.

Bu ele geçirilen uyuşturuculardan -bunu çok dillendirmek istemiyoruz ancak basında veya kamuoyunda bu çok farklı algılanabiliyor kamuoyuna açıklandığında- bu iştaki terör örgütlerinin veya suç örgütlerinin ne kadar büyük miktarlarda nemalandığını göstermek açısından, Komisyonumuz açısından değerlendirmek için bu bilgiyi buraya koyduk. Ele geçirilen uyuşturucu -2017 için bahsedecek olursak- 2 milyar civarında. Bu sadece tabii ki jandarma bölgesinde ele geçirilen uyuşturucuların yaklaşık piyasa değeri.

Yasa dışı ekimle mücadele bizim Jandarma teşkilatı olarak en çok önem verdiğimiz, görev alanımız, sorumluluk bölgemiz itibarıyla daha çok odaklandığımız bir alan. Burada öncelikli olarak ülkemizde yasal ekim yapılabilen 2313 sayılı Kanun kapsamında 19 ilimiz bulunmaktadır ancak kenevir açısından Samsun Vezirköprü'de 30 civarında aile mevcut yasal kenevir ekimi yapan. Bunların dışında, son yıllarda bir de Burdur'da bir kişi için aramışlardı, bir talepte bulunuldu "Bir aile." diye. Onun dışında son yıllarda yasal kenevir ekimi için ülkemizde çok rağbet bulunmamakta. Meydana gelen olaylar daha ziyade yasa dışı ekim şeklinde. İleride gelecek zaten sunumumuzda.

Haşhaşa baktığımızda ise, yasa dışı haşhaş ekimi yine 3298 sayılı Kanun'a göre ülkemizde 13 ilimizde yasal haşhaş ekimi yapılabilir. Bu Bakanlar Kurulunca her yıl 1 Temmuz tarihinde belirlenmektedir ancak illerimiz genel olarak aynı iller burada bir üretim kültürü olduğundan dolayı.

Burada biraz önceki yaptığımız gibi kısa kısa yasa dışı ekimin nasıl yapıldığıyla ilgili bilgi arzı sunmak istiyoruz. Genel olarak bu işi yapan şahıslar mısır, tütün, buğday, ayçiçeği ve benzeri tarlaların içerisine yapılarak dışarıdan görülmesini engellemeye çalışmaktalar, özellikle batı illerinde. Yine mümkün olduğu kadar sulama sistemlerini son derece etkili bir şekilde kullanarak bitkinin büyümesini -ne kadar çünkü bu bitki sulanırsa o kadar büyür- sağlamaktalar. Yasal olarak yakalandıklarında sorumluluktan kurtulmak maksadıyla hazine arazilerine ekim yapmak gibi bir yöntem yine sık sık kullanıyorlar. Son zamanlarda özellikle artan bir eğilim, dışarıdan görülmesinin zorluğu nedeniyle seraların içerisinde ekim yapma oranında artış gözlenmekte. Bununla ilgili bir yasal düzenleme teklifi yaptık, sunumumuzun sonunda değineceğiz. Ayrıca, özellikle Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde, özellikle Diyarbakır olmak üzere sarp, yüksek, dağlık, kontrollü ve ulaşımı zor alanlarda, ormanlık alanlarda ekim yapılmaktadır. Bu ormanlık alanlar sadece doğu bölgesi için değil, batı illerimizde de yapılmaktadır.

Yine son zamanlarda artan bir eğilim, dört mevsim kapalı alanlarda, evlerde, teras katlarında, balkonlarda havalandırma, nemlendirme, özel ısıtma, iklimlendirme sistemleri kullanarak kısa sürede kenevir bitkisi yetiştirilmektedir. Bu eğilim, bu tarz üretim eğilimi Diyarbakır bölgesinde icra edilen operasyonların sonucu piyasada, sözde piyasada meydana gelen daralma neticesinde daha çok artma eğilimi göstermektedir.

Olaylara ilgili istatistiklere bakacak olduğumuzda, 2016'ya göre olay sayısında yüzde 11 azalma görülmekte, şüpheli sayısında yüzde 20 artış görülmekte. Ele geçirilen, imha edilen kenevir miktarındaysa yüzde 80 2017 yılında 2016'ya göre azalma görülmekte. Bu bizim açımızdan iyi bir şey. 2017 yılında çok yüksek miktarlarda sadece bir operasyonda yaklaşık 67 milyon kök Diyarbakır'daki Van Gölü operasyonunda yakalandığı için istatistikler altüst oldu ve o bölgedeki kararlılıkla, 2017'nin Temmuzundan itibaren yaz kış demeden sürdürülen operasyonlar neticesinde 2016 yılında yasa dışı ekim olaylarında ciddi azalma olduğu gözlemlendi. Hatta bir önceki yıl kenevir ekimi yapılan tarlalarda buğday, tütün ve benzeri başka tarım ürünlerine kayma olduğunu biz bu yıl kendi gözlerimizle gözlemledik olay bölgesinde.

Yine olay sayısındaki azlığı da burada izah etmekte fayda var diye değerlendiriyorum. 2017 yılında "Van Gölü" kod adıyla icra edilen operasyonda, narkoterör operasyonları kapsamında 809 ayrı suç dosyası hazırlandı ve olayın devamında yine operasyonlar devam ettirildi. 2016 yılındaysa muadili bir operasyon yapıldı aynı dönemde "Tuz Gölü" kod adlı, oradaysa sadece 224 ayrı suç dosyası hazırlandı. Yani sadece bir operasyonu baz aldığımızda, iki operasyonu birbiriyle kıyasladığımızda ciddi bir azalma var. Buradaki nispi azalma aslında diğer yerlerdeki artışı da gösteriyor yani sadece Diyarbakır'a bakarsak bu azalma daha yüksek oranlarda. Bu, diğer illerimizde artışın biraz daha bu konuda etkili olduğunu göstermekte. Yine olay miktarına baktığımızda ilk 10 ilin yaklaşık yarısı, ancak miktarlara baktığımızda ise toplamın bu ilk 10 ilin yüzde 98'ini oluşturduğunu görmekteyiz. Diyarbakır ilimiz yine bu konuda önde görülüyor.

Haşhaş ekim olaylarına -yine bu da yasa dışı ekim olarak yapılabiliyor malumunuz- baktığımızdaysa azalan bir eğilim görmekteyiz. Bu bazı yıllar çok küçük artışlar gösterse de azalma eğiliminde. Burada Jandarma Genel Komutanlığı ile Toprak Mahsulleri Ofisinin koordineli çalışmasının, yürüttüğümüz iş birliği çalışmalarının etkili olduğunu, vatandaş bilinçlendirme çalışmalarımızın etkili olduğunu değerlendiriyoruz. Bir de yasa dışı ekim olaylarının, kenevir ekim olaylarının şöyle bir yapısı var: Vatandaşların bunu uyuşturucu elde etmek için değil, bir önceki yıl yeteri kadar ürün alamadıysa bir sonraki yıl onu telafi etme güdüsüyle veyahahut da beyan ettiğinin dışında başka bir yere, başka bir tarlaya veya beyan ettiğinden daha fazla miktarda ekmesi şeklinde meydana geliyor bu olaylar. Birazdan yansıda göreceğiz, zaten bu konudaki yasa dışı olaylar çok cüzi miktarlarda yani bizim açımızdan başarılı olduğumuz bir alan.

Yasal ve yasa dışı ekimleri hem haşhaş hem kenevir için karşılaştırdığımızda meydana gelen olayların yaklaşık yüzde 99,84'ünün yasal ekim alanlarında yapıldığını, geri kalan sadece yaklaşık yüzde 0,16'lık bir kısmının yasa dışı ekim olduğunu görmekteyiz. Kenevir olaylarında ise bunun tam tersi bir durum söz konusu. Yaklaşık yüzde 98,78'i yasa dışı ekim yani burada tamamına yakını yasa dışı ekim şeklinde meydana geliyor.

Şimdi müsaade ederseniz Jandarma Genel Komutanlığı tarafından eğitim, iş birliği ve diğer icra ettiğimiz faaliyetler hakkında kısa kısa bilgi sunmak istiyorum.

Öncelikli olarak, uyuşturucuyla mücadelenin en önemli ayağını eğitim faaliyetlerinin oluşturduğunu bilerek öncelikle kendi personelimizi eğitmek, personelimizin mücadele kapasitesini artırmak konusunda, sonra da bağımlılıkla mücadele kapsamında icra ettiğimiz faaliyetler hakkında bilgi vereceğiz.

Jandarma Genel Komutanlığı olarak öncelikli olarak branşlı personelimize uyuşturucuyla mücadele kursu veriyoruz. Daha önceki yıllarda bir dönem kurs verirken bu yıl bunu dörde çıkardık. Bu konuda hem kursun süresini hem içeriğini hem muhteviyatını hem kurs sayısını artırdık. Onun dışında, mobil eğitim faaliyetleri, bilgisayar destekli mobil eğitim araçlarıyla icra edilen illerimizde karakol

seviyesine kadar icra edilen mobil eğitim faaliyetleri bu konuda önemli yer teşkil etmektedir. Bu, yine, personelin, mücadeleci personelin bu konudaki bilgisini, kültürünü artırmak amacıyla yaptığımız önemli faaliyetlerden bir tanesi.

Bu eğitimin yanı sıra, kurumumuzun bünyesinde görev yapan başta erbaş ve erler olmak üzere tüm rütbeli personelimize madde kullanımıyla mücadele temel eğitimi verilmekte birliklerimizde. Burada rakamlar yansıda gözükmemekte. Ciddi oranlarda, personele eğitim veriyoruz. Bu birliklerimizde görevli psikologlar tarafından ve rehberlik danışmanlık hizmetlerinde görevli personel tarafından düzenli olarak personelimize bu eğitimler verilmektedir.

Yine, biraz önce de bahsi geçmişti, bu uyuşturucuyla mücadelede önemli bir etkiye sahip uyuşturucu madde arama köpek unsurlarının eğitimi, Jandarma At Köpek Eğitim Merkezi Komutanlığı tarafından, Nevşehir’de bulunan JAKEM tarafından yapılmaktadır. On dört haftalık bir eğitim süresinde bu köpeklerin eğitimi yapılmakta, son iki haftası da özellikle Afyonkarahisar ilimizin Bolvadin ilçesinde bulunan Alkaloid Fabrikasında yüksek dozajlı koku tanıtım eğitimleri verilerek yapılmakta. 2017 yılında 24 uyuşturucu madde arama köpek unsuruna bu konuda kurs verilip birliklerimize tertip edilmiştir.

Biraz önce değinmiştim, iş birliği faaliyetleri kapsamında özellikle Jandarma Genel Komutanlığı ve Toprak Mahsulleri Ofisi personeli tarafından her yıl düzenlenmekte olan haşhaş istişare toplantıları icra edilmekte. Bu toplantılarda Jandarma personeli ve TMO personeli mücadele alanında yaşadıkları sorunları karşılıklı toplanarak görüşüyor. Sahada personel nelerle karşılaşılıyor, alınması gereken tedbirleri istişare ediyoruz ve uygulamaya geçiriyoruz. Bu konuda güzel örnekler de var. Personelimizin yasal ekim alanları konusunda, kimin ne kadar ekim için izin aldığına dair bilgi konusunda yetersiz kalmasıyla ilgili yaşanan sıkıntıları önceki yıllarda dile getirmiştik. Toprak Mahsulleri Ofisi bununla ilgili Haşhaş Üretici Takip Sistemi diye bir sistem kurdu internet üzerinden. Şu an kolluk personelimiz, Jandarma personelimiz kendi sorumluluk bölgesinde kimin ne kadar yasal ekim yapmak için izin aldığını bu sayede görebiliyor yani somut bir çıktısı var.

Yine, biraz önce bahsi geçmişti, burada ikramiye dosyalarıyla ilgili bilgilerimiz mevcut son beş yılın. Şunu vurgulamak istiyorum: İkramiye, kolluk için de şüphesiz bir etken motivasyon açısından ancak daha çok, muhbirlerin motivasyonu için çok önemli bir faktör. Bu, ısrarla ve bizim ciddiyetle takip ettiğimiz bir alan. Çünkü muhbirler -muhtemelen bu emniyet birimleri için de böyledir- herhangi bir şekilde yakalatma yaptıktan sonra “İkramiyem nerede?” diye personeli sürekli aramaya başlıyor. Bu konuda bünyemizde, Daire Başkanlığımızın bünyesinde bir İkramiye Şube Müdürlüğümüz bulunmakta. Bu Şube Müdürlüğü bünyesinde bu dosyaların tertip edilmesi, bir an önce hak sahiplerine ödenmesi konusunda çalışmalarımızı ciddi olarak yürütmekteyiz.

Yine, başka bir konu, yasa dışı ekimle mücadele alanında kenevir imha ödeneği 2313 sayılı Kanun gereği Jandarma Genel Komutanlığı bütçesine konulmaktadır. Burada da yasa dışı ekim faaliyetleri kapsamında ele geçirilen kenevirle ilgili imha işlemlerinde bu ödeneği kullanmaktayız. Özellikle 2016 ve 2017 yıllarında Diyarbakır ilimizde icra edilen operasyonlarda bu ödeneği etkin bir şekilde kullandık.

Malumunuz, son zamanlarda yeni teknolojiler gelişmekte. Biz de yasa dışı ekim alanlarının tespitinde teknolojik imkânlardan daha fazla faydalanmak yönünde çalışmalarımızı, araştırmalarımızı sürdürmekteyiz. Bu konuda Savunma Sanayi Müsteşarlığı tarafından yürütülmekte olan bir AR-GE projesi olan TUYGUN Projesi vardı. Biz buna 2014 yılında Jandarma Genel Komutanlığı olarak ihtiyaç makamı olduk. Projenin 4 ayrı konusu var ancak bizim konumuz, narkotik bitki tespiti. 2014’ten itibaren bu proje yürütülmekte. 2017 yılında Diyarbakır ilinde icra edilen operasyonlarda bu sistemi biz test ettik. Yaklaşık 1.500 kilometrekarelik bir alan 5 bin metre yükseklikten yapılan

uçuşlarla tarandı. Burada, tabii, şunu samimiyetle ifade etmekte fayda var: Bu operasyon esnasında bu uçuşların yapılması operasyon ihtiyaçlarıyla bilimsel araştırma ihtiyaçlarının biraz çatışmasına sebep oldu. Burada bu sistemin verimli sonuçlar vermesi için kenevir bitkisinin ortalama 75 veya biraz daha yüksekliğe ulaşması gerekiyor ve hiperspektral imzasının belli bir olgunluğa ulaşması gerekiyor. Ancak biz operasyonel kaygılarla bunu biraz erken yapmak zorunda kaldık, operasyon öncesinde birlikleri yönlendirmek gerekçesiyle. Yalnız, operasyonun son kısmında, son safhasında özellikle bitkilerin biraz büyümesinin neticesinde burada HAVELSAN firması bu çalışmaları yürüttü, onlar da kendi içerisinde sürekli yeni yöntemler geliştirerek kendilerini geliştirdiler ve yaptıkları, bize bildirdikleri 13 koordinatın arazide operasyonel gerekçelerle 3 tanesine bakılmadı, 10 tanesini kontrol ettik, 10'unda da kenevir bulunduğunu gözlemledik. Bu, bizim açımızdan başarılı bir sonuç diye değerlendiriyoruz. Biz HAVELSAN'la da bunu görüştük, bu bir AR-GE projesi kapsamında başarılı ancak biz kurum olarak bunu sistem olarak kullanmak için çok daha fazla ilave araştırmalar veya testler yapılması gerekir diye düşündük. Bu konuyla ilgili HAVELSAN'la görüşmelerimiz veya sistemi nasıl kullanabileceğimize dair çalışmalarımız ilerleyen dönemde devam edecek. Şu anda bu TUYGUN Projesi kapsamında narkotik bitki tespit kısmı çıkarıldı AR-GE projesinin sonuçlandığı, olumlu sonuçlandığı gerekçesiyle.

Yine, Jandarma Genel Komutanlığı tarafından Kriminal Daire Başkanlığımızda 2313 sayılı Kanun ve yönetmeliği kapsamında jandarma ulusal narkotik madde analiz laboratuvarı kurulmuş bulunmakta. Bu laboratuvar Türkiye'de uyuşturucu menşesinin tespitine yönelik çalışmalar yapmakta. Ayrıca yine jandarma, polis ve Adli Tıp Kurumu laboratuvarları tarafından verilen raporlar arasında farklılıklar bulunması durumunda uyumsuzluk konusuyla ilgili görüş bildirmekle görevlendirilmiştir.

İcra ettiğimiz faaliyetleri kısaca arz ettim. Şimdi, narkoterörle mücadele kapsamında yaptığımız faaliyetlerle ilgili bilgi arz etmek istiyorum.

Özellikle bölücü terör örgütünün en önemli finans kaynaklarından biri olan uyuşturucunun pazarlanmasında rol aldığı, bunun çeşitli safhalarında rol aldığı hem yakalanan teröristlerin ifadelerinde hem soruşturma dosyalarından gelen bilgilerde hem uluslararası raporlar, Avrupa'da yine yakalanan değişik örgüt mensuplarının ifadelerinde bu bilinmekte, malumunuz. Bu bağlantıyı ortaya çıkarmak, bu bölgelerdeki uyuşturucu maddeleri ele geçirmek ve yasa dışı kenevir ekim alanlarını tespit ederek imha etmek maksadıyla Diyarbakır ilinde Haziran 2016 yılından başlayarak aralıksız şekilde operasyonlar icra edildi; 2016 yılında 20 operasyon, 2017 yılında 48 ayrı operasyon icra edilmiştir. Operasyonlar kapsamında 39'u ölü olmak üzere 8 terörist sağ, toplam 47 terörist etkisiz hâle getirilmiştir. Yine, örgüt mensuplarının kullandığı çok sayıda barınak, sığınak ve benzeri yerler, yaşam alanları kullanılamaz hâle getirilmiştir. Yansıda görülen miktarlarda silah, mühimmat, araç ve malzeme ele geçirilmiştir bu operasyonlarda. Rakamların büyüklüğünü görüyoruz. Yine çok miktarda gıda ve yaşam malzemesi ile dikkatinizi çekmek istiyorum, bombalı araç eylemlerinde kullanılabileceği değerlendirilen araçlar ele geçirilmiştir. Sadece Van Gölü Operasyonu için söylüyorum, 22 ayrı çalıntı araç operasyon sahasında ele geçirildi, bunların 3 tanesi kamuya ait çalınmış araçlardı. Yine bu operasyonlar kapsamında, bu iki yıllık dönemde yaklaşık 88 ton toz esrar, 60 ton kubar esrar...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Kubar ne? Hep söylüyoruz ama.

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KDM DAİRE BAŞKANLIĞI UYUŞTURUCUYLA MÜCADELE ŞUBE MÜDÜRÜ YARBAY ERDOĞAN SÖYLEYEN – Kubar, kurutulmuş, toz hâline getirilmemiş efendim.

Yine bu operasyonlarda yaklaşık 79 milyon kök kenevir bitkisi imha edilmiştir.

2016 ila 2017 yıllarında icra edilen operasyonları karşılaştırdığımızda, biraz önce de arz etmiştim, ele geçen kenevir miktarında yüzde 90'lık bir azalma gözüküyor. Düz mantıkla bakarsak, bu bir başarısızlık gibi gözükebilir ama tam tersine, bu, başarının bir göstergesi. Yine, toz esrar olaylarında ciddi artış gözükmemekte. Bu operasyonlarda ele geçirilen miktarın piyasa değerini hesapladığımızda, yaklaşık 1 milyar TL'lik bir paraya tekabül ettiğini görüyoruz. Bu paradan bölücü terör örgütünün ciddi miktarda finans sağlamasının engellendiğini değerlendirmekteyiz.

2016 ve 2017 yıllarını karşılaştırdığımızda, olay sayılarında ve yakalamalarda görülen artışlar, Diyarbakır ili başta olmak üzere, uyuşturucu üzerinden terörün finansmanının engellenmesine yönelik icra edilen operasyonların, ülke genelinde icra edilen huzur operasyonlarının, yine jandarma açısından KOM Daire Başkanlığının ve KOM birimlerinin yeniden yapılandırılması ve yasal mevzuatta yapılan düzenlemelerin, illerde kolluk kuvvetleri arasında bilgi paylaşımı, koordinasyon ve müşterek operasyonların artmasının, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde bu son iki yılda yapılan operasyonlar ve devletin kararlılığı neticesinde, devletin otoritesinin güçlendirilmesiyle birlikte vatandaşlardan alınan ihbarlardaki artışın, yine Plaka Tanıma Sistemi, "Drone", "Foto Kapan" gibi teknolojik imkânların daha etkin olarak kullanılmaya başlamasının, yine personelimizce icra edilen eğitim faaliyetlerinin, sosyal medyanın daha etkin olarak kullanılmaya başlamasının ve mücadeleci personelde ve vatandaşlarda farkındalığın artmasının etkili olduğunu değerlendirmekteyiz.

Bundan sonra, uyuşturucuyla mücadelede etkinliğin artırılması için alınması gereken tedbirlerle ilgili değerlendirmelerimize, tekliflerimize gelecek olursak, uyuşturucuyla mücadele birimlerinin fiziki, teknik, insan kaynağı, araç ve yönetim kapasitesi açısından güçlendirilmesi. Bu, sürekli uyuşturucuyla mücadele eylem planlarında yer alan bir madde. Bu kapasite ne kadar artarsa, takdiriniz odur ki bu kapasitemiz artacaktır. Yine, son zamanlarda dünyadaki teknolojik gelişmelere paralel olarak ülkemizde de bilişim yoluyla uyuşturucu ticaretinin arttığı görülmekte. Bunun önlenmesine yönelik yasal ve teknik altyapının güçlendirilmesi. Bununla ilgili tekliflerimiz oldu, KOM Daire Başkanımız biraz önce arz etmişti. Uyuşturucu yakalamalarında verilen ikramiye konusundaki düzenlemelerin yeniden gözden geçirilmesi... Burada Uyuşturucuyla Mücadele Eylem Planı çalışmaları kapsamında bu ilgili birimlerce uzun uzun tartışıldı. NARKOTİM personelinin madde bazında, madde miktarı bazında değil de olay bazında veya da operasyonlara katılan bazı –jandarma personeli hariç- Kara Kuvvetleriyle diyelim ki müşterek bir operasyon yapıldı, Kara Kuvvetleri personelinin ikramiye alamaması, ara kimyasal yakalamalarında Gümrük personelinin ikramiye alamaması gibi hususlar var. Bu konularla ilgili bir düzenleme yapılması veya iyileştirici çalışmaların yapılması zaten ilgili mücadeleci birimler tarafından değerlendiriliyor. Bu, eylem planımızda da yer alan bir husustur.

Vatandaşın bu mücadeleye katılması kapsamında, yaşam alanlarının güvenli, sağlıklı hâle getirilmesi maksadıyla, mahalle ve sokak bazında uyuşturucunun arzına yönelik... Bu daha çok Emniyetin sorumluluk bölgesiyle ilgili bir alan ama aynı şekilde bizim bölgemiz için de geçerli. Özel güvenlik görevlileri, muhtarlar, esnaflar ve benzeri, mücadelede özellikle satıcıların bildirilmesinde ve benzeri suça meyilli kişilerin bildirilmesine yönelik eğitimler verilmesinin, suç istihbaratına yönelik çalışmalara yeni teknolojik gelişmelerden istifade edilerek hız verilmesinin, yine biraz önce, sunumumuzdan önce, Emniyet Genel Müdürlüğümüzün sunumunda bahsi geçen konular vardı, kolluk kuvvetleri tarafından belirlenen personele, belirlenecek personele suçtan elde edilen gelirle mücadele konusunda MASAK tarafından eğitim verilmesinin, MASAK bünyesinde uyuşturucu madde ticareti suçundan elde edilen gelirin tespitiyle ilgili ayrı bir birim kurulması –ki bunlar, bu tekliflerimiz aynı zamanda yeni hazırlanan eylem planımızda mevcuttur- yasa dışı ekim alanlarının teknolojik imkânlardan daha fazla istifade edilerek tespiti ve sürekli kontrolü. Bu yönde ciddi çalışmalar yürütmekteyiz. Yine, biraz önce sunumumuzda bahsetmiştik, son zamanlarda seralarla ilgili, seralarda üretime yönelik kayma

olduğunu belirtmiştik. Bu konuda kolluk personelinin kendi sorumluluk bölgesinde kolluk amirinin görevlendirmesiyle konut alanları, konut olarak kullanılan kısımlar hariç olmak üzere, yasa dışı kenevir bitkisi ekim alanlarını tespit etmesi maksadıyla denetim kontrolü yapabilmesine yönelik bir teklifimizi hazırladık, hukuk hizmetleri birimimize gönderdik. Aynı zamanda, Daire Başkanımız da biraz önce arz etmişti, yine iletişimin tespiti ve takibi yetkisinin artırılması, Jandarma Genel Komutanlığı için. Sanal devriye ve IP tespit etme konusunda yetkilendirilmesinin uyuşturucuyla mücadeleye önemli katkılar sağlayacağını değerlendirmekteyiz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Soru var mı arkadaşlar?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Evet, ben bir şey sormak istiyorum.

Ben öncelikle teşekkür ediyorum vermiş olduğunuz bilgiler için.

Merak ettiğim bir şey var benim. Mesela yakalıyoruz bu kubar, toz vesaire, neyse onlar, bunları ne yapıyoruz sonra biz? İmha mı ediyoruz?

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK - İmha ediyoruz.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Niye imha ediyoruz? Başka...

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK - Mahkeme sonucuna göre imha ediyoruz.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Mesela ilaç sanayisinde falan kullanılan maddeler var galiba bunların içinde?

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK - Eroin kullanılıyor, eğer saflığı yüksekse kullanılıyor.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Buyurun.

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK - Eroinle ilgili var herhâlde Başkanımın söylediği gibi ama kenevirle ilgili olarak mahkeme kararı sonucuna göre imha ediliyor.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Hep yakılırken, jandarma yakaladığı zaman mesela söküp imha...

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK - O kenevir bitkisiyle alakalı. Kenevir bitkisi ilk yakalama sonrasında kesilmek suretiyle yakılıyor. Çünkü, yakalamalarınız belki toz esrar elde etmeye bazen yeterli bazen de yetersiz olabiliyor. O bitkinin belli bir seviyeye gelmesi lazım.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ondan esrar üretiliyor. Eroin?

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK - Eroin afyon sakızından üretiliyor.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Teşekkürler.

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK – Yalnız söylediğiniz şekliyle Sayın Vekilim, mesela haşhaş ilaç sanayisinde kullanılıyor. Yasal yapılan haşhaş ekiminden sonraki kabuk vatandaş tarafından Toprak Mahsulleri Ofisine satışı yapılıyor, devlet satın alıyor, bunu da Afyon Bolvadin'deki fabrikada ilaç sanayisinde kullanıyor.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Orada var sadece.

Zaten haşhaş sonuçta devletin okeylediği ve belli alanlarda yapılan...

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK – Ekimi müsaadeye bağlı olarak belirtilen, sunumda da geçen 13 ilde ekimi yapılıyor. Bununla ilgili yasak ekim genelde haşhaşta olmuyor. Yasak ekim vatandaşın cahilliğinden kaynaklı olarak Jandarmanın tespit ettiği, yoksa normal, yasal.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – O haşhaşı yetiştirdiği zaman bitkiyi keserek mi, nasıl elde ediliyor?

KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK – Şimdi, afyon sakızı çizme usulü... Kapsül oluştuktan sonra belli bir olgunluğa geldikten sonra çizerek afyon sakızı elde ediliyor. Yasal olmayan kısmı bu. Yalnız bizim ülkemizde son dönemde afyon sakızına yönelik çok şey yok.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Genelde yurt dışından geliyor efendim.

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK – Afganistan bağlantılı afyon sakızı.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Kapsül olgunlaştıktan sonra çizilir süt gibi sıvı akar. O sıvı kararır üstünde güneş görür. O kararır sıvı toplanır afyon sakızı olur.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Anladım. Teşekkür ederim.

Benim başka sorum yok.

BAŞKAN – Buyurun.

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK – Terörle ilgili husus geçmişti. Yapmış olduğumuz operasyonlarda terörist ifadeleri, ekim yapılan bölge, yakalan şahıslara da dikkate edilerek mahkeme safahatı itibarıyla söylüyorum. Bölücü terör örgütünün esrardan elde etmiş olduğu tonaj itibarıyla 400 ila 800 ton, yıllık geliri 25 ila 50 milyon avro; eroinden ise 150 ila 200 milyon avro, bu da toplamda 200 ila 300 milyon avroyu uyuşturucu maddeden gelir olarak elde ediyor tahminlerimiz.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – 300 milyon...

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK – 200 ila 300 milyon avro örgütün bir gelir var.

BAŞKAN – Hilmi Bey, buyurun.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Albayım, teşekkür ediyoruz size ve ekibinize.

Bir şeye dikkat çekmek istiyorum. Eğitim faaliyetlerinde 2014'te 6 bin, 2015'te 5.200, 2016'da yaklaşık 2014'ün üçte 1'ine düşmüşsünüz. Bu FETÖ belasını burada da mı vurdu diyebiliyorsunuz? Daha çok çalışan ekiplerde bu rütbedeki arkadaşlar çoğunlukta diye biliyorum. Bunu oraya bağlayabiliyor musunuz, yoksa bütün herkesi kurstan geçirdiniz de kimse kalmadı mı?

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK – Hayır hayır, öyle değil.

Malum FETÖ belasından etkilenen kurumlardan bir tanesi de biziz. Her yerde aynı, Emniyetteki sıkıntı bizde de var. Bizim de özellikle istihbarat alanındaki bölümden, ilişkisi kesilen arkadaş... “Arkadaş” da demek istemiyorum, yanlış tabir etmek istemiyorum.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – “Hain” diyebiliriz.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – İçinizde astsubaylıktan çıkan var mı? FETÖ döneminde istihbarat şube müdürlüklerinin büyük çoğunluğu astsubaylıktan çıkanlardı. Bu bir projeydi. Bunu ilk ortaya koyanlardan...

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK – Kişilerin profiline baktığınız zaman çıkıyor. Tespitler o yönde, doğrudur.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Buradaki sayının üçte 1'e düşmesi...

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KOM DAİRE BAŞKANLIĞI UYUŞTURUCUYLA MÜCADELE ŞUBE MÜDÜRÜ YARBAY ERDOĞAN SÖYLEYEN – Sayın Vekilim, bizde Jandarma Genel Komutanlığı malumunuz erbaş ve erler hizmet açısından önem arz etmekte ve son yıllarda Jandarma Genel Komutanlığındaki er sayısı giderek azalıyor. Burada esasen sayıyı etkileyen faktör erbaş ve erlerin sayıları, rütbeli personel sayısı az olduğu için. Her dönem üç aylık dönemler hâlinde sürekli personel rotasyona tabi olduğu için burada eğitim verilen esas personel o eğitim birliğine gelen yeni personel, er ve erbaşlar için söylüyorum. Onlarda da ileri yıllara sari iki üç yıl içerisinde muhtemelen planlama doğrultusunda çalışmalar devam ederse Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde erbaş ve er kalmayacak veya çok az kalacak ama şu anda da geçmiş birkaç yıldan beri de bu sayı azalıyor. Bu azalma aslında biraz oradan kaynaklanıyor oransal olarak.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) - Üçte 1'e düşüş var uzmanda da astsubayda da.

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KOM DAİRE BAŞKANLIĞI UYUŞTURUCUYLA MÜCADELE ŞUBE MÜDÜRÜ YARBAY ERDOĞAN SÖYLEYEN – Doğru. Orada sayı olarak erle uzmanın sayısı eşit değil, sayı azalacak otomatik olarak.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – İlhan Bey, buyurun.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Ben bu asit anhidriti meselesini soracaktım.

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK – Eroinin yapımında kullanılan ara maddelerden biri.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Şimdi bu değişiklikle o da suç kapsamına alınmıştı yanılmıyorsa.

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK – Şu anda yakalamalar suç kapsamında.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Evet... Ama bu aynı zamanda sanayide de kullanılıyor birçok alanda. Türkiye’de üretilen eroin miktarının dışarıdan gelen eroin miktarına oranı bu konuda Türkiye’de anlamlı bir üretim var mı?

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK – Anlamlı bir üretim yok Türkiye’de. En çok üretimi görülen geçmişlerde -Ben teğmenliğim zamanında da çalıştım Van Başkale’de çalıştım-Başkale Yüksekova bölgesi.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Peki, niye bu kadar çok kaçak asit anhidrit yakalanıyordu bir dönem? Yakalanan eroinle asit anhidrit arasında inanılmaz bir makas vardı, dikkat çekici bir makas vardı. Sanayide kullanılan asit anhidrit ile sanayideki asit anhidritin kullanıldığı ürünler arasında böyle bir genel mukayese yapıldı mı?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Rotayı tersine çevirebilirsiniz bu konuda. Yani Türkiye’de yakalanan asit anhidrit maddesinin tamamı Türkiye’de kalmıyor, İran’a, Afganistan’a, Pakistan’a geliyor. Yani geçirilmek amacıyla geliyor. Yani rotayı tersine çevir.

Eroinin olmazsa olmazı, baz morfinle birleşecek ve eroin olacak.

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI KAÇAKÇILIK VE ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI ALBAY VEYSEL YANIK – Şimdi her giren madde bizim ülkemizde eroin üretimine yönelik girmiyor.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Yani bizden geçişli.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Yasal girişlerle ilgili böyle bir genel kontrol istatistik var mı? Çünkü sanayide de kullanılıyor. Yanılmıyorsam Sağlık Bakanlığı izin veriyor.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Gümrüğe tabi emtia.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – O ürünün kullanıldığı nihai mamul ürünle uyumlu mu? Orada bir kaçak var mı? Ya ben mesela aspirin üretmek için alıyorum ama bir müddet ihraç ediyorum ya da böyle bir şey...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Gümrük Bakanlığı doğrudan ilgilendiği için bu konuyla Sayın Vekilim, yurda giren emtia üzerinden değerlendiriliyor. Bu, genellikle boya sanayisinde kullanılıyor.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Ne kadar mesela?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Gümrükten ne kadar çekilmiştir çok onu takip... Eroin üretimine dönük getirilen mal hiçbir şekilde...

İLHAN CİHANER (İstanbul) – O süreçleri de kontrol ediliyor mu yani asit anhidritin?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Yasal, gümrüğe tabi olarak getirilmiş yasal ticareti yapılmış asidin kesinlikle biz eroine kaydığını düşünmüyoruz. Çünkü kaçak getiriyorlar eroine kayabilmesi için. Mesela Çin’de de üretiliyor ama Çin’de üretilen...

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Ben biraz onu merak ediyorum. Niye kaçak getiriyorlar yasal yoldan getirip orada bir kontrol mekanizması var mı?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Kontrol mekanizması var efendim.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Ne o? Hangi birim?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Bunu gümrük takip ediyor efendim.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Gümrük girişini takip ediyor, sonrası...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Girişini takip ediyor, kullanılacak alanlarda... Mesela boya sanayisinde kullanılacak alanda o yüklenici firma her kimse o getirdiği...

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Demek istediğim şey şu: Ben 10 ton asit anhidrit getirdim ve boya sanayisinde kullanacağım dedim ve 10 tonla 100 ton boya çıkar. 100 ton üretip üretmediğim kontrol ediliyor mu?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANI İBRAHİM H. SEYDİOĞULLARI – Elbette ki. Çıktısını...

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Tamam.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Şimdi de İçişleri Bakanlığı Sahil Güvenlik Komutanlığı sunumunu Sahil Güvenlik Binbaşı Sadun Özdemir...

Buyurun.

6.- Sahil Güvenlik Komutanlığı KOM Daire Başkan Vekili Binbaşı Sadun Özdemir'in, Sahil Güvenlik Komutanlığının teşkilat yapısı ve uyuşturucuyla mücadele faaliyetleri hakkında sunumu

SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI KOM DAİRE BAŞKAN VEKİLİ BİNBAŞI SADUN ÖZDEMİR – Sayın Komisyon Başkanım ve sayın vekillerim; Sahil Güvenlik Komutanlığı uyuşturucuyla mücadele faaliyetlerini on dakika süreyle arz edeceğim.

1982 yılında 2692 sayılı Kanun'la kurulan Sahil Güvenlik Komutanlığı, malumunuz olduğu üzere 25 temmuz 2016 tarihinde 668 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle silahlı bir genel kolluk kuvveti olarak İçişleri Bakanlığına bağlanmıştır.

Sahil Güvenlik Komutanlığının, ulusal ve uluslararası mevzuat kapsamında kendisine tevdi edilen görevleri icra ettiği sorumluluk sahasının yüz ölçümü yaklaşık Türkiye'nin yarısına denk büyüklüktedir. Söz konusu sorumluluk sahası, Ege Denizi ve Akdeniz'de Uluslararası Denizcilik Örgütüne deklare edilen arama kurtarma bölgesini, Karadeniz'deyse arama ve kurtarma bölgesiyle birlikte münhasır ekonomik bölgeyi kapsamaktadır.

Sahil Güvenlik Komutanlığı teşkilat yapısında 4'ü bölge komutanlığı olmak üzere 7 ana ast komutanlık bulunmaktadır. Bunlar: Samsun, İstanbul, İzmir ve Mersin'de konuşlu 4 bölge komutanlığı ile İzmir'de konuşlu Sahil Güvenlik Hava Komutanlığı, İstanbul'da konuşlu İkmal Merkezi Komutanlığı ve Antalya'da konuşlu Eğitim ve Öğretim Komutanlığıdır. Söz konusu bölge komutanlıklarına bağlı 13 grup komutanlığı ile komutanlığımız sahil 25 il ve 59 ilçede olmak üzere toplam 69 liman/üste konuşlanmış durumdadır.

Sahil Güvenlik Komutanlığı personel mevcudu hâlihazırda 5.710 olup personel kadrosunun 2036 yılına kadar kademeli olarak 17.860'a yükseltilmesi İçişleri Bakanı tarafından onaylanmıştır.

Sahil Güvenlik Komutanlığı bünyesinde yansıda arz edildiği şekilde toplam 182 su üstü unsuru bulunmaktadır. Sahil Güvenlik Komutanlığı bünyesinde bulunan uçar unsurlar ile mobil radarlar yansıda arz edilmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanlığı narkotik kaçakçılığı ile mücadele yapılanması yansıda arz edilmiş olup Sahil Güvenlik Komutanlığı İstihbarat Başkanlığı altında KOM Daire Başkanlığı, İstanbul, İzmir, Samsun ve Mersin’de 4 bölge komutanlığında istihbarat şube müdürlükleri, 13 grup komutanlığımızda da istihbarat personeli görev yapmaktadır. Ayrıca, Sahil Güvenlik Komutanlığı bünyesinde 4 bölge komutanlığında bulunan 4 narkotik ve psikotrop madde arama köpeği görev yapmaktadır.

Sahil Güvenlik Komutanlığı, kara sularımızda narkotik ve psikotrop madde kaçakçılığı ile mücadele faaliyetlerini, 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanunu, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkındaki Kanun ve diğer mevzuatlar çerçevesinde yürütmektedir.

Komutanlığımız, açık denizlerde narkotik ve psikotrop madde kaçakçılığı ile mücadele faaliyetlerini, Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığına Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin 17 nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Deniz Yoluyla Yapılan Kaçakçılıkla Mücadele Anlaşması’na dayanarak yürütmektedir

Şimdi de sizlere örnek bir operasyondan kısaca bahsetmek istiyorum: Sahil Güvenlik Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı tarafından, Doğu Akdeniz’de uluslararası sularda Demokratik Kongo bayraklı “Commander Tide” isimli gemiye yönelik 2017 yılında müşterek olarak icra edilen operasyon neticesinde 1 ton 71 kilogram eroin ele geçirilmiştir.

Bu operasyon, kıyılarımızdan yaklaşık 150 mil açıklarda, uluslararası sularda gerçekleştirilmiştir. Ülkemizdeki ilgili kurumlar arasında süratle koordinasyon kurulması ve sağlıklı işleyen bir mekanizmanın oluşturulması maksadıyla komutanlığımız tarafından hazırlanan Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığına Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin 17 nci Maddesinin Uygulanma Esaslarına Dair Yönetmelik, 1 temmuz 2017 tarihinde 30111 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Uyuşturucu kaçakçılığı ile mücadele eden birimlere ait verilerin tek bir merkezde düzenli olarak toplanması amacıyla KİHBİ Dairesi Başkanlığı koordinesinde hayata geçirilen Uyuşturucu Karar Destek Sistemi’ne, 1 Ocak 2018 tarihi itibarı ile tüm mücadeleciler tarafından İçişleri Bakanlığı Asayiş Modülü üzerinden veri girişi ve paylaşımı yapılmaktadır.

Kaçakçılık ve organize suçlarla mücadele kapsamında 2017 yılında icra edilen faaliyetler sonucunda yapılan uyuşturucu yakalamalarına ait bilgiler yansıda sunulmuştur.

2017 yılında yapılan iş birliği ve bilgi paylaşımı sonucu uyuşturucu yakalamalarında önemli artış sağlanmıştır. Sahil Güvenlik Komutanlığı, bu operasyonları Emniyet Genel Müdürlüğü, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğüyle birlikte gerçekleştirmiştir. Sahil Güvenlik Komutanlığının icra ettiği uyuşturucu operasyonlarında kolluk kuvvetleri arasında yapılan bilgi paylaşımı ve sonrasında icra edilen müşterek operasyonlarla deniz yoluyla gerçekleştirilen uyuşturucu kaçakçılığıyla mücadele konusunda önemli bir başarı elde edilmiştir. Özellikle Akdeniz’de uluslararası sularda icra edilen müşterek operasyonlarda Emniyet Genel Müdürlüğünün İstihbarat ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığının yüzer ve uçar unsurları ile vermiş olduğu destek neticesinde bölge ülkelerine uluslararası alanda Sahil Güvenlik Komutanlığının uyuşturucu ile mücadele konusunda imkân, kabiliyeti ve kararlılığı en güçlü şekilde ifade edilmiştir.

Arz ederim Sayın Başkanım.

BAşKAN – Teşekkür ediyoruz.

Evet, soru var mı?

Çok teşekkür ediyorum bugün ikinci bölümde sunum yapan sunumculara, Narkotik Daire Başkanımıza, İçişleri Bakanlığımıza, Jandarma Genel Komutanlığı KOM Daire Başkanı ve ekibine, yine Sahil Güvenlik Komutanlığından sunum yapan arkadaşlara teşekkür ediyoruz, çok faydalandık. Başarılarınız için de tebrik ederiz. Araştırma Komisyonunda da hem başarılarınıza yer vereceğiz hem de önerilerinizi de dercedeğiz.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma saati: 17.26

